

Pirmojo etapo paraiška
Europos Kultūros sostinės 2022 vardui laimėti
2016 m., gegužė

KAUNAS 2022
ŠIUOLAIKINĖ SOSTINĖ

TURINYS

- 02 Įvadas
- 10 Įnašas į ilgalaikę strategiją
- 15 Europinis aspektas
- 23 Kultūros ir meno turinys
- 51 Įgyvendinimo pajėgumai
- 58 Informavimo veikla
- 62 Valdymas
- 84 Papildoma informacija

---

1. Kodėl jūsų miestas nori dalyvauti konkurse Europos kultūros sostinės vardui gauti?

Kaunas siekia Europos Kultūros sostinės titulo dėl vienos paprastos priežasties: MES NORIME SUGRĮŽTI Į EUROPA.

Taip, „mes“, nes iš tiesų nėra tokio dalyko kaip „Kaunas siekia“ ... siekia miestiečiai ir mes esame tas savo miestą mylinčių žmonių būrys. Taip mylinčių, kad nutarėme sugrąžinti Kauną į Europą, kur jam ir vieta. Sugrąžinti, jei norite, pas mamą.

Pagalvokite: viduramžių miestas dviejų didelių upių – Nemuno ir Nerios santakoje. Na, mūsų kaimynai tas upes vadina Neman ir Vilija. Tegu vadina. Jie daug ką daro kitaip: kartą Kaune buvo tiltas, kurį pereiti truko 12 arba 13 dienų. Kodėl? Nes vienas tilto galas priklausė mūsų kaimynams vokiečiams su Grigaliaus kalendoriumi, o kitas mūsų kaimynams Rusijai su Julijaus kalendoriumi. Ką mes? Mes tuo metu gyvenome po tiltu ir laikėme kol kaimynai mums gražins abu jo galus.

Neabejokite – kauniečiai myli laisvę. Mūsų centrinė ir ilgiausia tokia Europoje pėsčiųjų gatvė juk taip ir vadinasi: Laisvės alėja. Ir taip visada buvo. Rusija norėjo ją pervadinti – nepavyko. Vokietija norėjo pervadinti – nepavyko. Abeji taip susinervino, kad pradėjo tarpusavyje karą. Karą laimėjo britai.

O su britais mes turime puikius santykius nuo pat 14 amžiaus. Matot, Kaune buvo Hanzos miestų sąjungos kontora. Ir Londone tuo metu buvo tokia pati kontora. Ir mes gerai paprekiavome. Geri buvo laikai! Kaunas gyveno taip gerai, kad miesto valdžia neleido alaus, vyno ir degtinės pilstyti tame pačiame bare. Tad ponas išgerdavo alaus, tada eidavo į eiti į vyninę už kampo, o ten jau poniai įpildavo burgundiškojo. Abi upės gi buvo pilnos laivų iš Vokietijos, Ispanijos, Lenkijos, Portugalijos ir Olandijos. Kaunas buvo svarbus žemyninis uostas.

Kaip tik tada miestas išaugo tiek, kad tapo antru didžiausiu Lietuvoje. Beje, ar žinote, kur yra Lietuva? Imkite Google Maps ir įveskite „Kaunas“. Radote? Tai štai: maždaug 200 kilometrų spinduliu į visas puses ir bus Lietuva, o Kaunas yra jos centras. Ne sostinė, tik kuklus centras. Tiesa, kai reikėjo, Kaunas buvo ir Laikinoji sostinė, tarp dviejų pasaulinių karų. Kukli sostinė, žinoma.

Ir dar žinoma, kad mes esame didžiausias regiono miestas su nepilnavertiškumo kompleksu. Ir dar tvirtovės mentalitetu. Ir dar pasienio mąstymu. O ko tikėtės?

Laikinosios Sostinės periodas buvo kitas stiprus postūmis po Hanzos miestų sąjungos laikų miestui

vystytis. Ir jis, patikėkite, vystėsi. Viso to rezultatas: 2015 Kaunui buvo įteiktas Europos Paveldo ženklas už jo modernistinę 1919–1940 metų laikotarpio architektūrą. 2015 Kaunas priimtas į UNESCO Kūrybinių miestų Dizaino tinklą. Tuo pačiu metu Kaunas yra pakeliui į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą. Panašu, kad laikinosios Sostinės laikais jie vieną kitą darbą yra padarę labai neblogai...

Čia tiktų pacituoti Kaune gimusį filosofą Emanuelį Leviną: „Buvo laikas kai maniau, kad Kaunas miręs. Dabar žinau, kad jis amžinas“.

Tais „laikinais“ Kauno laikais miestas kartais vadindavo save „mažuoju Paryžiumi“. Žinome, ką pagalvojote. Ir mes taip galvojame. Tačiau visa plejada tuometinių Lietuvos tapytojų, skulptorių, aktorių ir rašytojų vis tik važiuo studijuoti į Paryžių, o prancūzų kalba buvo paskelbta pirmąją užsienio kalba Kauno ir visos Lietuvos mokyklose. *La Belle Époque?* Be abejo, taip.

Kultūrinis gyvenimas klestėjo. To meto kauniečiams buvo savaime suprantama nuvažiuoti traukiniu į

Vieną paklausti S. Freudo paskaitų. Kad ir apie nepilnavertiškumo kompleksą.

O tada atėjo karas ir Kauną ištrinė iš Europos žemėlapiu. Tarsi miestą būtų prarijęs legendinis žvėris, gyvenantis požemiuose po Kaunu.

Visa Lietuva buvo praryta. Ir mūsų sesės Latvija su Estija.

Po to mes sugrįžome. Šiek tiek pamiršti ir išvargę.

Sugrįžo 300 000, jeigu neskaičiuosime studentų, o juk Kaunas yra universitetinis miestas. Dar čia yra daugiausiai muziejų Lietuvoje.

Miestas prie upių, miestas su modernybe kaip savo *raison d'être*.

Tad ... DABAR NORIME VĖL UŽIMTI SAVO VIETĄ EUROPOS KULTŪROJE ir darome tai ne vardan istorijos, o vardan ateities. Savo ir Europos ateities, nes mes turime ką pasiūlyti ir kuo praturtinti.

Tad mums tapti Europos Kultūros Sostine reiškia sugrįžti namo.

Kaunas siekia EKS vardo, nes:

Gerai. Po visų prabangių kalbų apie viduramžius ir tarpukarį, jums reikia rimtų faktų, pagrindžiančių mūsų norą tapti Europos Kultūros sostine? Taip, mes girdėjome, kad tie, kuriems gerai sekasi, titulo negauna. Turi būti nuskriaustas? Mielai.

Iš tiesų Kaunas yra griuvėsiai, pradėdant nuo Pilies ir baigiant zoologijos sodu, kur tigras su liūtais lankytojų maldauja maisto lietuviškai, rusiškai ir laužyta anglų kalba. Dvi nuostabios miesto upės yra taip užterštos, kad bankrutavo visos degalinės – kam reikia benzino, kai yra vanduo iš Nemuno? Miestiečiai blavūs už vairo nesėda – bijo. Nusikalstamas toks, kad net šunys priversti nešiotis peilius. Vienintelė kultūrinė veikla yra vojerizmas. Taip Kaunas atrodo, jeigu paklausite vilniečių. Tad jei tik galite – neklauskite.

Pateiktas pavyzdys rodo kaip į mus dažnai žiūrima ir kaip mes per dažnai dėl to įsižeidžiame.

Taip, problemų mes turime, tačiau esame pasiruošę jas aptarti korektiškai ir blaiviai. Toliau taip ir padarysime.

Kaunui būtinas šis vardas, nes kol kas mus galima apibūdinti:

TUŠTĖJANTIS MIESTAS

Apie 100 000 žmonių paliko Kauną per pastaruosius 20 metų Vilniaus ir kitų Europos miestų kryptimi. Gyventojų sumažėjo iki 300 000 ir mažėja toliau.

MIESTAS SU BLOGA ŠLOVE

Mes jau parodėme kaip kartais esame matomi iš šalies. Tuo tarpu statistika kalba visai ką kitą. Kaunas yra saugus miestas, Kaunas turi daug traukos vietų, Kaunas turi ką pasiūlyti. Nepaisant to, dažnai gauname prastus atsiliepimus žiniasklaidoje dalimi dėl to, kad žiniasklaida koncentruojasi Vilniuje, dalimi ir dėl savo pačių nerangumo.

VISUOTINĖ AMNEZIJA

Mieste beveik nėra likę 40 000 čia gyvenusių ir didelę įtaką miesto raidai turėjusių žydų palikimo ženklų. Žydai po 1940 metų sudaro didelę dalį nužudytų Lietuvos piliečių. Ir kai kurie žudikai buvo lietuviai. Tiesiai šviesiai: kauniečiai žudė kauniečius. Tai labai sunki tema pokalbiui, tad daugelis bevelėja patylėti.

LAIKINUMAS

Laikinumas gali būti produktyvus. Apie tai kalba filosofai. Galų gale ir Europos Kultūros Sostine miestas tampa tik laikinai. Tačiau per daug laikinumo pakerta pasitikėjimą savimi. Kaunas per dažnai vadina save „Laikinąją sostine“. Čia net yra savaitraštis tokiu pavadinimu, tiesa, primestas iš Vilniaus ir jau mirštantis.

Kasmet Kaune studijas baigia nuo 7000 iki 10 000 studentų, bet tik maža dalelė jų lieka mieste. Kaunas yra tapęs laikinu jauniems žmonėms. Kaunas yra laikino verslo miestas, kai čia išaugęs verslas sustiprėja, jis išsikrausto.

Netgi krepšininkai migruoja šiais laikais. O ar bereikia sakyti, kad lietuviai gerai žaidžia krepšinį ir kad Kaunas yra šalies krepšinio sostinė?

VIEŠOJO GYVENIMO IR VIEŠŲJŲ ERDVIŲ NYKIMAS

Centrinė pėsčiųjų gatvė Laisvės alėja prarado dalį savo žavesio ir dalį lankytojų. Juos paviliojo didieji prekybos centrai. Senosios kavinės ir *La Belle Époque* menantys restoranai visi prarasti. Įdomu, kad kai kurie jų ištvėrė sovietmetį, bet krito nelygioje kovoje su modernybe. Mieste per mažai didelių viešų renginių.

KULTŪROS INSTITUCIJOS DIRBA PASENUSIAIS METODAIS

Kauno muziejų sargai vis dar bara mokinius, jei kuris išdrįsta paliesti eksponatą. Akivaizdu, kad reikia atnaujinti ir struktūrą, ir paslaugas, ir edukacinį mūsų kultūros institucijų elementus pagal šiuolaikinės muziejinkystės reikalavimus. Tas pat pasakytina apie municipalinius teatrus bei kultūros centrus. Komunikacija tarp vietos kultūros institucijų yra labai

prasta. Auditorijos didinimo strategijos yra nesvarstomos ir nediegiamos.

MIESTAS VAIDUOKLIS

Kauną juosia 19-ojo amžiaus pabaigoje pastatyti kariniai įtvirtinimai – fortai. Laikui bėgant šie įtvirtinimai pavirto griuvėsiais ir tuo pačiu metu – paveldu. Apleisti sovietiniai pastatai kol kas nėra paveldas, tačiau dėl to jų keliamos problemos nemažėja. Yra tokių, kurie jau kelis dešimtmečius teršia Kauno miesto peizažą.

PILIETINĖS VISUOMENĖS IR BENDRUOMENIŠKUMO STOKA

Mes tikrai mokame mylėti savo miestą. Tačiau gerokai prasčiau sekasi kartu veikti jo labui. Prastos savanorystės, neįgaliųjų integracijos tradicijos ir geros kaimynystės iniciatyvų stoka turi būti pripažinta.

RYŠIŲ TARP KULTŪROS IR VERSLO SEKTORIŲ STOKA

Kaune yra daug verslių žmonių. Mes netgi sovietmečiu garsėjome uždraustomis verslo iniciatyvomis. Lygiai taip Kaunas garsėja savo menininkais. Problema: menininkai ir verslininkai turi per mažai kontaktų ir iš to nekyla naudingų rėmimo, mecenavimo ir savitarpio palaikymo iniciatyvų.

---

2. Ar jūsų miestas planuoja įtraukti savo aplinkinį regioną? Paaiškinkite šį pasirinkimą

Kaunas ir Kauno rajonas, sekant europine tradicija, gali būti vadinami miestu ir metropolija. Mes labai didžiuojamės savo metropolija, nes ji smarkiai praturtina miestą. Tik pagalvokite: su metropolija gauname dar vieną – Raudondvario pilį, dar vieną upę Nevėžį, kartu su jo santaka su Nemunu, keletą viduramžių bažnyčių, didžiules Kauno marias su visa hidroelektrine ir dar Karmėlavos oro uostą! Kas galėtų viso to nenorėti?

Dar geriau yra tai, kad metropolija taip pat mato save kaip Didesniojo Kauno dalį ir visais būdais prisideda prie iniciatyvos Kaunui tapti Europos Kultūros sostine 2022.

Kauno rajonas turi apie 87 000 gyventojų ir yra augantis. Provincijos gyvenimo privalumais galima džiaugtis 3 miestuose, 10 miestelių ir dar 370 kaimų aplink Kauną. Ežerėlis ir Vilkija yra maždaug pusvalandžio atstumu nuo Kauno, tuo tarpu Garliava prisideda ten, kur baigiasi Kaunas. Daug kalbame apie Kauno tapatybės problemas, bet įsivaizduokite kaip tuomet jaučiamasi Garliavoje...

Nors Kaunas ir Kauno rajonas yra skirtingi administraciniai vienetai, abu yra integruoti ir susieti transporto sistema, įskaitant Via Baltica – prioritetinį Europos transporto koridorių, jungiantį Helsinkį, Sankt Peterburgą ir Varšuvą. Patogumas ir geras susisiekimas lemia, kad Kaunas praranda savo gyventojus rajono naudai.

Rajonas turi ir tik savo kultūrinių įvykių kalendorių, gausiai lankomą ir kauniečių: festivalį „Akacijų alėja“ Kulautuvoje, „Land art“ festivalį Raudondvaryje, „Kauno marių regatą“. Tuo pačiu metu svarbiausi Kauno festivaliai dažniausiai dalį programos perkelia ir į rajoną: „Kaunas Jazz“ atveža į Raudondvarį Stacey Kent, o „Pažaislio muzikos festivalis“ Johann Strauss į Zapyškį.

Raudondvario pilis šiandien yra paversta multifunkciniu kultūros centru su Kauno rajono muziejumi ir menų inkubatoriumi.

Abi savivaldybės yra susiję ekonominiu požiūriu. Rajonui priklauso LEZ, taip pat tokie industriniai objektai kaip Palemono geležinkelių mazgas, esantis „Rail Baltica“ – prioritetinio Europos projekto dalimi, bei tarptautinis Karmėlavos oro uostas.

Kauno rajoną mes matome kai didžiulį potencialą viso regiono vystymuisi. Europos Kultūros sostinės projektas gali atverti naujas rajono kultūrinio potencialo perspektyvas.

©RŠ

---

3. Trumpai paaiškinkite savo miesto bendrus kultūros ypatumus

---

Kultūrinį Kauno paveikslą apibūdinti yra ne lengviau nei pamatyti legendinį Kauno Žvėrį, gyvenantį užlietuose tuneliuose po miestu. Jau įtariate, kad vengiame atsakyti į klausimą tiesiai? Tuomet pagalvokite šitaip: daugelis kauniečių didžiuojasi turtinga praeitimi ir paveldu, tačiau tik keletas galėtų parodyti kur tasai paveldas šiandien yra. Piliečiai lengvai įsižeidžia kai kiti kritikuoja miestą, tačiau nėra greiti ginti 70 metų senumo knygyną nuo sunaikinimo. „Vakarais nėra kur nueiti“ – skelbia vietinio laikraščio antraštė, o šalia talpina „Red Hot Chili Peppers“ koncerto „Žalgirio“ arenoje reklamą.

Tad miesto kultūrinis paveikslas gali būti apibūdinamas vienu žodžiu“ **PRIEŠTARA**.

Keturios pagrindinės prieštarų sritys gali būti:

- Kultūra
- Švietimas
- Bendruomenės ir pilietinis gyvenimas
- Verslas

KULTŪRINĖS PRIEŠTAROS

Mes turime gana gerą infrastruktūrą, bet jos visiškai neišnaudojame. Kaune yra 30 muziejų – daugiausia Lietuvoje, tačiau tie muziejai sulaukia muziejų neproporcingai mažai lankytojų. Pavyzdžiui, antras pagal dydį Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus yra tik 6-as eilėje pagal lankomumą, o Kauno miesto muziejų lanko tik apie 10 % miestiečių. Kaune yra didžiausias paveldo objektų tankis Lietuvoje ir visai neseniai Kaunui buvo įteiktas Europos Paveldo ženklas už jo modernistinę 1919–1940 metų laikotarpio architektūrą. 2015 metų pabaigoje Kaunas priimtas į UNESCO Kūrybinių miestų tinklą Dizaino kategorijoje. Kaunas yra pakeliui į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą. Tuo pačiu metu didžioji dalis paveldo pastatų yra prastos būklės ir apleisti. Griežtos paveldo apsaugos taisyklės, susijusios su nauja urbanistine veikla paveldo zonose, stato tiek architektus, tiek ir verslo atstovus į sudėtingą padėtį.

Kaunas daugeliu prasmių yra ŠIUOLAIKINĖS kultūros miestas. Turime daug ir įvairių tarptautinio meno festivalių bei forumų. Mieste vyksta Kauno bienalė – didžiausias šiuolaikinio meno renginys Baltijos šalyse. Kaunas Photo yra seniausias fotografijos festivalis Baltijos regione. Taip pat Kaune ir rajone vyksta CREATurE Live Art, Land ART, tarptautinis architektūros festivalis KAFE. Šalia kasmet rengiami muzikos festivaliai: Kaunas Jazz (The Europe Jazz Network narys), „Akacijų alėja“ bardų festivalis, Pažaislio Muzikos festivalis, kurio koncertai vyksta barokiniuose vienuolynuose, koncertų salėse ir bažnyčiose Kaune ir Kauno rajone. Tuo pačiu metu šis šiuolaikinės kultūros miestas neturi **šiuolaikinės kultūros / meno centro**.

Kaune yra didelis skaičius mėgėjų ir profesionalių teatrų, jų tarpe vienas seniausių profesionalių teatrų Lietuvoje – Nacionalinis Kauno Dramos teatras. Teatro repertuare be kita ko J.Gay „Vargšų opera“, R.Gary „Aušros pažadas“ bei W.Shakespeare „Hamletas“. Teatras yra tarp labiausiai techniniu požiūriu modernių institucijų mieste su naujausia scenos įranga ir spektaklių adaptavimu kurtiesiems ir net akliesiems žiūrovams.

„Auros“ šokio teatras yra kita svarbi kultūros institucija savo repertuare turinti daugiausia tarptautinių projektų su partneriais Europoje. Naujusias „Auros“ projektas „Godos“ yra sukurtas dirbant su Norvegijos šokio trupe „Panta Rei“. Projekto tikslas yra „animuoti kultūrą“, priartinti ją prie bendruomenės. Kauno Muzikinis teatras turi operėčių bei miuziklų teatro reputaciją. Kauno lėlių teatro repertuare rasime „Snieguolę“, „Nykštuką Nosį“, o taip pat vietinės dramaturgijos pastatymus.

Tuo pačiu metu teatrinė sfera vis labiau praranda savo žiūrovus **kino ir interneto naudai**.

Šalia teatrinė erdvių Kaunas ir aplinkiniai miestai bei miesteliai turi apščiui viešųjų erdvių, tačiau jos yra blogai tvarkomos ir reikalauja **rimto atnaujinimo**.

Miestas ir metropolija turi gerai išvystytą bibliotekų tinklą, tačiau nemažai šio tinklo bibliotekų yra prastos būklės. Parengus ilgalaikę strategiją galima šį bibliotekų tinklą laikui bėgant paversti **viešųjų erdvių ir bendruomenės atgaivinimo židiniams**. Juk galų gale šiuolaikinė biblioteka nėra vien knygų saugykla, o gal visai ir ne saugykla...

Kaunas yra pripažįstamas kaip Lietuvos sporto sostinė. Ir ne vien dėl „Žalgirio“ – svarbiausio Kauno pasididžiavimo. Yra visa eilė sporto objektų: didžiausia Lietuvoje „Žalgirio“ arena, kur vyksta Europos krepšinio čempionatai, o taip pat koncertuoja Sting, Eric Clapton, Red Hot Chili Peppers arba Andrius Mamontovas, taip pat Kaunas turi futbolo stadioną ir legendinę Sporto halę. Nepaisant to, kad beveik visi miesto viešieji parkai šiandien yra aprūpinti nemokamomis treniruočių aikštelėmis, mes pamažu vartome sporto **žiūrovais**, užuot **sportavę patys**.

Mes turime pakeisti krepšinį tribūnoje į krosą parko takeliais.

ŠVIETIMO PRIEŠTAROS

2022 mes švęsime Universiteto (tuo metu dar vadinto Lietuvos Universitetu) įkūrimo Kaune šimtmetį. Nuo pat universiteto įkūrimo Kaunas nepaliauja būti akademinio miestu, šiandien turinčiu apie 30 000 studentų. Turime Kaune 12 universitetų ir koledžų su bendru 91 studijų programų vien kultūros ir kūrybinių industrijų srityse skaičiumi.

Problemos? Daug. Visų pirma mūsų universitetai konkuruoja užuot bendradarbiauę. Taip pat Kaunas praranda savo išmokytus studentus. Turime daugiau dirbti bendros strategijos kūrimo kryptimi, nes **kol kas prarandame savo sukurtus talentus kitų naudai**.

Kaunas turi gerų neformalaus ugdymo programų. Štai Trečiojo amžiaus universitetai tiek Mieste tiek Metropolijoje sėkmingai teikia paslaugas vyresnio amžiaus studentams. Kauno rajono trečiojo amžiaus universitetas turi 10 fakultetų bendruomenių centruose. Kita dalis tokio tipo įstaigų yra įkurtos prie miesto universitetų.

Neformalus vaikų ir jaunimo ugdymas Kaune apima platų spektrą nuo sporto iki robotikos klasių, nuo kompiuterinio programavimo iki aplinkos apsaugos bei architektūros. Vietinės muzikos mokyklas sutraukia iki 3000 mokinių.

Tuo pačiu dar turi būti nuveiktas didžiulis darbas užtikrinant vienodas kūrybinio ir neformalaus mokymosi sąlygas visiems piliečiams, įskaitant ir turinčius raišos sutrikimų.

BENDRUOMENINĖS PRIEŠTAROS

Pačiame Kauno centre stovi buvęs stačiatikių Soboras. Šiandien čia yra katalikų Arkangelo Mykolo (įgulos) bažnyčia. Soboras yra puikus prieštarų simbolis miestui. Kartais yra sakoma, kad Kaunas ir yra Lietuva, nes esame etniniu požiūriu bene lietuviškiausias miestas. Tuo pačiu metu dar išlikusios etninės mažumos taip pat puoselėja savo tautines tradicijas, primindamos, kad jokiais ankstesniais savo gyvavimo laikotarpiais Kaunas nebuvo toks lietuviškas ir tai yra užmirštama. Kaip ir faktas, kad pačiame miesto centre yra rusiškoji Puškino vardo gimnazija.

Pastaraisiais metais Kaune buvo vykdomos sėkmingos virtualios ir konkrečioms vietoms pritaikytos bendruomeninės iniciatyvos, tačiau reikia pasakyti, kad **bendruomenė didžiąja dalimi lieka pasyvi**. Tuo pačiu metu didžioji dalis kultūros institucijų **nėra labai linkę įsijungti į aktyvų bendruomenių formavimą**. Auditorijos vystymo ir plėtros programos nepasiekia specialių poreikių turinčių piliečių.

Ta pati Arkangelo Mykolo bažnyčia su jos aukštais laiptais yra visiškai nepritaikyta neįgaliesiems. Koks ironiškas prieštaros pavyzdys...

Po 25 demokratinės visuomenės kūrimo metų mūsų bendruomenė vis dar nemato reikalo arba nedrįsta dalyvauti savivaldos procesuose. Pagalvokite: tik 31 procentas suaugusio jaunimo dalyvavo neseniai vykusiuose tiesioginiuose Kauno mero rinkimuose. Pilietinės Visuomenės Instituto apklausos rodo, kad daugiau kaip **pusė lietuvių bijo prarasti savo darbo vietą arba jaučia spaudimą aktyviai dalyvaudami pilietinėje veikloje**. Toks nesaugumo jausmas didėja ir dalyvavimo pilietinėje veikloje tikimybė mažėja iš studijų fazės pereinant į darbo rinką.

VERSLO PRIEŠTAROS

Patogi geografinė padėtis sudaro geras verslo sąlygas Kaune ir Kauno rajone. Tokiu būdu Kaunas išlieka svarbiu pramonės centru, taip IT technologijų bei programavimo centru su augančiomis tarptautinėmis investicijomis bei verslo apimtimi. Dar daugiau: 2016 metais Kaunas ir Kauno rajonas buvo įtrauktas į geriausių verslo potencialą turinčių mažųjų Europos regionų sąrašą, sudarytą FDI leidinio redaktorių. Tačiau tiesa yra tokia, kad stambusis verslas mažai dėmesio kreipia į bendruomenių vystymą ir mažai dalyvauja socialiniuose projektuose. Tuo pačiu yra aiškus verslo ir kultūros organizacijų tarpusavio bendradarbiavimo stygius ir **sėkmingai vystant Kaune aukštąsias technologijas, turizmo ir kultūros sektoriai rodo tiek techninį, tiek turinio atsilikimą**.

KELETAS PAVYZDŽIŲ ATVEJO STUDIJA

Kaune yra didžiausias paveldo objektų tankumas pagal plotą Lietuvos kontekste. 2015 Kaunas priimtas į UNESCO Kūrybinių miestų tinklą Dizaino kategorijoje ir tai reiškia unikalaus modernistinio miesto architektūros ir dizaino paveldo pripažinimą. Taip pat dedame pastangas, kad Kauno modernizmas būtų įtrauktas į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą.

Tačiau dauguma ikoninių paveldo pastatų Kauno centre yra apleisti ir blogos būklės. Tuo tarpu gana griežti ir kartais neracionalūs paveldo saugojimo reikavimai verslo vystytojus stumia į kampa.

KAUNAS SKAIČIAIS

387 158 GYVENTOJŲ
(mieste ir rajone)

Laisvės alėja – **1,6 km** ilgio
ilgiausia pėsčiųjų gatvė Rytų
Europoje

29 MUZIEJAI

56 BIBLIOTEKOS

1 556 KULTŪRINIO
PAVELDO OBJEKTAI

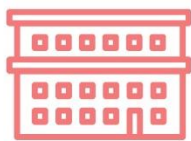
13 TEATRŲ ir
4 TEATRO FESTIVALIAI

9 TARPTAUTINIAI
ŠIUOLAIKINIO MENO
FESTIVALIAI

7 MUZIKOS MOKYKLOS ir
9 MUZIKOS FESTIVALIAI

12 UNIVERSITETŲ ir
KOLEGIJŲ

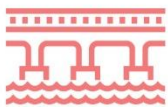
30 000 UNIVERSITETŲ ir
KOLEGIJŲ STUDENTŲ

115 MOKYKLŲ,
44 257 MOKINIŲ

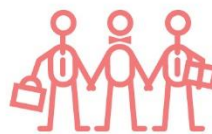
109 BAŽNYČIOS ir MALDOS
NAMAI

15 TILTŲ

Vidutinė mėnesinė alga **696 €**,
minimali mėnesinė alga **350 €**

18 549 ĮMONIŲ

BC „ŽALGIRIS“ iškovojo
17 Lietuvos krepšinio čempio-
nų titulų,
1 EUROLYGOS ČEMPIONO
TITULĄ..

25% gyventojų virš 60 metų
amžiaus

34% gyventojų iki 30 metų
amžiaus

Bedarbystė **5,7%**

---

4. Paaiškinkite programos, kuri būtų vykdoma, jei miestui būtų suteiktas Europos kultūros sostinės vardas, koncepciją

LAIKINOJI SOSTINĖ Į ŠIUOLAIKINĘ SOSTINĘ

Laikinosios sostinės periodas (1919–1940) buvo auksiniai laikai miesto istorijoje, reikšmingai paveikę miestiečių mąstymą, miesto gyvenimą, modernųjį meną, kultūrą ir urbanistinę Kauno tapatybę. Tačiau auksiniai laikai turi savybę baigtis ir mes turime išrasti būdą juos tęsti jau visiškai naujoje, modernioje kokybėje, nes kitaip mums šakės.

Mes labai gerai suprantame, kad mūsų tapatybė tebėra pagrįsta tuo, kuo mes buvome prieš šimtą ar daugiau metų, bet ne tuo, kuo esame dabar. Tad tapimas laikinąja – šį kartą Europos Kultūros sostine gali pagaliau sunaikinti šitą kompleksą ir išlaisvinti miesto dvasią naujais laikams, tokiu būdu sukuriant paskutinį, lemiamą laikinumą.

Štai ką ketiname padaryti.

Mes tapsime ŠIUOLAIKINE SOSTINE.

Tai reiškia:

- EUROPIETIŠKA SOSTINĖ. Atkursime savimi pasitikintį, savo reikalus efektyviai sprendžiantį ir bendruomeniškumu pagrįstą laisvos dvasios europietišką miestą.
- FAINA SOSTINĖ. Kaunas taps miestu, kuris nebesikauna ir nebekompleksuoja. Po atliktos pareigos tėvynei miestas pagaliau gali pasidžiaugti gyvenimu.
- MODERNI SOSTINĖ. Modernių technologijų miestas su išreiktu kūrybiniu potencialu, startuoliais ir laisvos dvasios vizionieriais.
- ŠIUOLAIKINĖ LEGENDA. Drauge sukursime šiuolaikinę miesto legendą. Bus drakonų ir bus meilės istorijų.
- MODERNIZMO SOSTINĖ. Modernybė draugišku veidu taps mūsų tapatybe. Geras Kauno modernizmo skonis taps edukaciniu elementu ir praturtins visos Europos kultūrą. Tapsime trūkstama grandimi tarp Paryžiaus *Art Nouveau* ir Berlyno *Bauhaus*.
- DRAUGIŠKA SOSTINĖ. Kaunas taps dar labiau ekologišku miestu su ilgiausia Europoje pėsčiųjų gatve ir gausybe žaliųjų zonų.

Ir, galiausiai, štai kaip mes interpretuojame šiuolaikinės sostinės idėją kaip postūmį veikti:

„PALAIKINKIME“ SAVO LAIKĄ

Pasiūlykime skirti 4 valandas per dieną šeimai, kaimynams, labdarai, savanorystei, laisvalaikiui, kultūrinei veiklai: parodoms, teatrui, renginiams, ekskursijoms su gidais, miesto tyrinėjimui.

Pavadinkime tai ŠiuoLAIKiniu gyvenimo būdu 2022 metais.

Tegul tai tampa įpročiu.

Įpročiai yra jėga. Mes tą žinome.

LAIKAS YRA MŪSŲ KAPITALAS (*Time is our Capital*)

Naudosime „kapitalą“ kaip potencialą idėjoms: kūrybai, svajonėms ir intelektualinėms įžvalgoms. Su šiuo idėjų kapitalu eisime į bendruomenę, telksime labai skirtingų patirčių, sričių ir motyvacijų žmones bendriems tikslams pasiekti. Tegul idėjų kapitalas sukuria naują ir išmatuojamą ekonominę ir kultūrinę vertę.

Perimsime europietiškas miestų planavimo ir valdymo tradicijas.

Sukursime nuolatinės darbo ir gyvenimo erdves.

Atkuskime pastovumą.

Pastovumas yra amžinas šiuolaikiškumas.

---

5. Apibūdinkite paraiškos teikimo metu patvirtintą miesto kultūros strategiją ir miesto planus stiprinti kultūros ir kūrybinių sektorių pajėgumus, įskaitant šių sektorių bei ekonomikos ir socialinio sektorių ilgalaikių sąsajų plėtojamą jūsų mieste. Kaip planuojate įgyvendinti kultūros veiklą kultūros sostinės vardo metams pasibaigus?

Tikimės, kad jau supratote, kad mes norime daug ką pakeisti. Gera žinia yra ta, kad miesto administracija palaiko („laikina“) mūsų iniciatyvas ir jau yra parengę, nubalsavę „už“ ir pasirašę Kauno miesto strateginį plėtros planą ir Kultūros strategijos dokumentus. Tokiu būdu turime eilę rimtų dokumentų, kuriuose detalai išdėstyti miesto ir rajono kultūrinė vizija bei jos įgyvendinimo planas. Šie dokumentai labai rimtai padeda mums įgyvendinti užsibrėžtus tikslus.

Taigi, formalus dokumentas, kuriame numatoma ir Kultūros strategija, yra „Kauno miesto savivaldybės strateginio vystymo planas iki 2022 metų“. Dokumentas nustato miesto vystymo prioritetus iki 2022 metų.

Strategijos prioritetai nurodo, kad Kaunas turėtų tapti:

- Tvarios ekonominės raidos ir bendruomenišku miestu.
- Regiono lyderiu modernaus verslo ir inovacijų srityse.
- Modernios ir įtraukios kultūros miestu.
- Laimingų ir besimokančių žmonių miestu.

Apie „laimingų žmonių“ koncepciją mes dar tikrai kalbėsime, o kol kas svarbu yra konstatuoti, kad dokumentas buvo priimtas 2014 metais ankstesnės sudėties miesto tarybos ir yra remiamas dabartinės miesto tarybos. Plane yra numatytas miesto siekis dalyvauti Europos Kultūros Sostinės programoje 2022 metais. Tokiu būdu ši paraiška ir teisiškai ir idėjiškai atitinka oficialią miesto strategiją.

Kauno rajono savivaldybės strategija (2013 – 2020 metams) taip pat nustato panašius tikslus, tik labiau pabrėžia bendruomenių vystymą. Kauno rajonas siekia tapti klestinčiu regionu, kur progresą sąlygoja patogi geografinė padėtis, išvystyta infrastruktūra, palankios investavimo sąlygos ir išsilavinusių bei verslių žmonių bendruomenė.

Kauno rajono municipalinės strategijos pagrindiniai prioritetai yra šie:

- Konkurencinga ekonomika.
- Aukšta gyvenimo kokybė.
- Švari ir saugi aplinka.

Dabar grįžkime prie „laimingų žmonių“ koncepcijos.

© RŠ

Mes pavertėme laimę strategija. Ir labai rimtai ketiname ją įgyvendinti. Kaip tą padaryti ir kaip pamatuoti laimės kiekį? Vienas iš instrumentų bus visuomenės nuomonės apklausa. Lankytojų skaičius kavinėse, muziejuose ir teatruose taip pat rodytų progresą. Laimingesni žmonės yra labiau linkę leisti laiką mieste, pramogauti ir vartoti kultūros produktus. Tokiu būdu bus atkovota daugiau viešųjų erdvių ir viešojo gyvenimo. Miesto gyventojų skaičiaus pokytis į teigiamą pusę taip pat rodytų padidėjusį optimizmą. Tokį pat optimizmą rodytų ir sumažėjęs bendras laikinumo kiekis miesto gyvenime.

Mes galime tapti ir tapsime miestu su padidėjusiu ekonominiu potencialu dėka pagerėjusios kultūros ir verslo sektorių partnerystės. (žr. 13kl.) . Mūsų strategija atspindima žemiau pateiktoje lentelėje.

Kauno miesto VIZIJA: įgyvendinant strategiją			
TVARUS IR PILIETIŠKAS MIESTAS	PAŽANGAUS VERSLO IR INOVACIJŲ LYDERIS	MODERNIOS IR ĮTRAUKIANČIOS KULTŪROS CENTRAS	BESIMOKANČIŲ IR LAIMINGŲ ŽMONIŲ NAMAI
Suintensyvėję pilietinės iniciatyvos	Ryškus kūrybiškas miestas Baltijos regione	Pagerinta kultūros sektoriaus komunikacija ir kokybė	Mūsų muziejaus darbuotojai šypsosi lankytojams!
Sustiprėjęs žmonių dalyvavimas kultūroje	Miestas – kultūros ir turizmo konferencijų centras	Kultūros organizacijų tinklo kūrimas ir plėtra	Edukacijos paslaugos atitinka šiuolaikinės nuolat besimokančios visuomenės poreikius
Stipri, įvairiopa sporto kultūra	Pagerinta turizmo infrastruktūra bei turizmo paslaugų kokybė	Stiprinami kultūros ryšiai su mūsų Baltijos Šiaurės šalių kaimynais	Sustiprintas formalus ir neformalus ugdymo tinklas
Universitetai stipriai prisideda prie pilietinio mąstymo	Jaunų kultūros ir kūrybinių industrijų profesionalų išlaikymas Kaune po studijų	Pasitelkiamos naujos kūrybinės formos Hanzos miestų lygos bendradarbiavimui	Išvystyta ir įgyvendinta aiškesnė ir aktyvesnė jaunimo politika
Klestintis NVO sektorius	Pagerinta verslo infrastruktūra bei tinklai	Sukurta ir įgyvendinta kultūros organizacijų atvirumo kaimynystei (bendruomenėms) koncepcija	Pagerinta sporto infrastruktūros kokybė ir prieinamumas
Kultūriškai išnaudota miesto ir rajono infrastruktūra	Modernaus Hanza tinklo miestas	Renovuotos esamos ir sukurtos naujos šiuolaikinės kultūros poreikius tenkinančios erdvės	Daugiau jungčių tarp universitetų ir kultūros institucijų
Stiprus priklausymo Europai jausmas	Daugiau verslo startuolių, įskaitant ir kūrybinių	Animuoti / medijuoti paveldo objektai, sutinkami dviračių takų maršrutuose	Kūrybinėmis programomis vystomas Trečiojo amžiaus universitetų tinklas, skatinamas vyresnės kartos įtraukimas
Taip pat žr. Informavimas, Europos aspektai	Taip pat žr. Įvykdymo pajėgumas	Taip pat žr. Meninė vizija, Įvykdymo pajėgumas, Europos aspektas	Taip pat žr. Informavimas, Valdymas

---

6. Kaip į šią strategiją įtraukti Europos kultūros sostinės veiksmai?

Aukščiau minėtame strateginiame dokumente šalia bendrųjų strateginių linijų principų yra pateiktos priemonės ir Kauno miesto savivaldos institucijos, atsakingos už šių priemonių įgyvendinimą. Konkrečiai, dalyvavimas teikiant paraišką Europos Kultūros Sostinės projektui yra numatytas priemonėje 1.2 Kaunas tampa Šiaurės ir Baltijos regiono kultūriniu lyderiu. 1.2.1.3. „Dalyvavimas ES iniciatyvoje, t.y. Europos Kultūros Sostinė 2022“. Darbo plano paruošimas ir paraiškos pateikimas.“ Priemonės įgyvendinimo indikatorius yra „paruoštas planas, pateikta paraiška; Kaunas paskelbtas Europos Kultūros Sostine 2022“. Įgyvendinimo periodas 2016–2022, atsakingas skyrius: Kultūros ir turizmo departamentas prie Kauno miesto savivaldybės administracijos“.

Tas reiškia, kad Europos Kultūros sostinės veikla yra įtraukta į svarbiausius strateginius Kauno savivaldos dokumentus ir planus. Kauno rajono savivaldybė balsavo „už“ dalyvavimą veikloje lygiaverčio partnerio

teisėmis (2016 m. kovo 24 d.). Europos Kultūros sostinės tikslai bus įtraukti į ruošiamus Kauno rajono savivaldybės strateginius dokumentus.

Suprantama, visi šie nutarimai neveikia savaime. Kad ir kokia gera būtų strategija, ji iš esmės tėra tik literatūros kūrinys – kartais nuobodus, o kartais net labai nuobodus, nes pilnas biurokratinės kalbos ir teisinių terminų. Tai nieko tokio, nes visi projektai taip startuoja. Kai kurie, tiesa, dėl to ir žlunga.

Tad kur slypi esminis variklis? Kas paverčia paprastą berniuką Hariu Poteriu? Mes tai vadintume „vidiniu varikliu“.

Šį variklį sudaro daug komponentų ir tik vienas iš jų yra Europos Kultūros Sostinės (EKS) vardas. Vardas, programa, patvirtinta miesto ir pritarus visuomenei, maksimalus bendruomenės įtraukimas ir gera komanda galiausiai pagamina Molotovo kokteilį, skirtą įkurti projekto ugnį.

---

7. Jei jūsų miestui būtų suteiktas Europos kultūros sostinės vardas, kaip manote, kokį ilgalaikį kultūrinį, socialinį ir ekonominį poveikį tai turėtų jūsų miestui (įskaitant miesto plėtrą)?

Ir tada jie gyveno ilgai ir laimingai. Pabaiga.

Argi ne taip būtų geriausia? Juk reikia pripažinti, kad paraiškos Europos Kultūros Sostinei teikimas turi savyje svajonės elementą. Rašydami šią paraišką, mes nuolat turime derinti savyje tai, apie ką svajojame ir tai, ką realu padaryti (vadinkite tai **dar viena prieštara**). Kartais svajonė su realybe sėkmingai persipina kaip „laimingų žmonių“ koncepcijoje kuri iš svajonės tapo rimta politika. Tačiau net ir čia yra ir pirmoji koncepcijos dalis, sakanti: „**besimokančių** ir laimingų žmonių miestas“.

Tad Kaunas mokysis, užtikriname jus! Tai jau vyksta rengiant paraišką, didinant supratimą apie esamas problemas, apie jų sprendimo būdus, plečiant bendruomenės, politikų ir miesto aktyviosios dalies supratimą apie mūsų tikslą sugrįžti į Europos žemėlapi. Jau vien pats paraiškos faktas keičia mūsų bendruomenę.

Galimybės, kurias atvertų paraiškos sėkmė, galime apibūdinti taip:

KULTŪRINIAI SPRENDIMAI

- Svarbiausias kultūrinis EFEKTAS bus permaina **iš laikinumo į šiuolaikiškumą**. Kultūrinis POKYTIS – **iš fragmentuotos realybės į kontinuumą**.
- Miestas gaus šiuolaikinę legendą, produktyvų mitą.
- Miestas įsisąmonins savo europietiškas šaknis ir perspektyvą.
- Kaunas, kaip sėkmingai įgyvendintas EKS projektas, suteiks naują postūmį visai EKS idėjai.

- Titulas taps galingu įrankiu, kuriant naują kultūrinį miesto laiką, didinant bendradarbiavimą su Europos institucijomis ir partneriais po 2022 metų.
- Tarpinstitucinis bendradarbiavimas sudarys galimybę miestui sukurti naują kultūrinės veiklos dinamiką.
- Tikime, kad Europos Kultūros Sostinės projekto vystymas ir vykdymas sudarys sąlygas ir taps katalizatoriumi naujoviškai kultūros vadybai (kūrybinei biurokratijai) ir pasiūlys naujas bendruomeninės

veiklos formas tolimesniems metams po projekto pabaigos.

- Teatrų, muziejų, galerijų ir kitų kultūros institucijų atvirumas bei svetingumas paakins labiau ir natūraliau vartoti kultūrą, patrauks didesnį kiekį auditorijos. Muziejų lankytojų kiekis padidės reikšmingai (nuo 10% iki mažiausiai 50% nuo gyventojų skaičiaus)

- Kūrybinių industrijų sektorius bus labai reikšmingai padidintas. Naujos erdvės kultūrai, menui, dizainui ir mokslui sutrauks jaunų profesionalų, studijuojančių kūrybines industrijas, energiją.

- Patirtis įgyta vykdant tokios apimties projektą vietos kultūros operatorių bus panaudota didelių reikšmingų ateities projektų vadyboje tarptautiniu lygiu.

SOCIALINIAI SPRENDIMAI

- Labiausiai pageidaujamas socialinis efektas – **pilietinės visuomenės ir europinių vertybių stiprėjimas**: aktyvus dalyvavimas, diskursyvi aplinka, parama per didesnį įsitraukimą į savanorišką veiklą, kuriant saugią ir draugišką aplinką.

- Visuotinė amnezija bus įveikta ir visos miesto etninės grupės sutars dėl bendro pasakojimo apie miestą, kuris išryškins bendrumą per skirtumus.

- Tikimės, kad Kaunas taps meno ir **bendruomeninių projektų lyderiu** tiek Lietuvoje, tiek Baltijos regione, kur tokio pobūdžio veiklos tebėra retos. Mes dirbame kryptimi, kuri leis po 2022 metų visiems Kauno mikrorajonams sukurti savo kultūros / bendruomeninius centrus, kuriuose bus įgyvendinamos vietinės politikos ir infrastruktūros tobulinimo iniciatyvos.

- Siekiame sukurti tokią miesto gyvenimo dinamiką, kuri įgalintų piliečius dalyvauti miesto gyvenime, gerinant socialinį, kultūrinį ir ekonominį klimatą.

- Saugi aplinka šeimyniniam gyvenimui ir naujas kultūrinis laikas naujosioms kartoms sukurs

laimingesnio ir oresnio gyvenimo platformas, būdingas turtingą kultūrą puoselėjančiam Europos miestui.

- **Labiausiai laukiamas efektas būtų gyventojų skaičiaus mažėjimo sustabdymas**, o taip pat pritraukimas naujų piliečių, norinčių ir galinčių kartu gyventi, dirbti ir kurti naują miesto kultūrinį gyvenimą.
- Blogos šlovės tradicija bus nutraukta.

EKONOMINIAI SPRENDIMAI

- Didėjant tarptautiniam miesto matomumui ir augant turizmo rodikliams, natūraliai išaugs pridėtinis produktas.

- Infrastruktūros ir rinkodaros strategijų gerinimas leis Kauną pamatyti tarptautiniu mastu kaip dinamišką ir patrauklų miestą.

- Taip pat prognozuojame verslo investicijų augimą tuose sektoriuose, kuriuos suaktyvins EKS projektas. Tai taip pat taps platforma naujoms verslo struktūroms ateiti į miestą (A ir A+ klasės biurų statyba miesto centre)

- Renovuotas miesto centras su savo infrastruktūra (renovuota: Laisvės alėja, sporto stadionas, Sporto Halė, Dainų slėnis. Naujai pastatyta: Amfiteatras Kauno pilyje, Mokslo centras, Šiuolaikinės kultūros centras ir t.t.) sukurs naujas darbo vietas, didins kultūros vartojimą ir intensyvumą.

- Kauno administracija deda daug pastangų stiprinti oro uostą 2022 metams ir po jų. Padidėjęs europinių oro maršrutų žemėlapis kartu su geležinkelio maršrutais generuos didesnius turistų skaičius ruošiantis tapti Europos Kultūros Sostine, ja esant ir po to. Maitinimo ir apgyvendinimo sektorius taip pat dėl minėtų priežasčių generuos daugiau pelno miesto biudžetui.

- Kaunas išgarsės svetingumu ir ... laimingu aptarnaujančiu personalu.

URBANISTINĖ PLĖTRA

Remdamasis struktūrinėmis ES lėšomis, valstybine parama ir savivaldos pastangomis urbanistinis vystymas sukuria nemažą ekonominį efektą miesto mastu. Infrastruktūros vystymas didina miesto patrauklumą įvairioms tikslinėms grupėms: kultūros turistams, verslo investuotojams, kultūrinių industrijų vystytojams, kino kūrėjams ir t.t.

Kauno savivaldybė inicijavo programą skirtą remti pastatų miesto centre savininkus, padengiant dalį renovacijos kaštų. Paramos dydis auga su kiekvienais metais ir yra didelė tikimybė, kad bėgant laikui, Kaunas taps tikra MODERNIZMO SOSTINE, o apleistų pastatų kiekis sumažės.

Šešios miesto ir keletas rajono urbanistinių zonų bus išvystytos ir tarnaus miesto bei rajono reikmėms po Europos Kultūros Sostinės projekto pabaigos.

2023-ieji: ŠIUOLAIKINIS KAPITALAS – DIDIEJI 7

1. Naujas šiuolaikinės kultūros ir žinių centras prie Nemuno (Mokslo centras, verslo inovacijų centras),
2. Žaliakalnio rajono renovacija (Sporto halė, Dainų slėnis, Ažuolyno parkas, maniežas) – multifunkcinis sporto ir kultūros parkas,
3. Laisvės alėjos rekonstrukcija – ilgiausia pėsčiųjų gatvė Europoje,
4. Kauno pilies amfiteatras – 2000-3000 festivaliams ir muzikos renginiams,
5. Aleksote bus sutvarkytos krantinės ir atnaujinta miesto apžvalgos aikštelė,
6. Kauno tvirtovės komplekso renovacija su pritaikymu kultūros, sporto, laisvalaikio ir bendruomenių veikloms,
7. Bus įrengtas lyninis keltas per Nemuno upę, jungiantis Kulautuvą ir Zapyškį.

Trumpai tariant, laikai keičiasi, tačiau mes visada būsimė Šiuolaikinė sostinė.

8. Apibūdinkite, kaip planuojate stebėti ir vertinti kultūros sostinės vardo jūsų miestui daromą poveikį bei skleisti informaciją apie vertinimo rezultatus

Konkretus ir pamatuojamas EKS efektas mūsų miestui yra labai svarbus, nes kaip tik dėl šios priežasties mes iš esmės ir nutarėme teikti paraišką. Remiantis rekomendacijomis, mes ketiname įvertinti savo sėkmę tokiose srityse:

Pagal atitikimą mūsų kultūrinei ir miesto strategijai ir vystymosi iki 2023 metų vizijai: augančius auditorijos skaičius, universiteto absolventų įgytas darbo vietas, naujų savanorių skaičių, vietinių ir tarptautinių turistų skaičių, apgyvendinimo statistiką, augantį kūrybinių industrijų įmonių skaičių, augantį gyventojų skaičių, ilgalaikes bendruomenines kultūros iniciatyvas, socialiai atsakingų kompanijų skaičių, gyventojų įsitraukimo į mokymosi ir kūrybos procesus statistiką, kultūros ir bendruomenių infrastruktūros augimą. Tokie būtų būtinieji rodikliai.

Pagal ilgalaikį poveikį miestui ir jo gyventojams mes išskyrėme **3 sritis**, reikalaujančias labiau **kokybinio įvertinimo**. Tos sritys yra tokios:

LAIMĖS KIEKIS

Laimė yra rimtai išskirta kaip viena pagrindinių Kauno miesto strateginio vystymo plano dalių. Įgyvendindami *Kaunas 2022* programą mes norime iširti kaip kultūra ir įvairios jos formos gali teigiamai paveikti tokias sritis kaip:

Bendruomenės dalyvavimą kultūros procesuose namie ir ES.

Bendruomeniškumo jausmą vietos ir visos Europos mastu per dalyvavimą Europos kalbų studijose, informacijos apie ES problemas ir vertybes sklaidą.

Kultūrinį ir meninį dalyvavimą bendruose projektuose su ES šalimis, įskaitant seminarų, dirbtuvių organizavimą, informacijos apie Kauną Europos Kultūros Sostinę platinimą ES kultūriniame peizaže.

Piliečių laimės kiekis bus matuojamas, stebint su laime susijusių faktorių pokyčius: dalyvavimą kultūrinėje veikloje, edukaciniuose bendruomeniniuose procesuose, kultūrinių paslaugų pasiekiamumą / prieinamumą, apsilankymų kultūriniuose įvykiuose kiekius, įsitraukimą į fizinę

veiklą bei aktyvų turizmą, taip pat požiūrį į gyvenimo kokybę. Mes planuojame sukurti **interaktyvų objektą viešojoje erdvėje** (*Dizainas emocijoms*), kuris matuotų ir vizualizuotų laimės kiekį gyventojų tarpe. Dalyvaujant visai miesto bendruomenei ir kartu kuriant šį objektą, jis pavirstų savotišku laimės „barometru“ ar „termometru“ arba geriausia „hedonometru“, atspindinčiu ir parodančiu bendras miesto gyventojų nuotaikų tendencijas.

BENDROSIOS TAPATYBĖS TRANSFORMAVIMAS

Ši tapatybė turėtų atspindėti kiek miesto gyventojai jaučiasi bendrojo Europos naratyvo dalimi. Pradžioje mes ketiname inicijuoti „Vaikštuves“ (*Walkshops*): judrias fokus grupes arba pašnekesius, inspiruotus aplinkos. „Vaikštuvės“ leis bendruomenės nariams geriau suprasti artimiausią kaimyninę aplinką, surasti joje pasididžiavimo savo bendruomene šaltinius ir svarbiausia – įtrauks gyventojus į atvirą ir dalykišką diskusiją apie tai, **kas mes esame, kokie norime būti ir kaip tą galima pasiekti**. Taip pat ketiname matuoti

piliečių pasitenkinimą savo rajonu ir miestu, jų įsitraukimą į bendruomenės veiklą, galimybę gauti informaciją per bendruomeninį įsitraukimą ir veiklą bendruomenėje.

ATVIRUMAS IR ĮVAIROVĖS KLIMATAS

pastangos ištrūkti iš fortų mąstysenos. Mes norime sužinoti kaip gyventojai vertina praeitį, nepaisant jos kompleksiško. Kokiu būdu *Kaunas 2022* programa gali prisidėti prie miesto daugiatautiško turinio, kaip Miestas yra matomas kultūrinuose, ekonominiuose ir turistiniuose Europos žemėlapiuose, kaip yra skatinami europinio bendradarbiavimo procesai.

KAS? KADA? KAIP?

Programos monitoringas ir vertinimas bus atliekamas, pasamdžius nepriklausomą visuomenės nuomonės tyrimų agentūrą, o taip pat bendradarbiaujant su vietos akademinėmis institucijomis ir jų tyrėjais, dirbančiais mūsų programai svarbiose srityse. Visuomenės nuomonės tyrimų organizavimas ir rezultatų apdorojimas bus tam specialiai paskirto EKS programos komandos nario pareiga. Norint nustatyti Kaunas 2022 programos efektą bus sukurti 4 monitoringo etapai, atliekant tyrimus kas du metus: 2018, 2020 pasiruošimo laikotarpiu, 2022 titulo metais ir 2024 metais po programos pabaigos, siekiant sužinoti ilgalaikį programos efektą.

Kiekvienais metais monitoringo ir vertinimo komanda atliks einamuosius tyrimus, siekdama nustatyti programos vykdymo kokybę, darbo metodų efektyvumą, poveikio strategijų efektyvumą, valdymo modelių efektyvumą, ekonominį programos poveikį. Taip pat bus stebima projektą vykdančios komandos komunikacija su miestiečiais, stebimas miestiečių įsitraukimo į programą laipsnis. Visos monitoringo ir vertinimo procedūros bus atliekamos pagal Europos Komisijos nustatytas rekomendacijas ir turės lemiamą reikšmę užtikrinant programos vykdymo ir jos rezultatų skaidrumą bei efektyvumą. Surinkti monitoringo ir vertinimo duomenys bus įtraukti į miesto strateginį planą 2022–2032 metams.

---

9. Europinis aspektas: Pateikite išsamesnę informaciją apie veiklos apimtį ir kokybę:

- Skatinant Europos kultūrų įvairovę, kultūrų dialogą ir didesnę Europos piliečių tarpusavio supratimą;
- Pabrėžiant bendrus Europos kultūrų, paveldo ir istorijos aspektus, Europos integraciją ir šiuo metu Europai aktualias temas;
- Populiarinant Europos menininkus, bendradarbiaujant su įvairių šalių operatoriais ar miestais ir plėtojant tarpvalstybinę partnerystę;

Nurodykite kelis Europos ir tarptautinius menininkus, operatorius ir miestus, su kuriais ketinama bendradarbiauti, ir apibūdinkite, koks tai bus bendradarbiavimas. Nurodykite, kokias tarpvalstybines partnerystes jūsų miestas jau yra užmezgęs ar planuoja užmegzti.

ŠIUOLAIKIŠKAS EUROPIETIŠKUMAS

Ką lietuviui reiškia "Europa"? Žinoma, ne tą patį, ką švedui, britui ar portugalui, galbūt net ne tą patį, ką tai reiškia rumunui ar lenkui. Mums Europos kontekste magiškas žodis yra "vėl susijungti". Geležinės uždangos padalintos Europos tragedija paveikė tai, kaip lietuviai galvojo ir galvoja apie Europą ir save pačius.

Izoliacija mums reiškė, kad "Europa" buvo Vakariai. Taigi ilgą laiką mes Europą siejome su Vakarų Europos šalimis. Tačiau taip buvo ne visada. Daugelį amžių Kaunui ir miesto kultūriniam gyvenimui, jo menininkams ir intelektualams kūryba, buvimas europietiška intelektualiniame klimate buvo visiškai natūralus, tai nebuvo kažkas, kas turėjo būti dirbtinai sukonstruota.

Šiandien europietiškas vėl tapo itin sudėtinga sąvoka. Taigi... Kaunas 2022 gali prisidėti prie šios koncepcijos, analizuodamas šiuolaikiškumą daugeliu aktualių požiūrių.

Ir... galbūt mūsų Europai dabar reikia lygiai taip pat kaip ir mums reikia šio vardo dėl vienos paprastos priežasties: kurti šiuolaikišką Europą kartu.

Siekdami tai padaryti, mes imsime svarbių europietiško temų, kurias dalinsime su kitais miestais, bet kurios yra įgavusios specifišką "kaunietišką" raišką mūsų mieste:

- **Naujai pažvelgdami į miesto kultūros paveldą** ir jo tarptautinę dimensiją – mes sugrąžinsime Europos įvairovei savo unikalų modernistinės architektūros paveldą, beveik užmirštą žydų kultūrinį ir intelektualinį palikimą;
- Sugrąžindami tikrą europietišką **mokymosi ir edukacijos atmosferą** (leidžiančią sukurti gilų įvairovės įvertinimą);
- Kurdami europietiško sampratos ir europietiškos tapatybės modelį arba vadinamąją **šiuolaikinę legendą**, kuri pakeistų dabartinę fragmentuotą miesto ir Europos savimonę. Kaunas taps laboratorija, eksperimentų aikšte, kur kartu su bendruomene bus kuriama legenda, mitas arba kūrybiška istorija.
- Kurdami **šiuolaikinį Europos miestų tinklą**, besiremiantį tarptautinėmis diplomatinėmis misijomis, kurios buvo įkurtos tarpukario Kaune bei miestais partneriais, Hanzas miestais ir kitomis laikinomis sostinėmis bei miestais – tvirtovėmis visoje Europoje.

Vis dėlto, mes suvokiame, kad Europos kultūra ir jos tapatybė šiandien susiduria su dideliais iššūkiais. Neseniai atrodė, kad Europos tautų antagonizmas liko praeityje, o Europa tapo atvira savikritiškumui, žmogaus teisėms ir pagarbai žmogaus orumui. Liūdna, tačiau migracijos krizė atgaivino senus skirtumus – mes matome vėl kylančias sienas, konfliktus, prietarus ir baimes.

Nepaisant to, mes tvirtai tikime, kad Europa turi didelę patirtį sprendžiant panašias problemas ir gebėjimą krizes paversti ateities galimybėmis. 2022 m. Kaune mes norime europietišką humanistinę ir meninę kultūrą paversti "klėjais", kurie gali jungti Europos tautas, jos piliečius ir sukurti naujus savitarpio supratimo tiltus. Be to, Europos stebuklas negimė dideliuose miestuose. Jis atsirado mažuose istoriniuose miestuose. Tokiuose kaip Kaunas.

ATMINTIS IR PAVELDAS

Kai kurie mokslininkai sako, kad didžiausia šio amžiaus problema yra gilėjanti vietos krizė: prisirišimo prie vietos stygius neleidžia įsitvirtinti atminčiai, griaua santykius ir skatina pražūtingą išteklių švaistymą. Kuomet netenkame vietos, netenkame esminės dalies savo istorijos ir savęs.

Šiandien atmintis ir vieta tampa svarbiausiu elementu suprantant pasaulį ir save. Individai ir bendruomenės gali suvokti savo tapatybę tik santykyje su tam tikrais kraštovaizdžiais. Šie kraštovaizdžiai padeda suprasti, pateisinti ir įvertinti save ir *Kitą*.

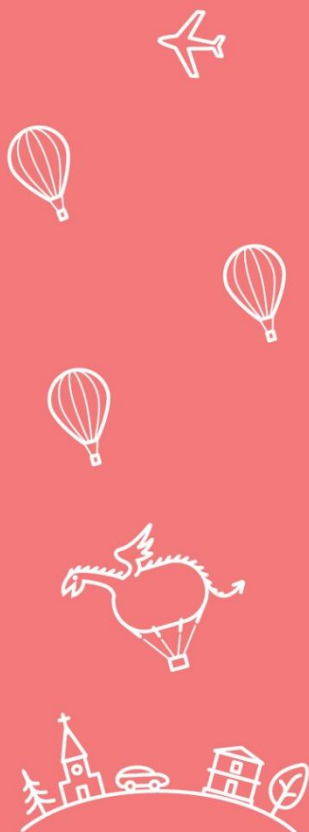
Taigi **vieta yra atminties sąlyga**. Vis dėlto, migracijos amžiuje bevietiško nuobodulys tapo bendra Vakarų pasaulio problema. 2022 m. Kaune mes žvelgsime į šį šiuolaikinio gyvenimo bruožą skirtingais europietiškais požiūriais:

- Migracija šiandien yra itin aktuali Europos problema. Kaip mes, europiečiai pasidalinsime savo urbanistiniais "atminties žemėlapius" su tais, kurie turi kitokį "vietos pojūtį" ir kenčia nuo priverstinio iškeldinimo iš savo tėvynės?
- Per pastaruosius 25 metus iš Kauno į kitus Europos miestus išvyko 100 000 žmonių. Kaip nuo vietų atsieti prisiminimai atsispindi jų gimtuosiuose miestuose ir jų naujuose namuose Europoje ir visame pasaulyje?
- Sovietų ir nacių okupacijos metais, dėl priverstinio iškeldinimo ar emigracijos, Kaunas ir Lietuva prarado tūkstančius savo piliečių, kaip vieta išlaiko jų atmintį?
- Skaitmeninių nomadų karta yra sąlyginai nauja grupė, kuri patiria kitokį "bevietišumą". Kaip skaitmeninis pasaulis keičia mūsų vietos ir tapatybės pojūtį?

"Vietos" tema yra susijusi ir su kitais iššūkiais šiuolaikinei miesto ir kultūros raidai Europoje. Mes siekiame permąstyti miesto kraštovaizdžio reikšmes ir funkcijas bei sugrąžinti jas į gyvą urbanistinį audinį. Kaunas kaip vienas iš naujų XX a. sostinių, turi nepaprastą galimybę aktyviai dalyvauti modernaus paveldo vaidmens permąstymo procese ir paskatinti sukurti naujus metodus, paremtus integruotu saugojimu bei adaptyviu panaudojimu. Kauno 2022 m. renginiai įkvėps naujus ir kūrybiškus metodus, leidžiančius įsisąmoninti savo modernumą kaip ateities katalizatorių. Kaunas, būdamas lokalsios interpretacijos pavyzdys, atspindi įvairovę ir modernizacijos, kaip universalios žmonijos istorijos, Europos istorijos proceso, svarbą. Europos kultūros sotinės

programoje mes norime sukurti ir įgyvendinti ilgalaikę strategiją, leidžiančią kartu su vietos bendruomene ir šiai bendruomenei išsaugoti, atgaivinti ir parodyti mūsų išskirtinį paveldą bei bendradarbiauti kartu su kitais miestais projekte *Tarptautinis XX a. paveldo interpretacijos centras "Modernybė ateičiai"*.

“

DRAGONAI DANGUJE

Kartu sukursime šiuolaikinę miesto legendą. Bus drakonų ir bus mirtinos meilės istorijų.

EKSPERIMENTAVIMAS IR MOKYMASIS

Norime sustiprinti europiečio, kaip nuolat pasiruošusio mokytis, išmėginti naujas technologijas, tobulinti savo gebėjimus ir praplėsti savo *Weltanschauung*, sampratą. Kaunas 2022 programa, remiasi šiuolaikiškumo tema ir pabrėžia naujo kultūrinio tempo, eksperimento ir mokymosi idėją. Tokiais projektais kaip *Café du Monde* (Pasaulio kavinė) siekiama skatinti tarpkultūrinį dialogą tarp vietos ir Europos bendruomenių, menininkų, kultūros operatorių ir Europos auditorijų bei Europos kultūros organizatorių. Šis projektas simbolizuoja istorinę Europos kultūrų Lietuvoje reikšmę ir pastangas paskatinti kultūrinį dialogą tarp vietos ir reziduojančių gyventojų (užsienio studentų, užsienio svečių, jų draugų, šeimų ir t.t.) skirtingose Kauno kavinėse.

Projektas „Gyvoji bendruomenių kultūra“ (*Community Culture in Action*) įkurs 30–35 kūrybines laboratorijas skirtingose Miesto ir Rajono vietovėse, kur vietos žmonės susitiks su Europos kultūros operatoriais, užsienio menininkais ir atlikėjais, kartu ieškos idėjų, leidžiančių pakeisti urbanistinę ir socialinę aplinką. Laboratorijos pakvies daugiau nei 200 Europos menininkų ir pasieks apie 200 000 vietos gyventojų.

ŠIUOLAIKINĖ LEGENDA

Idėja apie miesto legendą ar mitą remiasi prielaida, kad miestui gali būti gražinta jo europietiška tapatybė pasakojant ne atskirus fragmentus, o vientisą istoriją. Kaunas yra europietiškas ne dėl atskirų laikotarpių, tokių kaip viduramžiai, Hanzos sąjunga, barokas, modernizmas ar postmodernizmas, bet dėl šių įvykių savitarpio priklausomybės. Reikalingas tęstinumas, išsamiai atskleidžiantis europietišką Kauno tradiciją ir orientaciją, gali būti sukurtas per legendą.

Legenda bus sukonstruota kaip scenarijus, kuris įtrauks pasakojimą. Pasakojimas bus sukurtas remiantis kūrybiškos istorijos principais, supinantis tikrovę ir fikciją. Kūrybiška istorija tarnaus vaikų ir suaugusiųjų literatūros, kino, kompiuterinių žaidimų bei aplikacijų, vaizduojamųjų menų poreikiams, taip pat pasitarnaus kuriant suvenyrus bei komercinės traukos objektus. Kūrybiška istorija, kaip istorinio užtikrinimo metodas, taps atviru potencialu legendos tęsiniai ateityje. Naujai gimstančios legendos tikslas yra sukurti tęstinumą, kuris pakeistų fragmentuotą miesto savimonę.

Pats faktas, kad Kaunas neturi tikros legendos ar net istorija paremto pasakojimo, leidžia pradėti beprecedentį kūrybinį eksperimentą, naudojantį modernias, komandiniu rašymo metodu paremtas literatūros kūrimo technikas. Kaunas galėtų tapti pirmuoju miestu, turinčiu postmodernią mitologiją. Čia įgyvendintu metodu galime pasidalinti su kitais miestais, turinčiais panašų fragmentuotą istorinį naratyvą.

ŠIUOLAIKINIAI TINKLAI: NUO INSTITUCIJOS IKI INDIVIDO

Pasirengimo 2022 metams laikotarpiu įtrauksime visus Europos tinklus, kuriuose miestas jau yra aktyvus dalyvis bei megsime naujus ryšius. **Mūsų tikslas yra sukurti ŠIUOLAIKIŠKĄ Europos miestų, iniciatyvų ir individų tinklą:**

1. **Tarptautinės diplomatinės misijos**, kurios buvo įkurtos Kaune LAIKINOSIOS sostinės laikotarpiu (projektas „Skaitmeninė diplomatija“, partneriai: Goethes institutas Lietuvoje, Olandijos ambasada, UK, Armėnija, Ukraina, Austrija, Estija, Graikija, Danija, Kroatija, Latvija, Rusija, Liuksemburgas, Japonija ir kt.) taps atramos taškais šiuolaikiškai – skaitmeninei diplomatinei iniciatyvai.

2. **Naujosios Hanzos sąjungos** partnerystės telks dėmesį į naujus / šiuolaikiškus mainų ir komunikacijos tarp Europos miestų būdus (185 miestai iš 16 šalių: www.hanse.org/en, kai kurie įtraukti ir į pagrindinius renginius Kaune 2022 m.).

3. UNESCO **Kūrybinių miestų tinklas**, ypač dizaino srityje (2015 m. Kaunas paskelbtas dizaino miestu) taps institucijų, savivaldybių ir nevyriausybių organizacijų partnerystės platforma per įkurtą Dizaino forumą, bendras konferencijas, parodas, urbanistines intervencijas (Europos miestai: Berlynas, Bilbao, Turinas, Sent Etjenas, Gracas, Stokholmas, Dandis, Budapeštas; kiti miestai: Detroitas, Monrealis, Singapūras, Buenos Airės, etc. – įtraukti į projektą „Dizaino potvynis“).

4. **Susigiminiavusių miestų** partnerystės bus atnaujintos ir sustiprintos (Ryga, Vroclavas, Tamperė, Tartu, Sankt Peterburgas, Grenoblis ir kiti). 16 iš 22 Kauno miestų–dvynių yra Europos Sąjungoje. Miestų dvynių pasikeitimai yra labai populiarūs tarp kultūros institucijų, menininkų ir ypač – Kauno savivaldybės tarnautojų. Norėtusi, kad iniciatyvos nusvertų kūrėjų pusę.

5. **Europos kultūros sostinės 2022 m. miestai** (Kaunas ir Esch-sur-Alzette 2022), suteikiantys galimybes individams ir vietos bendruomenėms keistis talentais, idėjomis, dalintis kasdienio gyvenimo kultūra, virtuvės tradicijomis, sodininkystės žiniomis, amatais ir t.t. per įvadinės savaitės ir metų programos mainus, pvz., projektas „Radijas be sienų“, paroda „Visa, ko mums reikia, yra meilė“);

6. Žvelgdami į kitas Europos **laikinąsias sostines** mes užmegsime ryšius su Veimaru ir Bona Vokietijoje, lasi Rumunijoje ir Kauhajokių Suomijoje, siekdami atrasti galimus bendrumus ir pakviesti juos pasidalinti savo patirtimi konferencijoje „Laikinumo palikimas“, Europos dienos proga (2022 m. gegužės 9 d.).

7. Kaunas 2022 m. programa taps solidžios partnerystės ir tarptautinio bendradarbiavimo tarp **mokslininkų, tyrėjų ir kultūrinių tinklų** platforma: t.y. TTTF konferencija (Tarptautinė teatro tyrimų federacija), Europos dizaino forumas, Tarptautinės bienalių asociacijos konferencija (TBA metinis susitikimas), Tarptautinio apdovanojimo už meną viešosiose erdvėse apdovanojimų ceremonija ir kt.

8. Kai kurie mūsų projektai skatins tarpkultūrinius Europos **naujųjų technologijų** tinklus kaip naujus socialinius saitus (projektas „Radijas be sienų“, Mokslo centras, IT konferencijos ir mugės).

9. Mes sutarėme su Pula miestu Kroatijoje išvystyti **tvirtovės miestų** tinklą, kuris apima Pulą, Magdeburgą, Herceg Novį (Juodkalnija) ir Viborgą.

10. Ir galiausiai, visa mūsų programa užtikrins ilgalaikius tinklus tarp skirtingų Europos institucijų ir individų bei padės kultūros operatoriams dalintis savo patirtimi, stiprinti savo gebėjimus ir įgūdžius, skatins naujų tinklų ir tarptautinių projektų iniciatyvas.

PARTNERYSČIŲ ŽEMĖLAPIS

Naujai įkurtas **Šiuolaikinio meno centras** turės stiprų tarptautinių tinklų paramą, kurią užtikrins Kauno bienalė (turinti 20 tarptautinės partnerystės metų patirties) bei **Lewis Biggs (DB) – Kaunas 2022 vaizduojamojo ir meno viešose erdvėse meno vadovas**. Kuratorius formuoja meninę programą kartu su daugiau nei 10 tarptautinių organizacijų.

Tarptautiniu mastu pripažinti menininkai, dirigentai, teatro režisieriai jau pakviesti dalyvauti programoje su sukurti naujus užsakytus kūrinius, susijusius su programos temomis: Philipas Milleris (oratorija, „Yiddishe Mame“ programa), Williamas Kentridge'as (nauji videokūriniai ir personalinė paroda), Robertas Margo (šiuolaikinio cirko festivalis miegamuosiuose rajonuose), Patricia Piccinini (Kauno legendinis personažas / eskizas oro balionui, keliaujančiam Europos dangumi), Rafaelis Lozano Hemmeris (koordinuojantis menininkas projekte „Emocijų dizainas“, „Aukštai danguje“), Neville'is Gaby, Willas Selfas (meninės intervencijos modernistinės architektūros

namų butuose, projekte „Modernybė ateičiai“). Mirga Gražinytė-Tyla, Birmingamo miesto simfoninio orkestro dirigentė, vadovaus atidarymo koncerto programai ir vienam didžiausių programos renginių – „Laisvės paradas“, įtrauksiančiam 2 000 muzikantų ir gausybę kitų atlikėjų iš visos Europos.

Susijungiantys kaimynai. Europos kultūros sostinė nėra nei vietos, nei nacionalinis projektas. Mes tvirtai tikime, kad šis titulas yra suteiktas visiems europiečiams, ypač kaimyninėms šalims. Būtent todėl mes dėmesį telkiame į partnerystes su aplinkinėmis šalimis: Latvija, Estija, Lenkija, Rusija ir Baltarusija. Jau užmezgėme ryšius su Vroclavo Industriiniu festivaliu Lenkijoje ir Uralo Industrijos bienale Jekaterinburge Rusijoje, Nacionaline Filharmonija Minske (Baltarusija) ir ketiname užmegzti partnerystes su Kaliningrado mokslininkais ir menininkais, kad kartu sociokultūrinio aspektu tyrinėtume sovietmečiu statytus miegamuosius postsovietinių miestų rajonus programoje „Modernybė ateičiai“. Lenkų kuratorius Krzysztofą Stanislawskis taps šiuolaikinio meno programos kuratorių komandos nariu. Su Latvijos ir Estijos atstovais planuojame simpoziumą ir koncertinį turą per Europą, organizuojamą Baltijos Jaunimo filharmonijos bei Kremerata Baltica koncertą (LV, EST, LT muzikantai), inicijuojame Baltijos šalių dainų šventę (šios dainų tradicijos įtrauktos į UNESCO paveldo sąrašą). Nacionalinis dramos teatras kviečia Latvijos teatro režisierių Alvj Hermanį režisuoti jų 2022 metų programą. „Latvijos Naujo teatro instituto“ vadovė Gundega Laiviņa (Ryga 2014, Road Map projekto kuratorė) tapo *Naujojo kultūrinio tempo mokyklos* konsultante (2017–2021) ir padeda suburti Latvijos ir Lietuvos bendruomenės mūsų „Gyvoji bendruomenių kultūra“ platformai.

Kaunas turi turtingą tarptautinių partnerystių ir bendradarbiavimo patirtį – tai Kauno bienalė (kurios 70% programos sudaro Europos menininkų kūriniai, dar 20 % iš tolimesnių šalių ir tik 10 % vietos menininkų), *Kaunas Jazz Festivalis* (30% programos dalyvių – iš Europos Sąjungos), *Auros šokio festivalis* (apie 100% koprodukcijos su Europos menininkais). **Kaunas 2022 programos pamatas – bendra Lietuvos ir užsienio partnerių, menininkų ir kultūros operatorių iš daugiau nei 40 šalių patirtis.**

---

10. Ar galite apibūdinti savo strategiją pritraukiant Europos ir tarptautinės plačiosios visuomenės dėmesį?

Kaip paversti miestą žinomą?

Lengviausias kelias: įviliojate Jude Law į Kauną ir pagrobiate jį. Tada laukiate kol čia suvažiuos viso pasaulio žurnalistai.

- *Kur jūs esate, Džonai?*
- *Na, Kete, mes šalia centrinės policijos būstinės Kaune, Lietuvoje.*
- *O kur čia būtų? Mes ieškokome žemėlapyje, neradome.*
- *Imkite smulkesnį žemėlapi. Šiaip čia visai neblogai, maistas geras, žmonės draugiški...*

Yra kitas būdas. Brangesnis. Pavadinate Kauną „naujuoju Davosu“, sukviečiate pasaulio turtinguosius į forumą. Žiniasklaida ir protestuotojai susirenka patys.

Arba galite pavadinti miestą „geriausiai saugota Europos paslaptimi“, „neatrastu kultūros deimantu“ ir „paskutine tikrą europiečių priebėga“.

Mes būtent taip ir padarėme.

Mūsų **3D komunikacinė strategija**, pateikta šios paraiškos rinkodaros dalyje, numato kokiais kanalais mes planuojame pasiekti Europos auditoriją. **Strategija nuo pat pradžių yra kuriama turint galvoje tarptautinę ir europietišką auditoriją.** Šioje strategijoje mes pirmiausia akcentuojame europietiškąjį turinį ir prognozuojame kurios mūsų programos dalys gali potencialiai patraukti tiek bendrąją, tiek ir nišinę europiečių auditoriją.

PRIEMONĖS

Tarptautinė menininkų komanda. Pagrindinių platformų režisieriai, dirigentai, kuratoriai ir vadybininkai yra Europoje pripažinti kūrėjai, kultūros srities profesionalai, tarp kurių verta paminėti: kuratorius Lewis Biggs (Liverpulio bienalės įkūrėjas ir buvęs ilgametis vadovas, Tate Liverpool vadovas, šiuo metu Folkstone tialės kuratorius), SAR kompozitorius Philip Miller, filosofas Leonidas Donskis, olandų menininkė Jeanne van Heeswijk

(Leonore Annenberg premijos už meno ir socialines permainas laimėtoja), Arūnas Gelūnas (Lietuvos ambasadorius UNESCO, buvęs Lietuvos kultūros ministras), Mirga Gražinytė Tyla (Birmingham Symphonic Orchetra dirigentė), Roberto Magro (La Central del Circ vadovas Barselonoje ir Alto festivalio vadovas Neapolyje). Šios asmenybės ne tik yra pripažinti savo srities profesionalai ir mokovai, bet kartu ir „dideli“ vardai, galintys pritraukti kultūros turistų auditorijas į Kauno Europos Kultūros sostinės renginius.

Europinė dimensija. Į Europos kontekstą ir tematiką orientuoti programos elementai yra pagrindinis mūsų tikslas. Pagrindiniai didieji renginiai apibendrina ir kontekstualizuoja pagrindines europines temas: „Dizaino potvynis“, „Radijas be sienų“, „Teatro Flux“, „Skaitmeninė diplomacija“, Tarptautinis 20-ojo amžiaus paveldo interpretacijos centras „Modernybė ateičiai“, „Gyvoji bendruomenių kultūra“.

Šios ir kitos programos dalys apibendrina ir perteikia europietiškas vertybes, o taip pat šių projektų įgyvendinimui bus suburtos tarptautinės profesionalų komandos, gerai pažįstančios atitinkamą europietiško kontekstą ir auditorijas.

Plataus atgarsio projektai (parodos, spektakliai, festivaliai) bus vykdomi nacionalinėse ir municipalinėse erdvėse: muziejuose, dramose, muzikiniame ir lėlių teatruose, Filharmonijoje, naujajame Šiuolaikinio meno Centre, Mokslo Centre, bibliotekose ir tokiose milžiniškose erdvėse kaip „Žalgirio“ arena, Pažaislio vienuolynas, Kauno pilies amfiteatras ir šie projektai bus kuriami bei režisuojami, bendradarbiaujant daugiau kaip 100 Europos kultūros institucijų per naujai sukurtas arba jau egzistuojančias platformas: tarptautinę bienalių asociaciją (IBA), Manifestos fondą, Tarptautinį teatro tyrimų centrą (IFTR).

Skaitmeniniai langai į Europą (2020–2021). Naudodami pačias moderniausias skaitmenines technologijas, mes sukursime galimybę skaitmeniniu būdu perkelti objektus iš Kauno į kitus Europos miestus, sudarydami galimybę tų miestų gyventojams bendrauti, dalyvauti teatro ir šokio spektakliuose kartu ir vienu metu panaudojant „skaitmeninius langus“. Objektai bus įrengti 11–12 Europos miestų, jų lokacija bus keičiama kas mėnesį, taip pat Kauno lokacijos bus keičiamos, pastatant objektą skirtingose viešosiose erdvėse (upės, miesto panorama, Santakos parkas, Priskėlimo bažnyčios apžvalgos aikštelė (miesto panorama). Pirmiausia „langams“ rinksimės miestus – buvusias ir būsimas Europos kultūros sostines, taip pat Baltijos ir Šiaurės regiono šalis.

Venecijos bienalė 2021 (menai) ir 2022 (architektūra). LR Kultūros ministerija kasmet rengia nacionalinį konkursą dalyvavimui Venecijos bienalėje. Kaunas 2022 kartu su savo partneriais (vizualinių menų ir architektūros operatoriais) dalyvaus šiame konkurse, siūlydami meno ir architektūros projektus, temų ir aktualijų požiūriu susietus su Kaunas 2022 idėjomis. Jeigu pavyktų laimėti nacionalinį konkursą, mes išnaudosime 2021 ir 2022 metų Lietuvos paviljonus Venecijoje į tam tikrą Europos kultūros sostinės sklaidos kanalą, sudominantį galimybe aplankyti Kauną 2022-ais.

Naujų ir svarbių Europos ir pasaulio renginių organizavimas Kaunas 2022 rėmuose. IFTR konferencija (Tarptautinė teatrinių tyrimų federacija), IBA generalinė asamblėja ir konferencija (Tarptautinė bienalių asociacija) UNESCO Kūrybingų miestų Dizaino kategorijoje tinklo forumas, Europos kultūros forumas ir „Laikinumo palikimas“ konferencija gegužės 9, 2022 (Europos Diena), Hanzos dienų festivalis po atviru dangumi (2022 m. gegužės 20–22 dienomis).

Kaunas 2022 ambasadorių tinklas bus išplėstas tarptautiniu mastu. Jį sudarys:

- lietuviškoji diaspora visame pasaulyje. Užmezgėme partnerystės ryšius su „Globaliosios Lietuvos lyderių tinklu“ organizacija, kuri vienija sėkmingiausias ir įtakingiausias lietuviškosios diasporos narius: mokslininkus, ekonomistus, menininkus, verslininkus.
- litvakų, turinčių šaknis Kaune, diaspora Europoje, Izraelyje, Pietų Afrikoje ir kitur.
- tarptautiniai ambasadoriai, turintys kultūrinių sąsajų su Kaunu ir Lietuva – pavyzdžiui, buvusių stambių tarptautinių meno ir kultūros renginių Kaune partneriai ir kuratoriai, Kaunas EKS programos partneriai.

Oro baliono skrydis Europos dangumi (mitinė būtybė / Žvėris). Šiuo metu yra kuriama naujoji Kauno legenda. Svarbiausias šios legendos personažas yra Žvėris. Sukurti šio personažo vaizdą mes pakvietėme Australijos menininkę Patricia Piccinini. Jos sukurta legendinio žvėries vizualizacija oro baliono pavidalu pakils į Europos dangų virš Kauno 2021 metais, vasarą.

---

11. Kaip planuojate plėtoti sąsajas tarp savo kultūros programos ir kitų miestų, kuriems suteiktas Europos kultūros sostinės vardas, kultūros programų?

Atsakome: mes statysime tiltus.

Europos kultūros sostinės tiltu (angl. *ECOC Bridge*) vadiname projektą, kuriuo siekiama partnerystės su kitais miestais, pretenduojančiais į Europos kultūros sostinės (EKS; angl. *ECOC*) titulą ir jau jį turėjusiais ar tais pačiais metais turinčiu. Jau užmezgėme ir palaikome gerus ryšius su kolegomis iš įvairių Europos kultūros sostinės miestų; jie stipriai prisidėjo prie pirmosios konkursinio pasiūlymo pakopos, pasidalinę savo patirtimi ir patarimais.

LAIKINUMO PALIKIMAS

Šią informaciją ir diskusijas norėtume perkelti į viešąjį lygmenį, todėl kviečiame kolegas iš kitų Europos kultūros sostinės komandų pristatyti savo atradimus tarptautinėje Europos dienai skirtoje konferencijoje „Laikinumo palikimas“.

Konferencijos metu bus tyrinėjama daugybė kultūros programų poveikių miestams, bendruomenėms ir pilietinei kultūrai. Taip pat bus apžvelgiami turizmo ir miesto profilio kūrimo klausimai, **analizuojant ilgalaikius trumpalaikių veiksmų / programų poveikius**. Pakviesime visus EKS programoje dalyvavusius miestus siūlyti diskusijų temas ar skaityti pranešimus EKS paveldo planavimo temomis.

ŠIMTMETININKAI

Projekto platforma „Šimtmetininkai“ (angl. *Centuryans*) bus siekiama paskatinti EKS miestų jaunosios kartos dalijimąsi patirtimi ir galimybėmis kūrimą. Ši platforma skirta jauniems žmonėms ir studentams; jos dalyviams bus suteikta galimybė įgyti praktikos stažuojantis EKS komandose ir jas aplankant. Jaunųjų lyderių įgytą praktiką ir žinias vėliau bus galima panaudoti, įtraukiant jų pačių veiklas į Kaunas 2022 programą ir padedant jiems kurti sąsajas su Europa.

PARTNERYSTĖS

Vroclavas. Turime idėjų dėl partnerystės su Vroclavo industrinio meno festivaliu, kuris yra vienas svarbiausių alternatyviosios kultūros renginių Lenkijoje. Bendradarbiausime kurdami naująją industrinės kultūros platformą „MATERIJOS“ (angl. *MATTERS*). Šie ryšiai suteiks galimybę keistis menininkais, kartu organizuoti menininkų rezidencijas ir kviešti atlikėjus į kasmetinius industrinės kultūros savaitgalius. Industrinės kultūros ryšių galimybės taip pat bus svarstomos su solidų industrinės kultūros paveldą turinčiais EKS partneriais iš Liverpulio 2008, Linco 2009 ir Rūro srities 2010.

Plovdivas 2019, Rijeka 2020, Lydsas 2023 (pretendentas), Limerikas 2020 (pretendentas). Turime ryšių su visais keturiais miestais dėl būsimo bendradarbiavimo galimybių.

Monsas, Liverpulio, Ryga, Gimaraesas, Esenas/Rūras. Mokomės iš buvusių EKS miestų, tad užmezgėme ryšius su Monsu 2015, Liverpuliu 2008, Ryga 2014, Gimaraesu 2012 ir Esenu/Rūru 2010. Kolegos iš Liverpulio rimtai įsitraukė į dalyvavimą programoje: Lewis Biggs vadovauja viešojo meno programai, o Neil Peterson konsultuoja bendruomenės įtraukimo klausimais.

Vilnius. Vilniaus EKS komanda yra mūsų nuolatiniai patarėjai – inicijuojame susitikimus jų gerajai ir blogajai patirčiai analizuoti. 2022-ųjų programoje planuojame daugybę bendrų su Vilniumi projektų, be kita ko, kartu su VEKS programų kūrėjais ir „Gatvės muzikos dienos“ bei „Kultūros nakties“ programų išplėtiniais Kaune.

Liuksemburgas. Džiaugiamės sukūrę glaudžius ryšius su Liuksemburgo miestu Esch-sur-Alzette, taip pat pretenduojančiu tapti 2022 m. EKS. Trijų susitikimų su Esch komanda metu aptarėme trijų lygmenų partnerystės idėjas: bendrus (koprodusuotus) projektus, papildomus projektus (daugiausiai mainų pagrindu), rinkodaros ir komunikavimo veiksmus. Buvo įdomu sužinoti, kad abu miestai yra antrieji pagal dydį ir vis dar neatrasti europiečių, kad abu turi stiprų pramonės miestų įvaizdį ir yra svarbūs dėl juose įsikūrusių mokslo institucijų. Mokydamiesi vieni iš kitų, visą projekto laikotarpį keisimės komandų nariais. Vienas Kauno komandos narys dirbs ir Esch-sur-Alzette, skirdamas savo darbo laiką abiejų miestų programoms, rinkdamas naujienas, dalindamasis aktualia informacija ir vadovaudamas bendriems Kauno ir Esch projektams.

BENDRAI SU ESCH-SUR-ALZETTE KOMANDA SUKURTI PROJEKTAI

Radijas be sienų 2022 (angl. *No Border Radio 2022*). Ši daugialypės terpės pagrindu sukurta internetinio radijo ir žiniasklaidos platforma su dviem štabais (Kaune ir Esch-sur-Alzette) taps visų EKS miestų universitetų studentų kanalu, suteikiančiu galimybę transliuoti informaciją ir nuomones tarptautinei interneto auditorijai, taip sukuriant dar vieną sąsają su kitais EKS miestais.

Bendrai rengiama ir kuruojama tarptautinė šiuolaikinio meno paroda „Meilė yra viskas, ko reikia“ (angl. *Love is All You Need*). Didelė šiuolaikinio meno paroda, kurią sudarys meno projektai ekspozicijų erdvėse ir viešosiose erdvėse, o taip pat specialieji bendruomenių įtraukimo veiksmai. Paroda meilės tema tuo pačiu metu vyks Kaune ir Esch-sur-Alzette. Ypatingas pasiūlymas lankytojams suteiks galimybę su tuo pačiu bilietu apsilankyti Esch-sur-Alzette ir Kauno parodose.

Bendruomenių / teritorijų sujungimas (angl. *Pairing Communities/Territories*). Ieškodami bendrų temų bendradarbiavimo veiksams, pakviesime Kauno miesto ir Kauno rajono vietos bendruomenes jungtis su Esch-sur-Alzette ir jo regiono bendruomenėmis. Kurdami ryšius su mūsų mokyklomis, bibliotekomis, įmonėmis ir bendruomenių centrais, globosime ilgalaikes partnerystes, skatinsime piliečius daugiau sužinoti apie Liuksemburgo kultūrą ir, svarbiausia, sieksime tikrų žmogiškų ryšių, ne vien formalaus bendradarbiavimo.

Dizainas dviems (angl. *Design For Two*). Keisimės dizaino mąstytojais ir kūrėjais, pavesime jiems kurti visuomeninės paskirties dizaino idėjas ir skatinsime dizainerių bei gamybos įmonių partnerystę.

Kultūrinė diplomacija (angl. *Cultural Diplomacy*). Įsteigsime Esch-sur-Alzette ambasadą Kaune. Tai bus informacijos biuras, kuriame kiekvienas galės gauti informacijos apie Esch-sur-Alzette ir jų 2022-ųjų metų programą. Panaši Kaunas 2022 ambasada bus įsteigta Esch mieste ir padės susiplanuoti apsilankymus miesto-partnerio EKS programos renginiuose bei gauti informacijos apie bendrus projektus.

MAINŲ PROJEKTAI SU ESCH-SUR-ALZETTE

Industrinė kultūra (angl. *Industrial Culture*). Kaunas ir Esch-sur-Alzette, įvairių pramonės šakų miestai, sieks pristatyti industrinę kultūrą atstovaujančius garso ir vizualaus meno kūrėjus platesnei auditorijai, inicijuodami naujų meno kūrinių užsakymą ir bendrus Kauno ir Esch menininkų projektus.

Kauno dienos Esch-sur-Alzette (angl. *Kaunas' Days in Esch-Sur-Alzette*). Vykdamas EKS programą, Kaunas ir jo kultūrinė programa du kartus bus pristatomi Esch-sur-Alzette. Pirmasis pristatymas įvyks 2021 m. lapkritį Esch EKS atidarymo programos metu. Antrasis pristatymas įvyks Esch-sur-Alzette 2022 programos uždarymo metu, 2022 m. gruodį.

Esch-sur-Alzette dienos Kaune (angl. *Esch-sur-Alzette's Days in Kaunas*) pirmosiomis Kaunas 2022 programos savaitėmis, 2022 m. sausį.

© KČ Pasivaikščiojimo tyrimas. Boris Oicherman. Kauno bienalė 2011. Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus

12. Kokia yra kultūros sostinės metų kultūros programos meninė vizija ir strategija?

Kaip jau minėjome pačioje pradžioje, **miestas turime išspręsti šias problemas:**

- Miesto mažėjimo
- Blogo įvaizdžio
- Visuotinės amnezijos
- Laikinumo
- Viešųjų erdvių praradimo
- Kultūros institucijų neefektyvumo
- Paveldo apleidimo
- Silpno pilietiškumo
- Kultūros ir verslo ryšių stokos

Kaunas 2022 MENINĖ VIZIJA –

sukurti naują kultūrinį ir pilietinį tempą, kad miestiečiai kūrybiškai žengtų nuo Laikinosios sostinės nostalgijos Šiuolaikinės sostinės veiksnio link.

Ši vizija apima aukščiau išvardintų problemų pašalinimą, keičiant kultūrą.

Lengva pasakyti, sunku padaryti – mes tai žinome. Mūsų vizijoje kultūra suprantama kaip VISŲ visuomenės ramsčių (tarp jų, ir ekonomikos, socialinių ir pilietinių reikalų) pagrindas, o ne tiesiog kaip **vienas iš tų ramsčių**. Taigi, norime **visas minėtąsias problemas spręsti, keisdami jas nulėmusius esminius įsitikinimus**.

Mūsų meninėje strategijoje **dalyvavimas** laikomas esmine vertybe. Kiekvienas miestietis ir rajno gyventojas turės teisę dalyvauti programoje. Išleisime meno, dizaino ir architektūros projektus į gatves ir sieksime, kad kultūrinė veikla taptų kasdieniu reiškiniu, o ne „kažkuo ypatingu“.

Daugiau negu 70 % visos veiklos planuojama bendruomenėse, kaimynystėse ir viešosiose erdvėse. Nuo 2018 m. Kauno ir Kauno rajono teritorijoje atsidarys 30–35 kultūros laboratorijos, kuriose kultūros specialistai glaudžiai bendradarbiaus su bendruomenių nariais, kurdami savitą tarptautinių menininkų, sodininkų, cirko trupių, virtuvės meistrų, gatvės menininkų ir aktyvistų mainų programą. Visos laboratorijos bus tarptautinės ir eksperimentinės.

KAUNAS 2022 MENINĖ STRATEGIJA SUDARYTA IŠ 7 PAGRINDINIŲ ELEMENTŲ:

Mokomės visur. Šioje programoje sieksime gyventojams skleisti mintį, kad, norint būti šiuolaikišku, kasdien reikia išmokti kažko naujo. Būtent taip buvo sukurta naujoji Europa. Mes tai darysime, pavyzdžiui, per tokias gebėjimų stiprinimo veiklas kaip nuo 2017 m. veiksianti „Naujojo kultūrinio tempo mokykla“ (angl. *New Cultural Tempo School*), kurioje Kaunas 2022 komandai, kultūros operatoriams, programos partneriams ir dalyviams (pvz., jaunimo programos „Šimtmetininkai“) mokymus ves tarptautinio masto specialistai.

Tokiais projektais kaip „Café du Monde“ bus siekiama kultūrinio dialogo su vietos ir kitų šalių gyventojais, o tarpdisciplininis mokyklų projektas „Animuok savo miestą“ (angl. *Animate Your City*) padės Kauno gyventojams ir kultūros veikėjams kasdien išmokti kažko naujo.

Eksperimentų vieta. Tapdamas vieta eksperimentams, miestas paskatins žmones išmėginti kažką naujo, kažką, ko jie nėra darę. Kartu eksperimentuojant siekiama sukurti naujų sąsajų, rasti naujų gyvenimo,

vartojimo ir mėgavimosi gyvenimu būdų, o tai padės pagerinti miesto aplinką ir laimės lygį. To iš esmės siekiama tokiais projektais kaip „Atviras muziejus“ (angl. *The Open Museum*), kurių metu žmonės patys kuruos parodas, eksponuodami tai, kas jiems svarbu. „Eksperimentų vietos“ (angl. *The Experimental Site*) strategija taip pat taps pagrindu šiuolaikinių, aukščiausios kokybės tarptautinių meno projektų inicijavimui ir pristatymui miestiečiams.

Vienijantis pasakojimas nukreiptas prieš visuotinę dalies mūsų istorijos ir paveldo užmarštį. Mes įsivaizduojame miestą, kuris žino savo istoriją be pertrūkių, ne kaip atsitiktinių ir laikinų įvykių rinkinį. Įvykiai gali būti geri ar blogi, šlovingi ar gėdingi, bet visi privalome išmokti matyti juos kaip amžiną priešasčių ir pasekmių ratą. Greta tarptautinių konferencijų, paveldo ir modernistinės architektūros parodų, skaitmeninių ir animacinių priemonių, skirtų patirti paveldą kaip dalį to, dėl ko miestas tampa šiuolaikišku, bus kuriamas naujas pasakojimas – naujas miesto mitas.

Klausykimės ir veikime. Mūsų strategija apima mokymąsi klausytis ir imtis veiksmų siekiant įgalinti miesto gyventojus ir lankytojus, sustiprinti asmeninės ir kolektyvinės tapatybės pojūtį. Turime įsiklausyti į poreikį sukurti fiziškai, socialiai, kultūriškai ir intelektualiai pasiekiamų kultūros institucijų, kurios išties sietųsi su bendruomene, imtųsi daugiau negu tradicinių priemonių, dirbtų su žmonėmis ir žmonėms, o ne prieš juos (pvz., „Naujojo kultūrinio tempo mokykla“, „Muziejus miestui ir Miestas muziejui“).

Įvairių sektorių bendravimas. Kuriamo laisvą kultūrinių žinių srautą, nukreiptą į vietos kultūros, mokslo ar

verslo bendruomenės ir Baltijos, Skandinavijos bei kitų šalių partnerius, kad užtikrintume bendrą įvairių sektorių kūrybą ir partnerystę. Skatinsime bendradarbiavimą tarp menininkų ir mokslininkų (pvz., meno paroda Nacionaliniame mokslo centre), kultūros kūrėjų ir verslo įmonių (pvz., „Dizaino potvynis“; angl. *Design Flood*), sportininkų ir scenos menų atstovų (pvz., Kauno maratonas).

Atvirumas Kitam. „Fortų mąstyseną“ privalome paversti atvirumu. Patirti akistatą, Emanuelio Levino pavadintą susitikimu *akis į akį* ir tapti tikraisiais tarpkultūrinės Europos partnerystės dalyviais. Atversime miestą išoriniam ir vidiniam pasauliui, kviesdami menininkus ir jų grupes iš visos Europos ir pasaulio dalyvauti projektuose, pavyzdžiui, kolektyvinės mažumų kūrybos projekte „Gyvoji bendruomenės kultūra“ (angl. *Community Culture in Action*), skirtingų kartų ir mokyklų projektuose, bei atskleiddami bendrus prisiminimus kaip, pavyzdžiui, „Yiddishe mame“ programoje.

Platforma jaunajai kartai. Mūsų užduotis – įgalinti jaunimą laikyti Kauno miestą savu ir jame pasilikti. Oficialiai skelbiame, kad ne mažiau kaip 50 % Kauno EKS 2022 komandos narių bus jaunosios kartos atstovai. Projektas „Šimtmetininkai“ (angl. *Centuryans*), kurį pilnai valdys jaunoji karta, bus stipriausias to pavyzdys. Ši programa pradėta vykdyti 2016 m. pavasarį ir tęsis iki 2022 m., augdama dalyvių skaičiumi, projektais, plataus masto ir net ryškiausiais renginiais, kuriems vadovaus apie 2000 m. gimusios kartos atstovai. Platformos jaunimui, kurį ketinama įtraukti į programos rengimą ir valdymą, sukūrimas paskatins daugiau jaunuolių palaikyti ryšį su miestu, ne tik laikinai susisaistyti su Kaunu, bet ir įleisti čia šaknis.

---

13. Apibūdinkite kultūros programos struktūrą, įskaitant kultūros sostinės metams paminėti skirtų veiklų / pagrindinių renginių spektrą ir įvairovę.

Kaunas 2022 programos **ŠIUOLAIKINĖ SOSTINĖ** struktūra remiasi į keturis akcentus ir kertines temas: **SANTAKA** (angl. *Confluence*), **PAINIAVA** (angl. *Confusion*), **TEMPAS** (angl. *ConTEMPOrary*) ir **SĄMONĖ** (angl. *Consciousness*). Kiekvienas jų atspindi iššūkius, ambicijas ir viziją kaip ateities Kaunas gali pasitelkti kultūrą kaip kaitos variklį. Kiekvienoje iš šių keturių kertinių temų apjungėme projektus, suklasteriavome idėjas. Daugelis iš jų remiasi miesto, regiono ir jų bendruomenių iššūkiais ir analizuoja problemas įvairiais lygmenimis: čia profesionaliai apjungta meninė veikla, bendruomenių įtraukimas ir dalyvavimas, įvairius žiūrovus sudominantys performansai ir renginiai.

Per padidintą pasiekiamumą mums svarbu užtikrinti kultūros veiklų tęstinumą, palikti žymę Kaunui ir mūsų gyventojams, kuriems programa būtų ne tik socialinis ir kultūros proveržis, bet ir polėkis.

Prielaida kiekvieno miestiečio ir rajono gyventojo įtrauktumui į *Šiuolaikinės sostinės* programą yra platforma „Naujo kultūros tempo mokykla“, kurios studentams bus sudarytos sąlygos kelti kvalifikaciją, įgyti patirties ir tarptautinio projekto valdymo gebėjimų. Mokyklos veiklos prasidės 2017 metais ir vyks visu pasirėngimo laikotarpiu iki 2022 –ųjų.

Keturi **didieji renginiai** įrėmins ir sukurs ypatinguosius Europos kultūros sostinės programos momentus:

Atidarymo savaitgalis 2022 sausio 20 – 22 d.

Kauno dienos 2022 gegužės 20 – 22 d.

PRIEŠ SROVĘ, kurį organizuoja *Šimtmetininkai 2022* rugsėjo 20 – 22 d.

Uždarymo renginiai, pradedant 2022 gruodžio 6 d. (Kauno globėjo Šv. Nikolajaus diena).

ŠIUOLAIKINĖ SOSTINĖ (angl. *Contemporary Capital*)

KOMPETENCIJŲ KĖLIMAS: 2017 – 2021 m. bus skirti neformaliai komandos ir bendruomenės aktyvistų ugdymui, įgūdžių lavinimui ir bendruomeniškumo stiprinimui Kaune ir Kauno rajone.

NAUJOJO KULTŪROS TEMPO MOKYKLA

2017 metais Kaunas 2022 įsteigs „Naujojo kultūros tempo mokyklą“ (angl. **The New Cultural Tempo School**), kuri taps vieta ir galimybe stiprinti kultūros operatorių, organizatorių ir programos dalyvių kompetencijas. Mokykla veiks organizuodama tarptautinius seminarus, mokymus, vietos operatorių tinklinimo dirbtuves, idėjų lietaus kūrybines dirbtuves, tarp-institucines laboratorijas, skirtingų kartų atstovų bendradarbiavimo iniciatyvas. Mokymus ves tarptautinių kultūros renginių organizatoriai ir specialistai iš Lietuvos ir užsienio. Temos:

- Kultūros darbuotojų ir kūrėjų įgūdžių organizuoti didelio mastelio tarptautinius kultūros projektus stiprinimas;
- Bendruomenių įsitraukimas ir 'viešuomenės dizainas';
- Naujoji muzeologija ir įtraukus / atviras / besienis muziejus;
- Naujosios savanorystės skatinimo ir organizavimo formos: metodai, motyvacija, nauda;
- Neformalus ugdymas ir edukacija;
- Lyderystė ir jaunystė: moksleivių iniciatyvų stiprinimo programos, įtraukiant profesionalus konsultuoti jaunimą projektų kūrime ir valdyme (projektas ŠIMTMETININKAI);
- Senjorų įtrauktis, kultūros programų parengimas ir dėstymas Trečiojo amžiaus universitetų padaliniuose;
- Stažuotės partnerių miestų Europos kultūros sostinių programose ir festivaliuose;
- Tarptautinis marketingas ir sklaida;
- Europos identitetas ir kultūra;
- Menas viešosiose erdvėse.

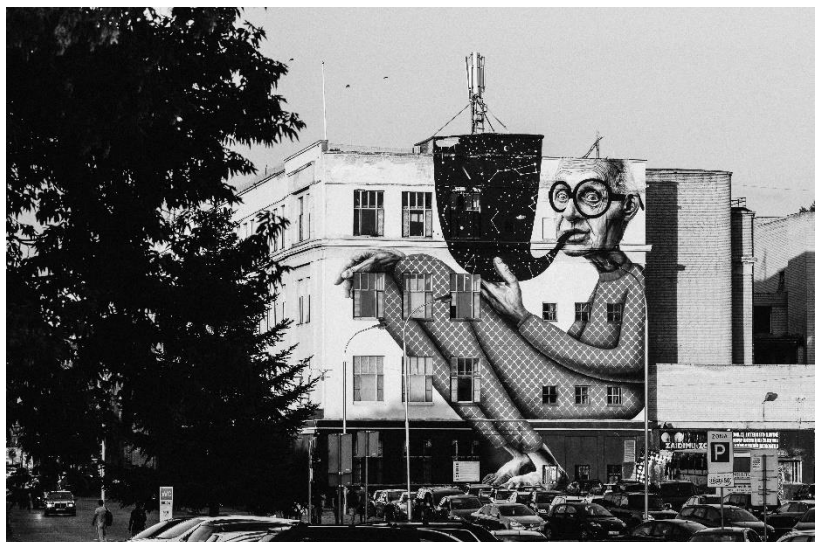
Projekto partneriai: Baltijos muzeologijos mokykla (Ryga), Manifesta Foundation (Amsterdamas), IBA nariai, Institute for Public Art (vadovas Lewis Biggs), Vytauto Didžiojo universitetas, Vilniaus universitetas, Kauno technologijos universitetas, Vilniaus dailės akademija, New Theatre Institute of Latvia (Ryga), Open Museum (Glasgow), Live Art Development Agency (JK), Goldsmiths College of London University (JK), Nordic Summer University, Blue Drum (Airija), Vagabond Reviews (Airija), Artway of Thinking (Italija), Afrikaaner cooperative (Olandija), Design Library Milano (Italija), The European Network for Avant-Garde and Modernism Studies (EAM), Modern and Contemporary Reciprocal Museum Association (Mod/Co), The Modernist Studies Association (Baltimore, JAV), The British Association for Modernist Studies (BAMS).

Vadovai / lektoriai: Lewis Biggs (Liverpulio bienalė, Tate Modern Liverpool, Folkstono trienalė), Benedetta Carpi de Rasmini (eno kritikė, kuratorė, Italija), Neil Peterson (Liverpulis 2008), Hanns Dietrich Schmidt (Esenas 2010), Nadja Grizzo (Esenas 2010), Caroline Kadziola (Monsas 2015), kiti EKSų operatoriai (2015, 2016, 2017), David Smeulders (Manifesta Edukacijos centras), Marieke van Hal (Biennial Foundation, Manifesta), Hedwig Fijen (Manifesta, Amsterdam), Nicolas Bourriaud (Montpellier šiuolaikinio meno centras), Krzysztof Stanislawski (kuratorius, Lenkija), Jeanne van Heeswijk (bendruomenių meno aktyvistė, Olandija), Mary Jane Jacob (Čikaga), Roberto Magro (šiuolaikinis cirkas, Italija / Ispanija), Nataša Ilić (WHW kuratorė, Kroatija), Emmanuel Vinchon (Monsas 2015, Esch-sur-Alzette 2022), Ingra Soerd (Estonia / France / Esch-sur-Alzette 2022), prof. Janis Jefferies (Goldsmiths College, London University), prof. Leonidas Donskis (Lietuva), Gundega Laiviņa (Ryga 2014, Road Map

kuratorė), Kęstas Vaikšnoras, prof. Jurgis Vanagas (Kaunas), prof. Jurgita Staniškytė (Kaunas), prof. Edgaras Klivis (Kaunas), Vaidas Jauniškis (Vilnius), Kjetil Duvold (Švedija), Aušra Park (Siena College, JAV), dr. Agnia Grigas (JAV), JR (Prancūzija), Finn Pétren (Švedija).

2022-ųjų PROGRAMA

Kauno ŠIUOLAIKINĖS SOSTINĖS programą sudarys **4 Didieji renginiai, 12–15 platformų** (didelio mastelio kompleksiniai projektai), vdomvaujamų tiesiogiai *Kaunas 2022* biuro, bendradarbiaujant su vietos ir užsienio organizacijomis, bei **keli šimtai projektų**, inicijuotų ir organizuojamų vietos kultūros operatorių bei universitetų, Europos ir pasaulinių organizacijų, kultūros darbuotojų ir menininkų. Šie projektai sieks pagrindinių visos programos tikslų ir atspindės konceptualiuosius jos aspektus.

Meisras. Tadas Šimkus & Žygimantas Amelynas. Fluxus ministerija, 2013. © RŠ

DIDIEJI RENGINIAI

taps pagrindine priemone (naujai) **šiuolaikinei miesto legendai** įtvirtinti. Kiekvienas renginių atidarys naują metų sezoną, juos režisuos ir vadovaus tarptautiniu mastu pripažinti meno vadovai.

DIDYSIS RENGINYS 1: ATIDARYMAS / ISTORIJA PRASIDEDA: 2022 sausio 20–22

ĮŽANGA (ATVIRŲ DURŲ SAVAITĖ): Sausio pradžioje visos kultūros organizacijos mieste ir rajone bus paženklintos specialiomis vėliavomis pastatų išorėje ir atvers duris kiekvienam vietos gyventojui, tapdamos informacijos ir programos sklaidos centrais, kviečiančiais apsilankiusius ne tik dalyvauti renginiuose, bet informuoti apie juos aplinkinius, pagelbėti turistams mieste surasti reikiamą kultūros renginį.

ATIDARYMO CEREMONIJA vyks Žalgirio arenoje Nemuno saloje miesto centre (talpinančioje iki 20 000 žiūrovų). Išskirtinė programa pasveikins svečius iš visos Europos ir tolimesnių pasaulio šalių. Su galimais atlikėjais aptariamos tokios programos detalės:

- Tarptautinis simfoninis jaunųjų atlikėjų orkestras, diriguojamas Mirgos Gražinytės – Tylos (The City of Birmingham Symphony Orchestra).
- Performansas (šiuolaikinis cirkas, Roberto Magro).
- Vieša programa lauke tęsis Nemuno salos teritorijoje, kur ant vandens platformų ir naujojo „Mokslo salos“ fasado bus parodyta speciali vizuali ir garsinė programa su 3D projekcijomis, 7 D hologramomis.
- Tarptautinė šiuolaikinio meno paroda „Meilė yra visa, ko mums reikia“, kurioje kartu su Esch-sur-Alzette 2022 meno komanda. Kuratoriai: Lewis Biggs (JK), Benedetta Carpi de Rasmini (Italija), Laima Kreivytė ir kt.
- Kamerinė programa (paroda, šiuolaikinis šokis ir šiuolaikinio maisto programa) 300-ams Europos svečių, EKS tinklo nariams, partneriams Raudondvario dvaro komplekse.

DIDYSIS RENGINYS 2: KAUNO DIENOS: 2022 gegužės 20–22

Trijų dienų programa trijose miesto teritorijose (miesto centruose) atskleis Kauno miesto istoriją nuo įkūrimo 14 amžiuje iki šių dienų, akcentuojant tris esminius Kauno istorijai momentus:

- [Penktadienis]: HANZA DIENOS – viduramžių kultūros šventimu grįsti renginiai prasidės Santakos parke (vandens platform programa, riterių turnyrai, 3 D pilies šturmas, turgus, amatų dirbtuvėlės ir viduramžių maistas) ir pripildys visą senamiestį – pėsčiųjų arteriją Vilniaus gatvę, gatveles, skersgatvius, kiemus. Programą praturtins Kauno partnerių – naujosios Hanza lygos miestų programos.
- [Šeštadienis]: Laisvės paradas IŠLAISVINKIM ĮVAIROVĘ (angl. Liberate Diversity) moderniam miesto centre – Laisvės alėjoje. Programa įtrauks apie 2000 vietos (Kauno ir Lietuvos) bei užsienio atlikėjų: muzikos kolektyvų, grupių, orkestrų, chorų, solistų, atlikėjų, kurie pagal bendrą scenarijų atliks Europos kompozitorių kūrinis laisvės tema. Atlikėjai gros iš Laisvės alėjos pastatų antrųjų ir trečiųjų aukštų pro langus, nuo stogų, o Laisvės alėjoje bus organizuojamas šventinis paradas.

Meno vadovė: Mirga Gražinytė-Tyla. **Komandoje:** Rokas Zubovas, Andrius Mamontovas, Linas Adomaitis. Partneriai: Kauno valstybinė filharmonija, Kaunas Jazz, Kauno miesto simfoninis orkestras, Kauno Santaka, VDU Muzikos akademija, Juozo Gruodžio muzikos konservatorija, Lietuvos kompozitorių sąjunga, Šiuolaikinio cirko festivalis, vaikų muzikos mokyklų chorai, suaugusiųjų chorai, World Festival Choir, t.t.

- [Sekmadienis]: ŠIUOLAIKINIS POSŪKIS UPĖS LINK (angl. *Contemporary Turn: Back to the River*). Trečią dieną švęsime naujojo / šiuolaikinio Kauno centro aplink Nemuno salą steigimą. Šią teritoriją sudarys Žalgirio arena (pastatyta 2011), Nacionalinis mokslo centras (bus pastatytas 2017–2019) ir Nemuno salos parkas su nauja

interaktyvių mokslo ir inžinerijos objektų ir aktyvaus poilsio infrastruktūra, naujoji verslo biurų teritorija (iki 2020 vietoje liūdnei pagarsėjusio Kauno vaiduoklio), bei prekybos ir pramogų centras.

Šventės akcentai bus sutelkti ant vandens platformų, kur vyks lėlių teatro pasirodymas, video animacijos projektai, pasakojantys naująją / šiuolaikinę miesto legendą.

Partneriai: Kauno valstybinis dramos teatras, Kauno šokio teatras Aura, Žalgirio arena, Nacionalinis mokslo centras, Šiaurės ir Rytų Europos šalių lėlių meno centras (The Northern and Eastern European Centre of Puppet Arts / NEECPA).

DIDYSIS RENGINYS 3: Festivalis PRIEŠ SROVĘ. 2022 rugsėjis 20–22 d.

Festivalis bus sukurtas nuo idėjos iki realizavimo Kauno jaunimo, kurį mes vadiname ŠIMTMETININKAIS – jaunuoliai, gimę apie 2000-uosius (daugiau apie programą kryptiye SAĖMONĖ). Projektas prasidėjo 2016 m. vasarį mažomis diskusijomis grupėse ir bus išplėtotas kaip mentorystės programa, įgalinanti jaunuolius veikti visus 5 metus ir sukurti jaunimo programą 2022-iesiems ir trijų dienų DIDĮJį tarptautinį renginį su plačia programa, įtraukiančia kelis tūkstančius dalyvių ir keliasdešimt tūkstančių žiūrovų, aktualia jų kartos žmonėms. Partneriai: Global Lithuanian Leaders, Pasaulio lietuvių centras, įvairios Lietuvos gimnazijos ir mokyklos, universitetai, Lietuvos moksleivių sąjunga, Kauno jaunimo organizacija „Apskritas stalas“, kt.

DIDYSIS RENGINYS 4: UŽDARYMAS (Kauno Kalėdų karštinė).

Nuo 2022 m. gruodžio 6 d., Kauno globėjo šv. Mikalojaus dienos.

Kaunas tiek Lietuvoje, tiek ir Europoje yra žinomas emocingumu Kalėdų periodui, miesto puošimui ir labdariniais renginiais. Visos programos uždarymui tamsiausiuoju metų periodu numatome programas, kurios stimuliuotų jaudumą ir šviesą. Apšviesti ir animuoti pastatai, labdariniai veiksmai, svetingosios kaimynystės projektai, įspūdingi Kalėdų eglės ir aikštės renginiai, bendruomenės įtraukimo ir šeimų renginiai.

Uždarymo koncertas vyks Kauno Žalgirio arenoje: Kauno simfoninis orkestras ir garsus atlikėjas.

Kaunas 2022 programa: KRYPTYS

SIMBOLIAI:

❖ – PLATFORMA

★ – NAUJA INICIATYVA

* – PASAULINIO GARSO RENGINYS

🌉 – EKS TILTAS

TEMPAS (angl. ConTEMPORary)

Programos krypties veiklomis bus kuriamas naujas Miesto tempas, keliama kultūros renginių ir paslaugų kokybė, skatinamos inovatyvios idėjos socialinių, mokslo, kūrybinių industrijų, sveikos aplinkos, rekreacijos srityse bei bus įtvirtinama šiuolaikinė kultūra. Šioje kryptyje rengiami projektai aktualizuos viešųjų erdvių ir viešo gyvenimo klausimus, kultūros institucijų atvirumą, skatins pilietines iniciatyvas bei bendruomeniškumą.

GYVOJI ŠIUOLAIKINĖ LEGENDA

Vadovas Rytis Zemkauskas

Ši programa yra kompleksinė. Rašytojas ir laidų vedėjas Rytis Zemkauskas su komanda bus atsakingas už vientiso pasakojimo apie Kauną sukūrimą ir integravimą į visas Kaunas 2022 programos aspektus ir meno, literatūros, sporto, kino veiklas ir didžiuosius renginius, paverčiant juos veikiančia Kauno legenda.

Legenda siekiama sugrąžinti Kauną į Europos kultūros kontekstą, atskleidžiant saitus su britų, kitų Baltijos šalių, vokiečių, lenkų ir italų legendomis, kurios remiasi viduramžių ir lotynų šaknimis.

Legenda arba mitas turės tokius bruožus:

- Istorijos pasakojimas bus grįstas Kauno europietiškumu su aiškiais sąsajomis su Hanzos miestų tinkle, baroko ir modernizmo kultrūra bei menu;
- Viduramžiška simbolinė būtybė – Kauno Žvėrimis;
- Pagavi istorija, kurią galima adaptuoti įvairiose medijose ir “parduoti”;
- Nūdienos visuomenei ir Kauno 2022 programai reiklainga ikonografija.

Legenda kviestionuos šiuolaikybę ir narplios mūsų painingas, jos pagalba bus siekiama sukurti vieningą Miesto pasakojimą ir stiprinti miestiečių pasididžiavimą savo miestu. Svarbiausias legendos kūrimo tikslas – sukurti sklandų, laike besitęsiantį ir atvirą tęstiniui pasakojimą vietoj dabar turimos fragmentuotos istorijos. Ši legenda leis naujai suvokti istorijos kūrimo ir pasakojimo fenomeną, nes miestiečiams ir svečiams ji bus pristatyta kaip „dabar kuriama legenda“ – atvira interpretacijoms struktūra su aiškiai apibrėžtais tikslais.

Visi žemiau vardinami projektai turės aiškią užduotį kūrybingai prisidėti prie šiuolaikinio Kauno legendos veiksnio.

ŠIUOLAIKINIO MENO CENTRAS

Kaune vyksta nemažas kaičius tarptautinių šiuolaikinio meno renginių, festivalių, bienalių, bet iki šiol miestas neturi šiuolaikinio meno reikmės pritaikytų erdvių (mobiliomis sienomis, aukštomis sienomis, su galimybe transformacijoms ir pan.). Kauno miesto savivaldybė yra numačiusi tokių erdvių atsiradimą mieste renovuojant ir pritaikant istorinį ar pastatant naują pastatą (Kauno strateginis plėtros planas 2015 –2022). Šiuo metu vyksta galimybių studija. *Kaunas 2022* organizatoriai numato dvi šios trūkumo išsprendimo formas. Pirmą, koncentruoti dėmesį į naujų patalpų įrengimą ir nuolatinės metinės šiuolaikinio meno veiklas jose tiek pasirengimo, tiek sostinės metais, tiek vėlesniu laikotarpiu.

Antra galimybė, kuria ketiname naudotis – dar šiuolaikiškesnė: paversti Miestą ir Rajoną šiuolaikinio meno centru po atviru dangumi, gausiai integruojant meną viešose erdvėse ir rengiant atvirus renginius. Tokiu būdu kultūros prieinamumas ir atvirumas didinami iki maksimumo, nemokama galimybė apžiūrėti objektus mažina socialinę skirtį, bei tokios meno formos daug labiau skatina bendruomeniškumą, o miestas įgyja nepaprastą šiuolaikinio meno miesto statusą. Nesvarbu, kuris sprendimas bus padarytas (greičiausiai – abiejų samplaika), pagrindiniai Šiuolaikinio meno centro projektai besirengiant 2022 metų programai ir ją įgyvendinant yra šie:

MEILĖ YRA VISKAS, KO REIKIA (*All We Need Is Love*) paroda kuruojama kartu su Esch-sur-Alzette 2022 komanda. Tarptautinė kuratorių komanda dirbs konceptualizuodama parodos kryptis, temas, atrinkdama menininkus, užsakydama kūrinius. Paroda bus eksponuojama ir Kaune, ir Esch (dar nenuspręsta ar tuo pačiu metu, ar perkeltiant, bet žinoma, kad prieinama žiūrovams su vienu ir tuo pačiu bilietu abiejuose miestuose).

ŽEMĖS MENO PROJEKTAI Raudondvario dvaro parke, kviečiant pasaulyje pripažintus menininkus ir paverčiant vietą ne tik regiono, Lietuvos, bet ir visos Europos traukos tašku.

Vietos partneriai Šiuolaikinio meno centro veikloms: Kauno bienalė, Kaunas Photo festivalis, festivalis „Kaunas mene“ (galerija „Meno parkas“), Kauno fotografijos galerija, performanso festivalis Creature, Artkomas, galerija Meno forma, Kauno rajono muziejus, Raudondvario dvaro menų inkubatorius.

Tarptautiniai partneriai viešųjų erdvių projektams: The Genius Loci organizacijų grupė, besirūpinanti meno ir urbanizmo sąveika: Mu.ZEE Romestraat, Belgium (Phillip Van den Bossche, direktorius), Fundacija Open Art Projects, Varšuva / Lenkija (Magda Materna, prezidentė); Fondazione Sout Heritage per l'arte contemporanea Piazza Duomo, Matera /Italija (Roberto Martino, generalinis direktorius), EVA International Biennial of Visual Art Limerick / Ireland; Gallery of Art, Limerick / Ireland (Woodrow Kernohan, Director and CEO); Artconnexion, Lille / Prancūzija (Aude Fernez, prezidentas); Punkt Ø- Galleri F 15 ir Momentum, Moss / Norvegija (Dag Aak Sveinar, direktorius); Creative Foundation Quarterhouse Mill Bay, Folkestone / JK (Alastair Upton, vadovas). Trys išskirtinės agentūros iš JK – SuperSlow Way (direktorė Laurie Peake); Metal Culture (Direktorė Colette Bailey); UP Projects (Direktorė Emma Underhill), t.t.

DVI TEMPO PUSĖS: SULĖTINK – UŽSIVESK

(Two Sides of Tempo: Slow Down – Intensify)

Sumažinti kasdienybės rutinos greitį ir įsijungti į kultūros įvykius bei aktyvų laisvalaikį – tokį pasiūlymą miestiečiams ir miesto svečiams formuojame 2022-iems. Visų Kaune veikiančių festivalių organizatoriai dirbs glaudžiai su Kaunas 2022 komanda, integruodami savo kūrybinius išteklius, žmogiškuosius resursus bei projekto dalis į EKS projektą. Kai kurie festivaliai pilnai integruos savo programos elementus į bendruomeninius Kaunas 2022 projektus, didžiuosius miesto renginius, meno viešose erdvėse iniciatyvas.

KAUNAS JAZZ FESTIVALIS dalį renginių skirs didžiųjų Kaunas 2022 renginių programai Kauno dienų metu (Laisvės paradai / Liberty Parade). Specialios programų dalys bus integruotos į bendruomenių kultūros veiksmų programą ir įgyvendinami mikrorajonuose ir užmiestyje su mažesnėmis bendruomenėmis.

PAŽAISLIO MUZIKOS FESTIVALIS pasklis mieste ir rajono teritorijoje, taip pat prisidės prie didžiųjų renginių muzikinė programos (atidarymo renginiai Žalgirio arenoje / Laisvės paradai);

KAUNAS PHOTO FESTIVALIS – visų metų parodų galerijose ir viešose miesto ir rajono gyvenviečių erdvėse programa, kurios kūrimui pasitelkiamos bendruomenės. Bendradarbiaujama su gatvės meno festivaliu NYKOKA, medijų meno festivaliu Centras, taip pat įsiliejant į industrinės kultūros festivalį MATTERS, Litvakų forumo organizavimą ir pan.

FESTIVALIS „KAUNAS MENE“, ko-kuruotas kartu su Krzysztof Stanislawski (PL), bendradarbiaus organizuojant menininkų rezidencijas, renginius galerijose ir viešose miesto erdvėse.

KAUNO PILIES OPERETĖ – kasmetinis muzikos projektas prie Kauno pilies, skirtas Valstybės dienai (liepos 6 d.). Organizatorius: Kauno valstybinis muzikinis teatras su užsienio partneriais.

GYVO VEIKSMO FESTIVALIS CREATurE ir organizatorių kuriamas **PERFORMANSO MENO ARCHYVAS** Kaune pritrauks įvairius Europos gyvo veiksmo atlikėjus ir tyrėjus.

KAUNO BIENALĖ prisidės įgyvendinant unikalias meno ir mokslo rezidencijų programas bei parodas, bendradarbiaujant su Mokslo sala. Bienalė taip pat prisidės kontaktais ir partnerystėmis prie *Naujojo kultūros tempo mokyklos* programos kūrimo (2017-2021). Bienalės komanda taip pat kuruos Susitaikymo oratorijos projektą (kompozitorius Phillip Miller) bei William Kentridge personalinę parodą, bendradarbiaujant su naujai įsteigtu Šiuolaikinio meno centru.

Patricia Piccinini. Ilgai lauktas, 2008. Silikonas, plaukai. Kauno bienalė Unitekstas, 2013. © KČ

Baltijos šalių AKVARELĖS BIENALĖ „BALTIJOS TILTAI“ parodys geriausius Baltijos ir Šiaurės šalių kūrėjų akvarelės kūrinius, susijusius su *Kaunas 2022* programos temomis. Organizatorius: VŠĮ Meno forma.

ŠIUOLAIKINIO ŠOKIO FESTIVALIS AURA – tarptautinis renginys, kurio programoje 2022–aisiais net kelios specialios premjeros – didžiuosiuose renginiuose bei *Yiddische Mame* programoje, bendradarbiaujant su Izraelio šokio kompanijomis. Organizatorius: Kauno šokio teatras Aura.

LĒLIŲ TEATRO FESTIVALIS – tarptautinis festivalis vaikams ir suaugusiems gegužės – liepos mėnesiais. Šalia festivalio repertuaro, kurio kai kurios dalys bus kuriamos įtraukiant bendruomenes, Lėlių teatras taip pat dalyvaus viename iš didžiųjų renginių, skirtų naujosios legendos įtvirtinimui.

BARDŲ FESTIVALIS „AKACIJŲ ALĖJA“ – (Kulautuva, Kauno rajono teritorija). Festivalis išsiplės tarptautiškumo požiūriu, stiprindamas bardų kultūrą Europos kontekste.

Ir kt.

KAUNAS: XYZ

Kaunas: XYZ yra dokumentinio kino projektas paremtas tarptautinių dirbtuvių ir seminarų veikla, orientuotas į kylančius filmų kūrėjus ir dedikuotas Kauno bei Europos istorijai. Tai spalvinga, daugiasluoksnė šimtmečio laikotarpį (1930–2030) apimanti vizualinė kelionė po istorinį ir nuolat kintantį Kauną bei jo ateities viziją. Šiame projekte 5 jaunųjų kūrėjų komandos plėtos dokumentinių-vaidybinių kino filmų idėjas, filmuos ir montuos trumpametražius filmus apie Kauno ir Europos praeitį ir ateitį. Dalyviams talkins vietos ir tarptautiniai istorikai, etnologai, meno istorikai, profesionalūs kino kūrėjai, kurie suteiks jiems praktinę ir mokslinę pagalbą. Dirbtuvių metu dalyviai susipažins su pagrindinėmis dokumentinių-vaidybinių kino filmų kūrimo, gamybos subtilybėmis, naujausiomis šiam procesui reikalingomis medijų technologijomis, jų iššūkiams, sukurtų filmų sklaidos strategijomis ir sukurs kino scenarijus. Dirbtuvės vyks 2022 metais, truks 2 vasaros mėnesius ir apims seminarinę, kūrybinių dirbtuvių veiklą, individualų ir grupinį darbą. Dirbtuvių metu sukurti filmai bus pristatomi specialiaame renginyje ir vėliau kelias per partnerių šalis.

Dirbtuvių metu sukurtas filmas palies skirtingus Europos istorijos laikotarpius:

- Šimtmečio kelionė prasidėtų nuo tarpukario Kauno – modernios, kosmopolitinės kultūros pradininko ir skleidėjo, jo kovos su to meto visuomenės sąmonėje vykusiu konfliktu tarp to, kas sena ir nauja, lietuviška ir nelietuviška.
- Vizualinė kelionė apimtų sovietinį laikotarpį, kuomet Kauno žmonių kultūrinį gyvenimą, vertybines nuostatas ypač stipriai veikė sovietinė ideologija.

- Toliau vizualinė kelionė po Kauno miesto žmonių kultūros vertybinius virsmus tęstųsi nepriklausomybės laikotarpiu ir globalizacijos erdvėje. Šiuo laikotarpiu prasidėjo perversmas, laužomi standartai, formavosi naujos raiškos formos.
- Šiuolaikinį laikotarpį, kuomet dėl technologijų pažangos plečiasi bendravimas su kitų kultūrų jaunimu, perimami jų kultūros vertybių modeliai, atskleidžiant, kaip mobilumas, klestinti ekonomika ir technologijos įtakoja tradicines vertybes ir socialinę gerovę.
- Filmo pabaiga apimtų Kauno miesto ateities kūrimo viziją. Filme būtų akivaizdu, kad, nežiūrint skaitmeninių technologijų pasaulio pasiūlos, jaunasis kaunietis nebenori būti barkodu, o ieško to, kas žmogiška, jaudina, ir tokiu būdu pabrėžtų jo, kaip asmens, išskirtinumą, naują kauniečio tapatumą, leistų pasijusti laisvos ir vieningos Europos dalimi.

Partneriai: VŠĮ TV vizijos, Lodz kino mokykla, Prahos atlikėjų menų akademijos Kino ir televizijos mokykla, The Baltic Film, Talino universiteto Meno ir komunikacijos mokykla, nacionalinė prancūzų kino mokykla La Femis, Aarhus universitetas, Latvijos kultūros akademija, Bulgarijos muzikos ir teatro akademija.

KAUNO MARATONAS

Vadovas Algirdas Pukis

Tarptautinio Kauno maratono 2022 trasa bus parinkta taip, kad dalyviai bėgdami grožėtųsi gražiais Kauno rajono ir Kauno miesto kraštovaizdžiais ir miestovaizdžiais. Maratonas įtrauks įvairaus amžiaus ir galimybių grupes. Renginį praturtins trasos taškuose organizuojami bendruomenių renginiai – chorai, koncertai, kitos menu programos.

Partneriai: AIMS –Association of International Marathons and Distance Races, įvairūs Kauno ir Kauno rajono bendruomenių centrai, kultūros institucijos, ypač atlikimo menu kolektyvai.

BENDRUOMENIŲ SPORTO ČEMPIONATAS

Bendruomenių sporto čempionatas (birželis –liepa, 2022) vyks renovuotame S. Dariaus ir S. Girėno stadione ir naujai pastatytame uždareme manieže. Sporto ir sveikatinimosi renginiai bus organizuojami bendradarbiaujant su miesto ir rajono seniūnijomis.

Partneris: S. Dariaus ir S. Girėno sporto centras, Kauno miesto ir rajono bendruomenių centrai, seniūnijos.

PAINIAVA (angl. CONFUSION)

Šios krypties projektai aktualizuoja konfliktinės atminties ir prieštarinai vertinamus miesto istorijos aspektus, siekia atgaivinti ir rekonstruoti multikultūrinę Kauno atmintį, sukurti kitoms kultūroms ir įvairovei atvirą aplinką mieste, skatina kritinį mąstymą ir savianalizę, susidūrus su neišpasakota ir / ar nepatogia istorija. Idėja grįsta daugybe keblių momentų susijusių su miestu – neatitikimais tarp to, kaip miestas mato save ir kaip jis suvokiamas iš šalies, tarp miesto istorijos ir kaip ji priimama miestiečių. Grupinė amnezija (kai tylime apie Kauno žydų istorijas), blogas įvaizdis ir laikinumo dalykai šioje programos kryptyje yra esminiai.

LAIKINUMO PALIKIMAS

2022 m. gegužės 9 d. / Europos diena

Laikinumo palikimas – tai tarptautinė konferencija, kurios tema analizuos laikinumo kaip fragmentuotos realybės fenomeną, kuris yra neatskiriamas šiuolaikybės, vieno iš *Kauno 2022* konceptualių atramos taškų, bruožas. Bei laikinų reiškinių galimas pasekmes / palikimą. Konferencijoje, skirtoje Europos dieni ir analizuojančioje laikinumo sąlygotą tęstinumą, be Europos komisijos atstovų, pranešimus skaityti bus kviečiami buvusių Europos laikinųjų sostinių kūrėjai, intelektualai, ankstesnių Europos kultūros sostinių kūrėjai.

Kuratorius: prof. Leonidas Donskis. **Partneriai:** buvusių EKS organizatoriai, laikinųjų sostinių atstovai, universitetai, Kauno giminingi miestai.

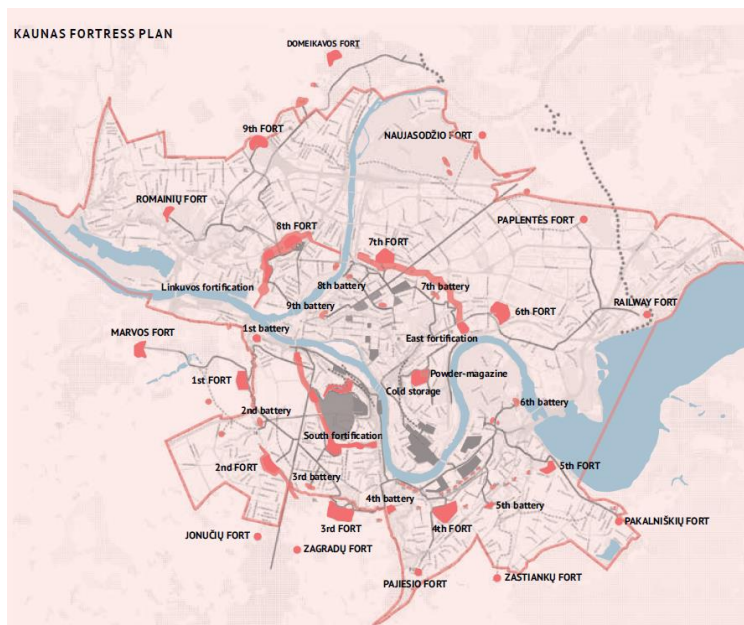
KAS BUS FORTŲ MĄSTYSENAI PASIBAIGUS

(What Follows after Fortress Mentality)

Projekto veiklos bazuojasi konkrečiuose urbanistiniuose paveldo objektuose – Kauną juosiančiuose fortuose, pastatytuose ir ketintuose naudoti carinės Rusijos imperijos gynybai 19 a. pabaigoje. Kadangi Kaunas buvo imperijos pasienis, miestas ir Kauno rajonas turi didžiulę fortifikacijų sistemą, kurią sudaro miestą juosiantys požeminiai statiniai, rezidenciniai gyvenamųjų namų kompleksai mieste bei ortodoksų architektūros stilistikos bažnyčia (anksčiau – cerkvė) pagrindinėje miesto gatvėje – Laisvės alėjoje.

Projekto turinys aktualizuoja etimologinius ir psichologinius kauniečių tikus. Miesto vardas Kaunas turi kovotojo, to, kuris kaunasi, konotacijų. Būdami ir paskutine pagoniška šalimi Europoje esame pagarsėję kaip žmonės, įtarūs nepažintai realybei ir vertybėms. Geopolitinė situacija lėmė Kauno fortifikaciją jau nuo 14 amžiaus iki pat 20 a. pradžios, kai miestas tapo vienu moderniausių militarizuotų miestų regione. Kova už pripažinimą ir svarbą regione ir mūsų šalyje yra iki šiol aktuali tema, per pastaruosius dešimtmečius tapusi daugiau miesto savivertę gniuždančiu, nei pozityviu / varančiu aspektu. Šis siekis būti konkurencingu, svarbiu Miestu

vis labiau ir labiau apjuostas frustracija dėl prieš 80 metų turėtos, bet prarastos svarbos. Kovos dvasia dažnai iškeičiama į gynybines nuotaikas, kas anaip tol nėra šiuolaikinės kultūros taktika.

Šios platformos veiksmams (sporto, laisvalaikio renginiai, gatvės ir bendruomenės menai, teatras, poezija ir kt.) urbanistiniuose paveldo objektuose – fortuose – sieksime griauti stereotipus, kovos kultūrą pakeisdami diskusijos kultūra veidas-į-veidą visuomenėje (face-to-face community).

Nuo agresyvumo į pozityvų veiksmą!

Ketinama surengti konferencija, aktualizuojanti fortų paveldą ir šiuolaikinės jo pritaikomumo galimybes Europos kontekste. Daugybė bendruomeninių veiklų bus susietos su fortų teritorijomis (plačiau – SĄMONĖS krypties programose).

Platformos veiksmai:

- TYRIMAI: konferencija, tyrimai, straipsnių rinkiniai, knygos leidyba;
- ANIMAVIMAS: Paveldo animavimas / skaitmeniniai įrankiai / mobiliosios programėlės / turai su gidais / dviračių maršrutai / paieškų žaidimai;
- INTERAKCIJA: Šeimų dienos / laisvalaikis / pasilinksminimas / cirkas;
- MENAS VIEŠOSE ERDVĖSE: gatvės meno projektai / bendruomenių įtrauktis / vizualaus meno ir performansų programa / šiuolaikinio šokio ir cirko programos.

Projekto partneriai: KTU, VDU, VDA KDF, Architektūros ir urbanistikos tyrimų centras, VšĮ Fortų projektai, Psilikono teatras, Kauno įvairių tautų kultūrų centras.

MODERNYBĖS RIBOS

(Borders of Modernity)

Modernizmo architektūra Kaune siejasi su dviem ekonomiškai ir politiškai skirtingais periodais.

Pirmasis – tarpukario laikmetis yra kultūros turtingumo ir Miesto reikšmingumo būnant Laikinąją sostinę periodas. Antrasis laikmetis – sovietinė industrializacija (didžiulių fabrių kompleksų) bei gyvenamųjų daugiabučių statybos laikmetis, paženklinęs Kauną unifikuota, prastos kokybės architektūra.

Šis keblus santykis su modernistiniu paveldu bus sprendžiamas plačia kultūros iniciatyvų programa. Ribos yra Europos lygmens projektas apie architektūrą kaip vizualinę sociopolitinių ir istorinių aplinkybių konstrukciją. Projektas bus įgyvendinamas kartu su latvių, estų, rusų, suomių architektūros ir urbanizmo profesionalais. Visuomeniniai urbanistai, miesto sociologai ir menininkai tyrinės minėto laikotarpio architektūrą ir jos santykį su XX-o amžiaus ir šiandienos vartotojais. Programa siekiama inicijuoti viešas diskusijas apie apleistus modernistinius pastatus ir ieškoti galimybių jų revitalizacijai per šiuolaikinio meno ir kultūros veiklas (pavyzdys – Kauno bienalė Kauno centriniam pašte, 2015).

Tarptautinis XX-o amžiaus paveldo interpretacijos centras MODERNYBĖ ATEIČIAI

(International 20th Century Heritage Interpretation Centre Modernity for the Future)

Vadovas dr. Vaidas Petrulis

Interpretacijos centras turės tris pagrindines funkcijas. Pirmą, jis veiks kaip socialinių grupių mediatorius siekiant apsaugoti ir valdyti paveldo objektus. Antra, centras organizuos vietas konteksto ir tarptautinius modernizmo tyrimus kartu su užsienio profesionalais. Ir galiausiai – sieks didinti sąmoningumą ir atsakomybę kelioms grupėms: pastatų gyventojų, kurie bus informuojami apie paveldą, su kuriuos susiduria kasdien, unikalumą bei įvairius fondus, kurie gali skirti dalinį finansavimą turto renovacijoms ir apsaugai; profesionalai ir paveldosaugos bei architektūros studentai, kurie turės galimybes naudotis centro biblioteka bei archyvais ir trečia grupė – miestiečiai bei miesto svečiai, kuriems centras veiks kaip edukacinė institucija, sklaidžianti informaciją, populiarinanti Kauno bei tarptautinį tarpukario modernizmą, organizuojanti renginius bei parodas.

Naujosios technologijos suteikia papildomas galimybes atgaivinti ir animuoti paveldo objektus. Paveldas nebėra vien tik vietos bendruomenės, savivaldybės ar kitų valdymo struktūrų rūpestis. Technologijos leidžia kurti kuria virtualią viršribinę paveldo bendruomenę. Vietos paveldas yra mozaikos, kuri atstovauja globalias žmonijos idėjas, globalius pasiekimus ir nesėkmes, dalis (kas dabar UNESCO terminijoje vadinama „naujuoju humanizmu“). Taigi, vienu pagrindinių Interpretacijos centro uždavinių bus pristatyti Kauną tarptautinei bendruomenei ne tik kaip svarbų modernios architektūros tašką, bet taip pat ir kaip modernios architektūros tyrimų epicentrą, kuris reikšmingai kuria pridėtinę vertę pasauliniame modernizmo paveldo kontekste.

Partneriai: Bauhauzo centras Tel Avive, ICOMOS International Scientific Committee on 20th Century Heritage, Gdynia city museum, Ename Expertisecentrum voor Erfgoedontsluiting vzw / The Ename Centre, Bauhaus-Archiv / Museum für Gestaltung, Lietuvos architektų sąjungos Kauno skyrius, KTU, AUTC, VšĮ TV Vizijos, VDU, Kauno miesto savivaldybė, Kauno rajono savivaldybė, Ekskursas.

EKSKURSAS (Excursus)

Tai architektūros turai, grįsti trimis Kauno istorijos periodais (XX–XI a.).

Komanda 2017–2022 m. organizuos sezonines ekskursijas (pavasaris, vasara, rudenį), kurių metu lydės registruotas grupes po Kauno pastatus: tarpukario (Laikinosios sostinės) periodas (1918 – 1940), sovietinis periodas (1940 – 1990) ir naujosios nepriklausomybės periodas (1990–2022). Turai skirsis turiniu: vieni bus apžvalginiai po kelis objektus, o kiti – giliai supažindinantys su konkrečiu pastatu, jo ir jo gyventojų istorija. Turus ves kultūrologai, menininkai, miestiečiai, giliai susipažinę su konkretais paveldo objektais. Turai bus organizuojami ir tankinami pasirengimo sostinės metams periodu (2017–2021), nes norima, jog kuo daugiau kauniečių būtų susipažinę su modernistinio paveldo reikšme mūsų miestui ir jo išskirtinumui Europos miestų raidos kontekste.

Skaitmeniniai audiovizualiniai turai bus sukurti ir išversti į keletą Europos kalbų, kad EKS svečiai taip pat galėtų susipažinti su vietos urbanistiniu išskirtinumu atraktyviais būdais. 2022 metais ekskursijos bus vedamos populiariosiomis užsienio kalbomis, jas bus galima užsisakyti atvykstančioms grupėms.

Komanda: architektas Algimantas Grigas, menotyrininkė ir paveldo specialistė Irutė Tumaitė.

Partneriai: „B tour“, klasteris „Blaster“, VšĮ Gražinkime Kauną, AURA šokios teatras, architektų bendruomenė, sociologai, miesto aktyvistai.

TARPTAUTINĖ PARODA

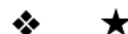
Bendradarbiaujant su interpretacijos centru ir naudojantis jo archyvais bus inicijuojamas meninis tyrimas susijęs su modernizmo fenomenu Europoje. Meninės intervencijos į modernizmo epochos daugiabučius, didžiųjų mikrorajonų problema, žmogiškumo minioje ir urbanizmo sąlygotų visuomenės narių santykių. Keliaujančią naujai su daugiabučių blokuose kartu su bendruomenėmis sukurtų kūrinių parodą lydės išsamus katalogas.

Kuratorių komanda: Lewis Biggs (JK), Laima Kreivyte (Lietuva), Nataša Ilić (Kroatija), Alisa Prudnikova (Rusija) ir kiti. Menininkai ir aktyvistai: Up in the Air, Neville Gaby, Will Self, Ūla Tornau, Kipras Dubauskas, Mindaugas Reklaitis ir kiti.

Partneriai: Šiuolaikinis meno centras (Vilnius), Nacionalinė meno galerija (Vilnius), Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus (Kaunas), WHW kuratorių grupė (Kroatija), Nacionalinis šiuolaikinio meno centras, Uralo skyrius (Jekaterinburgas) ir kt.

MATTERS: INDUSTRINĖS KULTŪROS PLATFORMA

(Matters: A Platform For Industrial Culture)

Vadovė Daina Pupkevičiūtė

MATTERS yra alternatyvios kultūros platforma, kuri naudosis oficialiosios kultūros instrumentais ir metodais, diskutuojant alternatyvių meno veiksmų vietą ir poreikį dominuojančių kultūros formų kontekste, tyrinėjant naujas industrinės kultūros formas, pristatant platų muzikos, menų, performanso, garso meno, laiko meno, edukacinių ir kitų kūrybinių raiškų spektrą per kas du metus vykstantį simpoziumą.

TARPTAUTINĖ KELIAUJANTI REZIDENCIJA industrinio garso menininkams, muzikantams, menininkams: kasmetinė rezidencijų programa veiks kaip naujų kūrinių, susijusių su vieta, miestu, istorija, užsakymo platforma, keliaujanti po įvairias industrines zonas skirtinguose Kauno mikrorajonuose.

KAS DU METUS RENGIAMAS SIMPOZIUMAS (2018, 2020, 2022), kurį sudarys anti-žiuri sistema, performatyvos diskusijos (ir diskusijų performansai) ir kitos veiksmų formos, kurios skatintų dalyvių iš akademinės, kūno meno, aktyvizmo ar ekstremalios muzikos srities, kūrybiškumą.

KELIAUJANTIS MUZIKOS IR MENO FESTIVALIS. Festivalis bus kasmetinė galimybė susitikti muzikantams, menininkams, vizionieriams, mąstytojams, nepriklausomos alternatyvios kultūros operatoriams (vietos ir tarptautiniu lygmeniu). Renginys suteiks platesnę platformą ir išplėstas auditorijas alternatyvios kultūros kūrėjams, naikindamas skirtis tarp „normalių“, „įsitvirtinusių“ ir „kitokių“ ar „kitoniškumo“, suteikiant žiūrovams galimybę atrasti ir sužinoti, o menininkams atlikti savo kūrinius geroje sąlygose, skirtingai nei pogrindinės veiklos sąlygomis (dažnai D.I.Y. arba D.I.T. metodais). Festivalis bus atviras tokioms iniciatyvoms kaip performansas, ekstremalus menas, kūno menas, video, kibermenas, tarpdisciplininiai eksperimentai.

Pagrindiniame renginyje 2022 metais bus naudojami didelio formato audiovizualiniai efektai, galimi apibūdinti kaip sankryža, kurioje susikerta tamsusis cirkas, ekstremalios kūno praktikos ir postindustrinė opera.

KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS IR LABORATORIJOS. Siekiant plėsti industrinės muzikos ir kultūros supratimą, švietėjiška veikla yra labai svarbi. Veiklos bus paremtos DIY (du it yourself / pasidaryk pats) ir DIT (do it together / darykime kartu) samprata, kur žinojimas kaip dalykai atsiranda gimsta pačiam stebint, dalyvaujant, bandant ir klystant. Šis projektas yra integrali *Gyvosios bendruomenių kultūros* projekto dalis (plačiau – SAJMONĖS kryptyje).

Partneriai: Media meno festivalis „Centras“ (Kaunas), Performanso ir gyvo meno festivalis CREATurE Live Art (Kaunas), KTU, VDU, Kauno moksleivių techninės kūrybos centras, Greengarage kūrybinės dirbtuvės / mokymo centras (Vilnius), MeKuSa (meno kūrėjų organizacija) (Klaipėda), Neurokatarsis (ekstremali muzika) (Vilnius), Moontrix (industrinė muzika) (Anykščiai), Terror (industrinė ir triukšmo muzika) (Palanga), Dirty Electronics (JK), Uralo industrinė bienalė (Rusija), Vroclavo industrinis festivalis (Lenkija).

YIDDISHE MAME

Vadovė dr. Ina Pukelytė

Projektas atskleis žydų bendruomenės ir kultūros įvairovę Kauno istorijoje bei įtakas šiuolaikiniame globaliam pasauliui. Kaunas buvo žinomas kaip žydų kultūros centras daugybę šimtmečių, o ketvirtajame XX a. dešimtmetyje žydai sudarė daugiau nei 26 % Kauno gyventojų. Čia veikė žydų mokyklos, žydų ir jidiš kalbomis, teatrai, meno parodos, muzikos ir literatūros renginiai klestėjo. Bet ką apie juos žinome šiandien? Atsakymas: beveik nieko, nes tai per daug skausminga daugeliui lietuvių pripažinti, kad kadais gatve, kurioje šiandien laimingai gyvena ir vaikštai, vieną ramų 1941-ųjų rugpjūtį tūkstančiai žydų vyrų, moterų ir vaikų, mūsų kaimynų buvo vedami į mirties vietą septintajame forte. Arba bet kurią kitą antrojo pasaulinio karo dieną, bet kurioje kitoje Lietuvos vietoje.

Yiddishe Mame (Jidiš mama) yra susitaikymo ir atleidimo metafora, ar tai būtų susiję su vaikais klajokliais, ar platesne prasme, su kelių tautų tarpusavio santykiais. Tegul tai pasitarnauja kaip pamoka, kad visos tautybės gali sugyventi ir bendrai įkurti šalį, vienodai gerbiamos ir mylimos. Dainos, aukštinančios žydų motiną, yra plačiai žinomos. Motina žydų kultūroje yra ta, kuri atsakinga už vaiko talentų atskleidimą, ta, kuri palydi jį iki durų, pabučiuoja į kaktą ir su sudužusia širdimi palydi akimis kol jie pranyksta horizonte išeidami, kad taptų dideli ir žinomi pasaulyje. Tokios buvo motinos garsiųjų litvakų, kilusių Kaune – filosofo Emanuelio Levino, tapytojo Arbit Balto (abu įsikūrė Paryžiuje), tarptautiniu mastu pripažintos poetės Lea Goldberg, vėliau gyvenusia Tel Avive, rašytojos, pagarsėjusios kalbėtojos ir anarchistinės filosofijos atstovės, moterų teisių gynėjos Emmos Goldman, kuri dar paauglystėje viena emigravo į JAV.

SUSITAIKIMO ORATORIJA, kurią sukurs kompozitorius Philip Miller (Pietų Afrikos respublika, litvakas) ir galimai animuos William Kentridge (Pietų Afrikos respublika, litvakas)

WILLIAM KENTRIGE PERSONALINĖ PARODA bus pristatyta naujai įkurtame Šiuolaikinio meno centre.

LITVAKŲ PARODA pristatys garsiu iš Kauno kilusius menininkus ir jų amžininkus kolegas (Arbit Blatas ir jo paryžietiška šeima: Soutine, Murillo, Chagall), Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje.

PAVELDO ŽENKLINIMAS IR ANIMAVIMAS: šiuolaikinių technologijų priemonėmis bus paženklinami su žydų kultūros paveldu susiję pastatai ir vietos.

KLEZMER MUZIKOS FESTIVALIS, kurį organizuos broliai muzikai Bazarai. Dalyviai iš Lenkijos, Prancūzijos, Vokietijos.

LITVAKŲ FORUMAS Kaune, sukviesiantis į Kauną litvakus iš viso pasaulio: muzikus, menininkus, mokslininkus, medikus, rašytojus, sportininkus.

Nacionalinio Kauno dramos teatro ir Kauno šokio teatro Aura **spektaklių Kauno žydų istorijų tema** sukūrimas.

Partneriai: Kauno bienalė, Nacionalinis Kauno dramos teatras, Kauno šokio teatras Aura, žydų bendruomenės Lietuvoje, Žydų bendruomenės Pietų Afrikos respublikoje, Lenkijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Lietuvių išeivijos meno fondas, Lewben Group, Kauno miesto muziejus, Genocido muziejus, Tarptautinis litvakų fotografijos centras, VŠĮ Atminties vietos, t.t.

ATMINTIES VIETOS

Vadovė dr. Daiva Citvarienė.

www.atmintiesvietos.lt yra virtualus archyvas, kurio medžiaga – asmeninės istorijos papasakotos kauniečių apie jų pačių aplinką ir įvykius. Archyvas reguliariai pildomas vizualia medžiaga, interviu, video reportažais. Jaunimas savanoriauja padėdami kaupti bendruomenės atminties archyvą ir darydami

atminties tyrimus. Ši platforma bus plečiama taip, kad pristatytų daugiakultūrį, multietninį Kauną, vietos bendruomenes, mažumas, žmones, sujungtus bendra atmintimi.

Platforma bus verčiama į anglų kalbą, video reportažai subtitruojami.

Partneriai: VŠĮ Atminties vietos, AUTC, VDU, KTU VDA KHF, galerija Meno Parkas, Kauno Fotografijos galerija, Kauno įvairių kultūrų centras.

GLOBALI ETIKA IR KULTŪRA

Viešos paskaitos, filosofinės diskusijos, literatūra, vertimai, konferencijos, kt.

Meno vadovas prof. Leonidas Donskis

CAFÉ EUROPA (Europos kavinė)

Siekiant aktualizuoti ne pamirštą, tačiau nepatogią istoriją, organizuosime Café Europa formato diskusijų seriją, kviesdami Europos mąstytojus ir rašytojus, kurie mažiausiai keliakalbiai ir / ar reprezentuoja kelias kultūras ar istorines – politines perspektyvas. Britų – lenkų sociologas Zygmunt Bauman, prancūzų filosofas Pascal Bruckner, Velso poetas Simon Mundy, lietuvių poetas ir kritikas Tomas Venclova, lenkų rašytojas Krzysztof Czyżewski, kanadiečių-slovakų rašytojas ir filosofas Samuel Abraham, kurie turi ilgamečius intelektualinius ryšius su Vytauto Didžiojo universitetu ir kitomis Kauno kultūros institucijomis, tad turime pagrindo tikėti, kad Kaunas 2022 kontekstas jiems bus patrauklus. Į diskusijas, be abejo, įtrauksime ir ryškius vietos mąstytojus.

CAFÉ DU MONDE (Pasaulio kavinė)

Programa kvies laikinus Kauno rezidentus iš įvairių šalių (Erasmus mainų programos studentus, miestų partnerių svečius, laikinų darbo sutarčių asmenis) pristatyti šiuolaikinę savo šalies kultūrą. Restoranai ir kavinės rengs specialią maisto programą, valandas skirtas pvz., armėnų, rusų, britų, latvių, lenkų, prancūzų, kroatų virtuves, muziką, kvies išmokti keletą savo kalbos žodžių ar pakalbėti ja, padiskutuoti šiuolaikinėmis politinėmis realijomis, apie kultūrą, socialinę sferą, kvies dalyvauti tiesioginėse transliacijose su savo šeimomis ar draugais iš savo gimtųjų miestų.

Partneriai: Mainų programos koordinavimo centrai universitetuose, Kaune įsikūrusių universitetų Studentų atstovybės, Kauno restoranai ir kav

---

KAUNO LITERATŪROS KONKURSAS

Šiuolaikinės Miesto legendos sukūrimas (romanas, legenda, fantastinis kūrinys ir pan.). 2017 metais bus skelbiamas tarptautinis kvietimas kurti su Kaunu susijusias istorijas. Trumpus, vidutinius ar ilgus literatūros kūrinius Kauno tapatybės, istorijos / istorijų ar mitologijos tema kviesime rašyti vietos rašytojus, taip pat tuos, kurie išvykę iš Kauno į

kitus miestus ir šalis, bei tuos, kurie lankėsi Kaune ar epizodiškai gyveno. Geriausių tekstų autorius apdovanosime, jų kūrinius versime į kelias užsienio kalbas ir naudosime miesto sklaidai užsienyje per partnerių renginius ir mugės, romanų veikėjus / personažus integruosime į 2022-iems metais kuriamus didžiuosius renginius, skaitmeninius paveldo animavimo medijų formatus (programėlės išmaniesiems telefonams, audiovizualiniai gidai ir pan.).

VERTIMAI. Numatomi literatūros ir filosofijos veikalų vertimai į lietuvių kalbą (ir lietuvių autorių – į užsienio kalbas), ypač tokių kūrinių, kurie susiję su Kauno tema (pasakoja jo naująją legendą) arba jų autoriai yra reikšmingos Kaunui asmenybės (Emmanuel Levinas). Knygų aptarimo vakarai bus rengiami Kauno bibliotekose, neformaliose / viešose erdvėse, kavinėse.

PULSUOJANČIOS BIBLIOTEKOS (Libraries on the Move)

Projektas apjungs apie 30 Kauno ir Kauno rajono savivaldybių bibliotekų. Bibliotekos yra tapę gyvybingais atokesnių mikrorajonų kultūros taškais, ypač vyresnės kartos žmonėms, kure bibliotekoje susitinka, bendrauja, įgyja kompiuterinio raštingumo pamatus, turi galimybę naudotis internetu ir pabendrauti su giminėmis užsienyje.

Bibliotekos rengia ilgametės skaitymo ir diskusijų programas, į kurias būrų kviečiami kultūros žmonės, skaitomų knygų autoriai. Kai kuriuose bibliotekų padaliniuose atsiras bibliotekos kviestojo intelektualo knygų lentyna – tai yra tokios knygos, kurias jis rekomenduoja skaityti ir vėliau specialiuose susitikimuose aptarti su bendruomene.

Bibliotekos bus integraliai naudojamos ir „Gyvosios bendruomenių kultūros“ programoje, kuri skatins miestiečius ir gyventojus būti aktyviais savo aplinkos gerovės kūrėjais.

EMMANUELIO LEVINO SKVERAS

Vadovas dr. Viktoras Bachmetjevas

Neseniai Emanuelio Levino vardą gavusiame skvere A. Mickevičiaus gatvės pradžioje ties Žaliakalnio funikulieriumi ketiname šiuolaikiškai įamžinti šį vieną iškiliausių žydų kilmės prancūzų filosofų, gimusį ir jaunystėje gyvenusį Kaune, visą gyvenimą mokėjusį lietuviškai. Bus skelbiamas atviras šiuolaikiško memorialo, akcentuojančio Levino idėjas, o ne formas, konkursas.

Partneriai: LAS, Kauno architektūros festivalis, VDA ir kt.

SAĖMONĖ (angl. CONSCIOUSNESS)

programos kryptis kurs naują Kauno ir rajono identitetą per visuomenės įtraukimą, socialiai atsakingo verslo partnerystes, mikrorajonų ir gyvenviečių bendruomenių įtraukimą ir bendruomeniškumo stiprinimą, aplinkos gerinimo projektus. Programos projektai generuos pozityvią savimonę, kels gyventojų savivertę, pasididžiavimą miestu ir laimės lygį. Projektu bus siekiama spręsti tokius miesto trūkumus kaip pilietiškumo stoka, kultūros ir verslo bendradarbiavimas, blogas miesto įvaizdis ir viešumo stoka.

GYVOJI BENDRUOMENIŲ KULTŪRA

(Community Culture in Action)

Vadovai: Lewis Biggs (JK), Edmund Carroll (Airija / Lietuva), Vita Gelūnienė (Kaunas). Bendradarbiaujant su menininkais, filosofais, sociologais, miesto tyrėjais Ūla Tornau (Vilnius), Indrė Ruseckaitė (Vilnius), Kipras Dubauskas (Vilnius), Vita Petrušauskaitė (Vilnius), Tadas Šarūnas (Vilnius), t.t.

Projektu siekiama išplėsti kultūros apibrėžimą ir sampratą Lietuvoje, remiantis į programos *Agenda 21 for Culture* dokumentais ir UNESCO kultūros samprata. Projektas įgalina tiek bendruomenes, tiek kultūrą per „iš apačios“ kylančias ir bendruomenių įgyvendinamas iniciatyvas, kurios gali atvesti prie naujo dalyvavimo kultūroje modelio.

Veiksmai:

- Tyrimo, išryškinančio konkrečių bendruomenių poreikius kultūros plėtrai ir bendruomeniškumui bei potencialą, užsakymas visuose Kauno ir Kauno rajono mikrorajonuose bei gyvenvietėse;
- Bendruomenių giminiavimas vietoje, regione ir tarptautiniu mastu (Esch-sur-Alzette ir jo apylinkės, miestų partnerių bendruomenės ir kt). Giminiavimas reiškia bendrų kultūros veiksmų suplanavimą (veiksmai, partnerystės, testinimas) ir įgyvendinimą, dalinantis patirtimi, maisto kultūra, sodininkystės tradicijomis, dainomis ir kt.
- Įtvirtinti ir prioretizuoti bendruomeninių iniciatyvų svarbą kultūros politikos lygmenyje Kauno mieste po 2022-ųjų.
- Bendradarbiauti su savivaldybe, taip pat Kultūros, Sveikatos ir Socialinių reikalų ministerijomis, kad bendruomeninių projektų skatinimas taptų prioritetine kultūros politikos kryptimi.

Kaip tai veiks:

Mieste ir Rajone bus įkurtos **30–35 Kultūros laboratorijos**, daugiausia mikrorajonuose, atokiose gyvenvietėse, kurių gyventojai turi skirtingo pobūdžio poreikių ir problemų, trukdančių vietovėje vystyti bendruomeniškumui per meno veiklas bei dalyvavimą.

Projektas prasidės 2017 metais seminarų ciklu, padedančiu kultūros operatoriams pasirengti ilgalaikiam bendradarbiavimui su bendruomenėmis, pirmiausia *Naujojo kultūros tempo mokyklos* rėmuose. Bendruomeninių menų praktikai ir ekspertai bus kviečiami į Mokyklą skaityti paskaitų ir vesti mokymų 2017–2018: Lewis Biggs (JK), Mary Jane Jacob (JAV), Peter Sellars, Steve Powers (JAV), Gediminas Urbonas ir Nomedas Urbonienė (JAV), Loraine Leeson, Walk the Plank (JK), Grizedale Arts (JK), Marie Barrett, Jean van Heeswijk (Nyderlandai), Artway of Thinking (Italija), Macnas (IE), Neil Peterson (JK), muf Art/Architecture (JK), Alex Hartley (JK), Nils Norman, Bob and Roberta Smith (JK), Mick Wilson, Ute Meta Bauer (Singapūras) Wong Hoy Cheong (Malaizija), Claire Bishop (JAV), Grant Kester (JAV), Maria Lind (JAV), ir t.t.

2019–2022 metais kūrybininkų komandos, sudarytos iš menininkų, kultūros prodiuserių, sociologų, Kartu su vietos bendruomene jie tyrinės vietos kontekstus, aplinką, išskirs pagrindinius mikrorajono kaitos poreikius ir suplanuos bei 2020–2022 metais įgyvendins renginius ir meno projektus, kurių dėka įvyks norimas pokytis. Komandos pakviesti programos atlikėjai (teatro, cirko, viešųjų erdvių meno, gatvės menininkai) iš įvairių Europos šalių bendradarbiaus su vietos gyventojais prikeldami apleistas mikrorajonų vietas ar pastatus naujai kultūros veiklai, bendruomenės sodininkystei ar kitiems specifiniams projektams.

Tolesnės šios krypties (SĄMONĖ) iniciatyvos bus integruotos į projekto *Gyvoji bendruomenių kultūra* strategiją – bendruomenės įgalinimą pozityviems pokyčiams savoje teritorijoje.

ŠIUOLAIKINIO CIRKO IR ŠOKIO FESTIVALIS BENDRUOMENĖSE

Vadovai: Gintarė Masteikaitė ir Roberto Magro.

Vadovaujantis Neapolyje (Italijoje) vykstančio Alto festivalio veiklos mechanizmu, Kauno ir Kauno rajono mikrorajonuose veiks šiuolaikinio šokio ir cirko festivalis. Atlikėjai apsistos pas vietos gyventojus ir jų kiemuose bei mikrorajonų skveruose repetuos ir kurs naujus numerius kartu su vietos gyventojais. Vietos gyventojai kartu

repetuos, gamins valgį, padės įsikuriant naujoje vietoje. Premjeros bus parodytos tuose mikrorajonuose, kur pasirodymai ir kurta, o vėliau – keliaus per kitas bendruomenes ir miesto centrą.

Partneriai: Šokio teatras AURA (Kaunas), Dansema (Vilnius), Menų spaustuvė (Vilnius), Alto festivalis (Neapolis).

Tinklas – dueatas ant batuto. Choreografai: Maya Levy ir Hanan Anando Mars.
Šokėjai: Uri Shafir and Noa Paran / Izraelis. 4^{+as} KAUNAS MENE festivalis. 2011. © RŠ

Kuratorė dr. Daiva Citvarienė

Bendruomeniškumas, socialinė atsakomybė ir įtrauktis yra pagrindiniai šiuolaikinio muziejaus raktažodžiai. Vis dėlto, Lietuvos muziejai savo misiją vis dar labiau sieja su eksponatų saugojimu ir rinkinių kaupimu, o ne su tarnavimu savo bendruomenėms ar jų reprezentavimu. Tačiau šiandien sėkminga muziejų veikla neatsiejama nuo lankytojų įvairovės, lankytojų patirties ir muziejaus įtakos bei reikšmės vietovėje, kurioje jis įsikūręs. Nors Kaunas galėtų būti vadinamas muziejų miestu, tačiau tik mažuma gyventojų juose lankosi. Todėl ši programa yra skirta paskatinti pokyčius miesto muziejų kultūros srityje.

ATVIRI LANKYTOJAMS MUZIEJAI. Visi programos projektai skatina muziejus ir jų lankytojus atsiverti reikšmių ir vertybių įvairovei, platesnei komunikacijos sampratai, t.y., permąstyti, kas gali įsitraukti į muziejaus veiklas, ką jie gali sukurti ir kaip naujas kultūros produktas gali tapti muziejaus rinkinių dalimi. Tai apima: organizacijų partnerystes, edukacines programas, savanorių programas, galimybę skirtingoms bendruomenėms savaip naudoti muziejaus erdves ir kurti objektus, kurie vėliau taps muziejaus rinkinių dalimi. Be to, mokslininkai, rašytojai, šokėjai, muzikantai taip pat bus pakviesti dirbti su skirtingomis bendruomenėmis ir kartu kurti: kūrybines dirbtuves, diskusijas, dainas, šokius, valgius ir t.t.

Programa bus organizuojama naudojant skirtingus **bendradarbiavimo modelius**, tokius kaip: *projektas po projekto* - kartu su bendruomenių atstovais rengiami specialūs, jų kultūrą pristatantys renginiai (amatų demonstravimas, istorijų pasakojimas, tradiciniai šokiai ir t.t.). *Konsultacijos su bendruomenių atstovais* parodų rengimo metu, suteikiant galimybę bendruomenių nariams dalyvauti parodų rengimo grupėje. *Bendrai kuriami projektai*, ilgalaikės partnerystės su vietos bendruomenėmis, suteikiančios kuratorių polifoniškumą.

TARPTAUTINĖS KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS, DISKUSIJOS, VIZITAI ir ilgalaikė bendradarbiavimo programa naujosios muzeologijos ir bendruomeninių projektų srityse. Projektas paskatins tarptautinį tarpdisciplininį bendradarbiavimą tarp organizacijų, kurios gali dalintis darbo su bendruomenėmis patirtimi (tokie kaip Roterdamo muziejus). Projekto veiklos vyks 2017–

2021 m. ir bus susietos su „Naujojo kultūros tempo mokykla“.

ATVIRAS FORUMAS – platforma, skirta įvairioms bendruomenių grupėms ir visuomenės atstovams pristatyti savo pačių parodas, pasakoti savo istorijas. Miesto muziejai suteiks bendruomenėms galimybę pasidalinti savo žiniomis su profesionalais, organizuojant parodas ir kitus kultūrinius renginius.

EKSPERIMENTINĖ AIKŠTELĖ. Šiuo projektu bus siekiama paversti muziejų erdves platformomis, kur susitinka menas, muzika, šokis, mokslas ir drąsūs eksperimentai. Vietos muziejai, bendradarbiaudami su universitetais, tyrimų centrais, kultūros, švietimo srities ir socialiniais partneriais, pristatys naujus tarpdisciplininius projektus, tokius kaip animuotos istorijos, įkvėptos muziejų rinkinių eksponatų ir pan.

KELIAUJANTYS MUZIEJAI. Kiekvienas muziejus parengs keletą parodų rinkinių, keliaujančių pas tuos, kurie negali atvykti į muziejų - bendruomenių centrus, mokyklas, darželius ir kt. Projektas paskatins įvairias bendruomenes (nuo vaikų iki vyresniųjų) sukurti savo pačių "minimuziejus" ir pasidalinti jais su kitomis bendruomenėmis. Tai suburs platų keliaujančių "minimuziejų" tinklą ir sujungs įvairias miesto bendruomenes. Kitoks keliaujantis muziejus – *Mobilus muziejus* su autobuse įrengta paroda – keliaus po visą šalį.

ATEITIES ISTORIJA. Tai projektas vaikams ir moksleiviams, kurie bus kviečiami padovanoti po vieną asmeninį daiktą muziejaus kolekcijai ir parašyti su juo susijusią istoriją, paaiškinančią, kuo šis daiktas yra svarbus. Projektas prasidės 2017 m., o surinkti daiktai ir istorijos bus eksponuojami Kauno miesto muziejuje 2022 m. Kartu moksleiviai bus kviečiami pasidalinti mintimis apie miesto ateities viziją ir savo vietą joje. Šios užrašytos ir kitaip užfiksuotos vizijos bus eksponuojamos parodoje 2022 m.

MUZIEJŲ PARODOS, parengtos drauge su tarptautiniais partneriais. Programą sudarys: litvakų meno paroda, Marianos Veriovkinos ir "Mėlynojo Raitelio" paroda, Fluxus meno paroda (rengėjas Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus), Retų spaudinių paroda (rengėjas Kauno rajono muziejus).

ŠIMTMETININKAI

(*Centuryans*)

Vadovė Vaida Venckutė

Šimtmetininkų projektas skirtas jaunosios kartos kauniečių įtraukimui į kūrybinį procesą, kuriant ir įgyvendinant *Kaunas 2022* programą bei skatinantis jaunuolius įgyvendinti savo kultūrinės iniciatyvas. Projektas įtrauks jaunuolius, gimusius apie 2000-us metus. Jau 2017 metais jaunuoliai pradės dirbti iniciatyvinėse grupėse ir tęs bendradarbiavimą penkerius metus. 2018-ais jie taps pilnamečiai ir ims rinktis būsimąsias profesijas bei studijas universitete. Tai įvyks tais pačiais metais, kai Lietuva švęs 100-ąsias nepriklausomybės metines. Net ir studijuodami kitame mieste ar šalyje, šimtmetininkai išliks *Kaunas 2022* projekto ambasadoriai ir visur, kur studijuos ar dirbs, telks aplink save Europos jaunimą ypatingosioms iniciatyvoms. 2022-ais šimtmetininkai bus įgiję profesijas ar baiginės studijas ir bus aktyviai susiję su projekto veiklomis, kai kurie dirbs *Kaunas 2022* biure ir komandoje. Projektai, kuriuos sugeneruos jaunimas bus įgyvendinami etapais, bet kulminaciją įgis viename iš didžiųjų renginių (2022 m. rugsėjo 20–22 d.), kurį kol kas vadiname „Prieš srovę“ (Contraflow).

Mes tikimės šiuo projektu išgryninti veiksnų modelį, kaip jaunimas gali turėti įtakos savo aplinkos ir miesto kūrimui bei jaustis ne tik laukiami, bet ir gyvybiškai reikalingi Mieste.

Partneriai: Lietuvos moksleivių sąjunga, Kauno jaunimo organizacija „Apvalus stalas“, universitetai, verslo bendrovės.

VLADISLAVO STAREVIČIAUS ANIMACIJOS LABORATORIJA

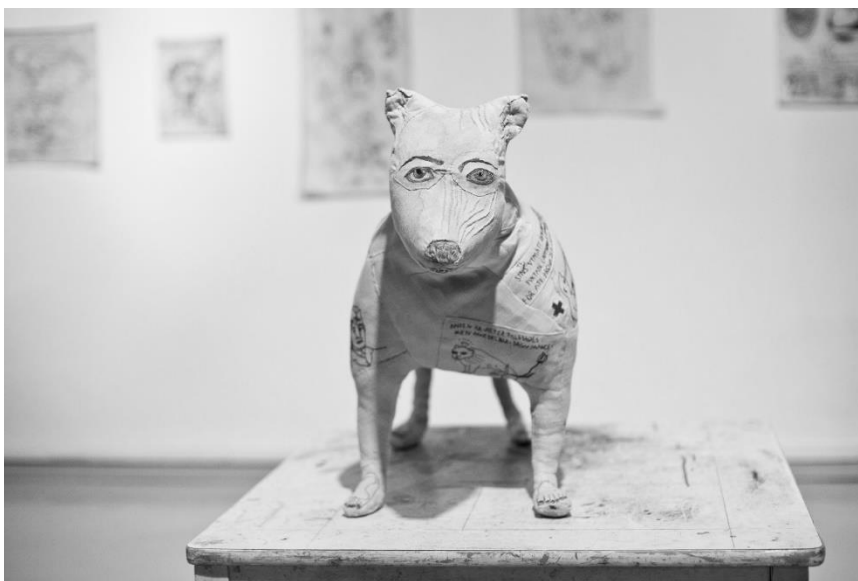

(*Ladislav Starevich Animation Laboratory*)

Projektas parengtas pradinių ir pagrindinių klasių moksleiviams, kurie bendradarbiaus su įvairių sričių kūrybinių industrijų kūrėjais bei IT specialistais, kad sukurtų mažąsias Kauno istorijas ir pagaminti trumpus animuotus video. Dirbdami su kūrybininkais vaikai įgis įvairių gebėjimų: istorijos rašymo, piešimo, modeliavimo, filmavimo, garso takelio įrašymo, redagavimo, postprodukcijos, subtitravimo, transliavimo, reklamos, rezultatų pristatymo **Animacijos festivalyje** 2022-ais. Kūrybines dirbtuves ves įvairių Europos šalių kūrėjai.

Apie kalbą. Nina Bondeson. Kauno bienalė, 2011. Nacionalinis M. K. Čiurlonio dailės muziejus. © RŠ

Partneriai: Kauno kino centras Romuva, Talent Garden, VDU Fashion Design Studio, Studio “Televeziri” (Gruzija), Picture House (JK) ir kt.

SANTAKA (angl. CONFLUENCE)

Santakos krypties programos skatina įvairių disciplinų bendradarbiavimo projektus ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą; skatina atvirumą bendradarbiavimui ir kultūros paslaugų kokybės gerinimą; inicijuoja bendrus meno ir mokslo projektus, kultūros ir verslo partnerystes, tarptautinius mainus; stiprina kūrybinių industrijų sektorių.

DIZAINO POTVYNIS

Design Flood

Kuratorė dr. Jūratė Tutlytė

Lyg vanduo potvynio metu, taip *Dizainas* taps neišvengiamas Kultūros Sostinės metu, persmelkdamas, užliedamas, užtvindydamas visas aplinkas – akivaizdus ir neįtikėtinas, tobulas, nes nepastebimas, energingas, nes provokuojantis ir įelektrinantis – nesulaikomas lyg tvano jėga – *Dizainas* kaip *mąstymo, matymo, kūrimo* ir *gyvenimo* būdas Kaune.

Dizainas – tai naujos galimybės, kurių horizonte apsiungia kūrybiškumas, inovacijos ir gamyba, gimsta inovatyvios paslaugos ir produktai, kuriama pridėtinė vertė verslui bei kultūrai. Tai problemų sprendimų būdas, lengvinantis, gerinantis, kartais iš esmės “taisantis” žmogaus gyvenimą ir užtikrinantis harmoningą jo buvimą daiktinėje aplinkoje. Inicijuojami projektai į Kauno gyvenimą įsilies iš įvairių perspektyvų: dizainas ir/kaip menas / dizainas, bendruomenė ir kasdienybė / dizainas, verslas ir pramonė.

DIZAINAS VISIEMS / 2018-2022

Vizija – Kaunas taps labiausiai prieinamu miestu Lietuvoje

Iš visų šiandienos visuomenei aktualių dizaino sričių Kaunas norėtų ypatingą dėmesį skirti toms, kurios įgalintų miestą geriau tarnauti visiems be išimties savo gyventojams ir kartu leistų jiems darbais prisidėti prie savo aplinkos. Todėl visose projektavimo, planavimo stadijose privalome pirmiausia atsižvelgti į viešųjų erdvių ir paslaugų prieinamumą visiems.

Design for All terorija teigia, kad visiems prieinami miestai ir paslaugos ne vien ženkliai palengvina žmonių su fizine negalia kasdienybę – kiekvienas visuomenės narys nuolat ar laikinai yra ribojamas savo fizinių, juslinių ir kognityvinių gebėjimų, o ypač – miesto svečiai ir užsienio turistai. Investuodamas į komunikaciją ir transporto infrastruktūrą – Kauno oro uostą, Via baltica magistralę, Rail Baltica geležinkelį ir kt. – miestas šio amžiaus trečiojo dešimtmečio pradžioje taps lengvai pasiekiamas pagrindinėmis transporto rūšimis. Tuo tarpu itin svarbu susitelkti ir į kasdieninę vartotojo patirtį.

EUROPOS DIZAINO KONFERENCIJA / 2018 ir 2020 m. skirta prieinamumo visiems problematikai, įtraukiant kompetentingus Savivaldybės ir Vyriausybės atstovus, profesionalus vienijančias organizacijas, aukštąsias mokyklas, viešąsias įstaigas ir aktyvistus.

TARPTAUTINĖS STUDENTŲ KŪRYBINĖS PRATYBOS IR KONKURSAS / 2020. Šalies universitetų ir akademijų studentai, vadovaujami tarptautinės dėstytojų profesionalų grupės, įgis specifinės patirties ir žinių miestų planavimo, architektūros, pramoninio ir vartotojo sąsajos dizaino srityse, tapdami visiems prieinamo dizaino ambasadoriais. Miesto problemos (aktualios/skubūs atvejai), sprendžiamos su tarptautinių ekspertų pagalba, atvers naujų perspektyvų ir kitokių požiūrių į opiausias Kauno prieinamumo problemas.

KASMETINĖ DIZAINO SAVAITĖ. Dizaino savaitė Kaune yra nacionalinės Dizaino savaitės programos dalis, kasmet nuo 2006-ųjų kartu su partneriais organizuojamos Lietuvos dizaino forumo. Visą šalį apimančio profesionalų tinklo kanalais Kauno patirtis bus skleidžiama įtvirtinant Kauno kaip progresyvaus dizaino vystymosi, nulemto pavyzdingo miesto valdžios požiūrio į dizainą, lyderio įvaizdį ir paskatins teigiamus pokyčius visoje šalyje.

MIESTO ATEITIS. Paroda ir seminaras 2022 (kuratoriai Lorenzo Piazzi / Italy and Rūta Valušytė / KTU), DesignLibrary (Milano filialas), gatvės meno akcijos ir parodos. Vieta – Kauno Žalgirio arena, platformos ant vandens, KTU Dizaino centras – Santkos slėnis).

arba “Kaip sugauti laimės paukštę”. Tikslas – sukurti inovatyvų, interaktyvų dizano-architektūros objektą, raiškų vietoženklį, gyvastingą Kauno Kultūros sostinės 2022 simoblį.

Nuolat susiduriama su egzistensiniu klausimu – kokia yra kultūros įvykio ir bendrai kultūros vertė? Ir ar tikrai vien tik ekonominiai: t.y. darbo vietų skaičiaus, generuojamų pajamų, viešbučių užimtumo ir kiti skatuliniai rodikliai yra pakankami šiai vertei apibrėžti bei pamatuoti? **Kokius instrumentus naudoti, kad išmatuotume tai, kas nepamatuojama, bet slepiasi po tokiomis sąvokomis kaip bendrystės jausmas, priklausymo bendruomenei, prisirišimo prie vietos jausmas, laimė?**

Ši iniciatyva – tai kūrybiškas atsakymas į sudėtingą klausimą. Tai įkvepiantis meno ir mokslo šedevras, bendruomenės emocijų ir vidinės, kūrybinės Kauno Kultūros Sostinės atmosferos matuoklis lyg “termometras”, “barometras”, “hedonometas” bei šių emocijų ir išgyvenimų atspindys – matomas, pastebimas, akivaizdus tikrąja šių žodžių prasme.

Tai nepakartojamas eksperimentas, prie vieno darbo stalo sukviečiantis menininkus, architektus, skulptorius, kūrėjus, mokslininkus, inžinierius, naujų medijų ir technologijų guru tam, kad (iš)rasti alternatyvų instrumentą kultūros įvykio vertei, žmonių emocijoms ir jausmams, jų laimei pamatuoti – leistis nesugaunamos (laimės) paukštės įkandin.

Įkvėpimo semtasi iš tokių emocijų dizaino, dizaino emocijoms pavyzdžių kaip D-Tower, www.arcspace.com/features/nox/d-tower, Hedonometer (<http://hedonometer.org/about.html>). Iniciatyvą planuojama įgyvendinti kartu su vietos ir užsienio partneriais, organizuojant tarptautines dirbtuves bei konkursus. **Įgyvendinimo grafikas:** 2017 – idėjos generavimas ir pasiruošimo darbai. 2019–2020 – konkurso organizavimas. Iki 2022 – objekto įgyvendinimas ir atidarymas. Tai yra pagrindinė inovatyvioji mūsų *Laimės rodiklio įvertinimo / Happiness Evaluation (Q8)* dalis.

DIZAINO FORUMAS

Tikslas – sukurti atvirą forumą, terpę dizaino aplinkos veikėjams ir dizaino lauko, susijusių sektorių žaidėjams veikti, dalintis patirtimi, semtis idėjų, žinių, dalintis ir tobulinti gebėjimus bei kompetencijas, gludinti savo požiūrį ir profesinį meistriškumą.

Siekiant Kauną paversti ne tik kūrybiniu, bet visų pirma *kuriančiu* miestu kūrybos ekonomikos kontekste būtent dizainas yra matomas, kaip tas, kuris gali apjungti kūrybiškumą, inovacijas, gamybą ir platinimą, skatindamas augimą ir užpildydamas, persmelkdamas visas tiekimo grandinės proceso fazes. Šiame kelyje vienas svarbiausių uždavinių yra visų pirma skirtingų dizaino pusių/sričių/sferų glaudinimas, artinimas ir apsiungimas – meno, verslo, pramonės, komercijos, komunikacijos – tam, kad miestas taptų išskirtinių dizaino produktų ir paslaugų namais.

Forumas – tai vieta ir veikimas/judėjimas vienu metu. Kaip taškas jis galėtų įsikurti viename iš (bet ne būtinai ir/ar ne tik) tarpukario modernizmo pastatų (kaip viena Dizaino miestų tinklo programos dalių) ir veikti kaip kūrybinę ekosistemą palaikantis *dizaino švyturys*, apjungdamas ir miškuodamas įvairias funkcijas – kaip eksperimentinė laboratorija, mokslo cechų, bendradarbiavimo centras, kūrybinis habas (*hub*), inkubatorius ir klasteris.

Forumas iniciuotų ir organizuotų įvairius įvykius/veiksmus/judėjimus: organizuotų konferencijas, tarptautinius susitikimus, seminarus, dirbtuves, mokymus, konsultacijas kartu su vietiniais ir tarptautiniais partneriais, sutinkamai su kitais Kauno – Šiuolaikinės sostinės 2022 programos įvykiais, tokiais kaip:

KONFERENCIJA “KŪRYBINIS MIESTAS” (VU KHF ir kiti universitetai, vadovė prof. Dovilė Kulakauskienė)

KARTU SU DIZAINO ŽVAIGŽDE. Eilė paskaitų ir dirbtuvių kartu su dizaino lauko lyderiais. TEDxKaunas įvykių iniciavimas.

DIZAINO ŽEMĖLAPIS. Interaktyvi informacinė ir komunikacinė platforma, kaip duomenų ir tyrimų bazė, reflektuojanti, sistematizuojanti skirtingas dizaino šakas (mada, gaminio, baldų, architektūros, kt.), dizaino lauko žaidėjus, susijusių sektorių operatorius, suinteresuotas šalis bei tarnaujanti geresniam jų “matomumui”, žinomumui, bendravimui ir informacijos sklaidai bei visuomenės įsitraukimui.

SOCIALAUS VERSLO DIENOS. Eilė įvykių, skirtų socialinio verslo idėjoms pristatyti bei socialiniam verslumui stimuliuoti – verslo idėjų pristatymas, socialinių entreprenierių, investuotojų, politikų,

akademikų susitikimai, žinių ir patirčių apsikeitimai. Numatomi partneriai: Nacionalinis socialinės integracijos institutas, Utrechto universitetas, SSE Riga, Gramen Creative Lab, kt.

DIZAINO PRIZAS. Geriausios dalinimosi/bendrinimo projektavimo/dizaino praktikos. Tarptautinio konkurso ir prizo už geriausias *dalinimosi kultūros ir dizaino*

(*culture of sharing, shareable design*) praktikas iniciavimas – bendruomene, bendradarbyste, bendrinimu paremta, iš bendruomenės kylančio, bendruomenės problemas sprendžiančio dizaino projektai ir sprendiniai (*open source, open design practice, creative commons*, kt. pavyzdžiu). **Esame tai, kuo dalinamės.**

DIZAINAS DVIEMS 2020–2022

Programa išvystyta kartu su kitu 2022-ųjų Europos kultūros sostinės miestu Esch-sur-Alzette, kurių programoje taip pat yra stiprus dizaino iniciatyvų akcentavimas. Programoje “Dizainas dviems” bus inicijuojami idėjų ir produkto dizaino dviems konkursai objektams viešose miesto erdvėse, interjere, mados dizaine, aksesuaruose ir t.t. Geriausi pavyzdžiai bus gaminami ir pritaikomi Kaunas 2022 iniciatyvose miestui ir bendruomenėms.

DIZAINO POTVYNIŲ platformos partneriai: Lietuvos dizaino forumas, Vilniaus dailės akademija, VDU, KTU, Lietuvos neįgaliųjų sąjunga, Lietuvos architektų sąjunga, Kauno skyrius, Europos asociacija Design for All Europe, Design for All fondas, ENAT European Network for Accessible Tourism; BEDA Bureau of European Design Associations; Unesco Kūrybingų miestų tinkle Dizaino miestai (Helsinkis, Budapeštas, Singapūras, Bilbao, Berlynas, Turinas, Grazas (Kaunas yra narys nuo 2015), DesignLibrary Milan, The European Institute for Design and Disability (Dublinas, Airija), Esch-sur-Alzette 2022.

RADIJAS BE SIENŲ 2022

Radijas nepriklausomiems europiečiams

Vadovas Gediminas Skrandis Banaitis

Kai Lietuva įstojo į Europos sąjungą, Lietuvos ambasadorius vieno priėmimo metu paklausė savo kolegą liuksemburgiečio: „Ar žinojai, kad aš užaugau klausydamas jūsų radijo?“ Tai, be abejonės, nustebino pašnekovą.

Angliškoji Liuksemburgo radijo transliacija aštuntajame dešimtmetyje buvo tikras fenomenas Rytų bloko šalyse. Nors laidos buvo transliuojamos tiesiai į JK, Liuksemburgo radijo bangų ilgis lėmė, kad jo transliacijos išpopuliarėjo visame pasaulyje. Tai buvo vienintelė vakarietiška radijo stotis, kurios galėjai klausytis okupuotoje Lietuvoje. Tai buvo kaip gurkšnis tyro oro, aistra – žmonės įsirašinėjo ištisas laidas ir jomis dalinosi.

Liuksemburgo radijas atvėrė tokių grupių kaip The Beatles, The Rolling Stones ir The Doors muziką Lietuvos klausytojams, buvo anglų kalbos „iš klausos“ mokymosi priemonė ir laisvės per kultūrą balsas. Didžėjai Liuksemburge net nenutuokė kokie tikslūs tuomet buvo jų žodžiai apibūdinantys radijo stotį: „Vienintelė nepriklausoma stotis“ (“The Only Independent Station on the Air”).

Kaunui – miestui, kur gimė Lietuvos radijas – Liuksemburgo patirtis buvo dar svarbesnė.

Dalindamiesi EKS titulą su Liuksemburgo miestu Esch-sur-Alzette (vieninteliu kandidatu), kuris kaip ir Kaunas yra universiteto miestas, inicijuotume šio projekto veiklas per universitetus. Interneto medijomis grįstas Europos radijas taps Europos kultūros sostinių programos sklaidos platforma bei unikalių autorinių jaunimo laidų kanalu.

Partneriauja: EKS biurui Kaune ir Esch-sur-Alzette, VDU, KTU ir kiti Lietuvos universitetai, Liuksemburgo universitetas.

SKAITMENINĖ DIPLOMATIJA

Digital Diplomacy

Atsiremiant į Laikinosios sostinės laikus, kai V. Putvinskio gatvė pavirto Lietuvos diplomatinės atstovybės centru, joje įsikūrus Švedijos, Suomijos, JAV, Prancūzijos, Vengrijos, Argentinos, Čekoslovakijos atstovybės, atidarysime šiuolaikinės diplomatinės atstovybės biurą V. Putvinskio g. 56 name, kuris šiuo metu yra „Kauno menininkų namai“, o tarpukario laikotarpiu (1931 m.) buvo statytas kaip Vatikano diplomatinės misijos (nunciato) būstinė. Jaunai valstybei (po 1918 m. nepriklausomybės paskelbimo pirmosios diplomatinės atstovybės Kaune pradėjo kurtis 1922) diplomatinė atstovybė atliko kertinį vaidmenį įrašant Lietuvą į Lietuvos politikos ir kultūros žemėlapius. Tapus Europos kultūros sostine 2022 metais, projektas „Skaitmeninė diplomatinė atstovybė“ taps naujos kokybės ir galimybių laboratorija, skatinanti bendradarbiauti su šiandieninėmis diplomatinėmis atstovybėmis, inicijuoti literatūros vertimus bei stiprinti pilietinę visuomenę. Specialias programas ir dėmesį skirsime bendradarbiavimui su Japonijos ir Nyderlandų diplomatinėmis atstovybėmis, kurios atliko reikšmingą Kauno žydų gelbėjimo darbą 1940-aisiais.

Partneriai: Kauno menininkų namai, VDU, Goethes institutas Lietuvoje, Nyderlandų, JK, Armėnijos, Ukrainos, Austrijos, Estijos, Graikijos, Danijos, Latvijos, Rusijos, Liuksemburgo ir kitos diplomatinės atstovybės Lietuvoje.

BALTIJOS ŠALIŲ JAUNIMO PHILHARMONIJS TURAS

(Baltic Sea Youth Philharmonic Tour)

---

14 dienų kūrybinės dirbtuvės su kylančiais Baltijos šalių muzikos atlikėjais, repetuojant naują Europos kompozitorių programą ir specialiai Europos kultūros sostinės 2022 programai sukurtą kūrinį. Repertuaras atliekama tiek Kaune koncertų salėse bei bendruomenėse įvairiuose mikrorajonuose bei Kauno rajono viešose bei uždaroje erdvėje, o taip pat turo po Europą metu kitose šalyse. Kiekvienais metais muzikantai iš Danijos, Estijos, Suomijos, Vokietijos, Latvijos, Lietuvos, Norvegijos, Švedijos, Lenkijos ir Rusijos suformuoja unikalų orkestrą. Jiems vadovauja kvietas žymus dirigentas ir meno vadovas Kristjan Järvi.

Partneriai: Kauno valstybinė filharmonija, VDU Muzikos akademija, Pasaulio lietuvių centras, jaunimo organizacijos, The Baltic Sea Youth Philharmonic (BYP), Usedom Music Festival, Nord Stream AG.

BALTIJOS ŠALIŲ DAINŲ ŠVENTĖ

UNESCO paveldo ženklas

Birželio pradžioje *Kaunas 2022* biuras organizuos Lietuvos, Latvijos ir Estijos dainų šventę, į kurią susirinks apie 30 chorų (apie 4000 dalyvių). Renovuotame Dainų slėnyje, talpinančiame 7000 žiūrovų sukursime nuostabią dainos ir šokio šventę stiprinančią Baltiškąją vienybę ir bendruomeniškumą.

Partneriai: Kauno kultūros centras „Tautos namai“, Lietuvių liaudies kultūros centras, Talino dainų šventė, Latvijos dainų ir šokių festivalis.

TEATRO FLUX / THEATRE FLUX

Kauno Nacionalinis dramos teatras ketina samdyti 2022 metų programai meno vadovą iš užsienio. Jo atsakomybė būtų dviejų metų repertuaro sudarymas, kelios premjeros, režisuotos Europos režisierių (Arpad Schilling, Paavo Piiik, Valters Silis, Alvis Hermanis, Krzysztof Warlikowski, Oskaras Koršunovas) bei konceptualiai susiję su Kauno istorija bei naujosios legendos kūrimu. Teatras veiks atvirų repetacijų principu, įtrauks bendruomenes į įvairius su spektaklio gimimu susijusius etapus (tiek pjesių atrinkimo, tiek vaidybos procesų), didins galimybes teatru naudotis neįgaliesiems ir mažesnes galimybes turintiems gyventojams.

Kauno valstybinis muzikos teatras taip pat parengs kelias premjeras, įtraukdamas tiek atlikėjus, tiek režisierius iš įvairių Europos šalių.

Kauno valstybinis lėlių teatras bendradarbiaus su Kauno šokio teatru Aura. Kauno kamerinis teatras skirs kelias premjeras Kauno istorijoms režisuoti.

Tarptautinis teatro fluxas (teatro festivalis ir IFTF konferencija) vyks Kaune 2022 metais bei analizuos pagrindinius auditorijų plėtros ir įtraukties iššūkius, su kuriais susiduria scenos menu institucijos ir operatoriai.

Partneriai: Nacionalinis Kauno dramos teatras, VDU Menų fakultetas Teatrologijos katedra, Kauno valstybinis lėlių teatras, Kauno šokio teatras Aura, Kauno kamerinis teatras, VDU teatras, European Theatre Convention (ETC), The International Federation of Theatre Research (IFTR).

IFTR KONFERENCIJA

Pasaulinė keliaujanti konferencija, organizuojama Tarptautinės teatro tyrimų federacijos (The International Federation of Theatre Research) kasmet organizuoja konferencijas, kuriose dalyvauja 500–800 teatrologų, skaitančių pranešimus, dalyvaujančių diskusijų sesijose. Prof. Jean Graham-Jones, IFTR prezidentas, yra susidomėjęs 2022 metų konferencijos organizavimo galimybe Kaune, kuriame gilios teatro ir stiprios teatrologijos tradicijos. Konferencijos datos bus derinamos su plačia teatrinė pasirodymų programa (TEATRŲ FLUX festivaliu), šokio teatro AURA programa.

Partneriai ir organizatoriai: prof. Edgaras Klivis, prof. Jurgita Staniškytė / VDU Menų fakulteto Teatrologijos katedra, International Federation for Theatre Research (FIRT/IFRT); Performance Studies International (PSI); Association for the Advancement of Baltic Studies (AABS); Association for the Studies of Nationalities (ASN); Association of Nordic Theatre Scholars (NTS), University of Stockholm, Helsinki University, Bergen University, association Artscenico (Vokietija); association Les Amis de Franck Nogent (Prancūzija).

IBA KONFERENCIJA

IBA (International Biennial Association) – Tarptautinė bienalių asociacija kasmet rengia narių susitikimus viename iš tais metais veikiančios bienalės miestų. Susitikimai, pritraukiantys didžiausių šiuolaikinio meno renginių organizatorius iš daugiau nei 40 pasaulio šalių yra partnerysčių ir patirčių pasidalinimo platforma, kurios metu vyksta pranešimai, diskusijos, vietos meno lauko pristatymas, meno parodų lankymas, susipažinimas su menininkais ir vietos kontekstu. Lietuvos meno scenos tarptautiškumui tai bus itin reikšmingas įvykis. Įvairios šiuolaikinio meno platformos – Kauno bienalė ir kitos šiuolaikinio meno parodos bei objektai viešose erdvėse taps konferencijos dalyvių programos ir maršruto dalimi.

Partneriai: IBA, Kauno bienalė, Berlyno bienalė, Manifesta – Europos šiuolaikinio meno bienalė, Prahos bienalė, Baltijos šalių trienalė (ŠMC), Poznanės Medianale, Uralo industrinė bienalė, Folkestone trienalė, Liverpulio bienalė, etc.

TARPTAUTINIS APDOVANOJIMAS UŽ MENĄ VIEŠOSE ERDVĖSE (*International Award For Public Art – Award Ceremony*)

IAPA bienalė jau tris kartus yra iniciavusi ir paskelbusi apdovanojimus už meno projektus viešose miestų erdvėse, suorganizuodama ceremonijas Šanchajuje (2013), Aucklande ir Jinane (2015) bei trečioji ceremonija vyks Hong Konge 2017 m. sausį. 2019-ųjų ceremonija vyks San Paule, o 2021 – Cape Towne. 2023-ųjų konferencija ir apdovanojimų ceremonija Kaune būtų pirmasis renginio apsilankymas Europoje. Kuratorius: Lewis Biggs.

EUROPA DANGUJE (Tarptautinis aitvarų festivalis Zapyškyje ir Kulautuvoje)

2022 m. gegužės 6–9 dienomis / Europos dienos renginys

Nacionalinis aitvarų festivalis kas pavasarį į Zapyškį ir Nemuno krantines pritraukia iki 10 000 žiūrovų. 2022-aisiais festivalį ketinama plėsti į abi Nemuno pakrantes – Zapyškį ir jo priešais įsikūrusią Kulautuvą. Projektą sudarys bendruomeninės veiklos – kelių mėnesių aitvarų gamybos dirbtuvėlės įvairiuose Kauno rajono miesteliuose bei kelių dienų aitvarų leidimo šventė. Aitvarai bus gaminami siekiant atspindėti svarbiausius įvairių Europos šalių

kultūros bruožus, vaizduojant jų kraštovaizdžius, žemėlapius, nacionalinius augalus, meno kūrinius, taip sukuriant unikalias kolekcijas “Europos danguje” projektui.

Partneriai: Zapyškio Kultūros centras, įvairūs Europos aitvarų mėgėjų klubai.

KAUNO KULTŪROS FESTIVALIS TEKA

„Teka“ inicijuojamas kaip kasmetinis menų ir kultūros festivalis, kuris aktualizuoja Nemuno vaidmenį ir jo ankstesnę, bet nunykusią, integralumo mieste istoriją, skatinant sugrąžinti miestiečių kultūrinį ir socialinį gyvenimą atgal prie upės.

Pirmasis festivalis yra numatytas 2017 metais, šiuo metu neišvystytoje pėsčiųjų zonoje dešiniajame Nemuno krante palei Kauno Naujamiestį. Pagrindinė festivalio tikslinė grupė yra vietos bendruomenė, menininkai ir kultūros iniciatyvos, kylančios iš įvairių Kauno teritorijų / seniūnijų.

Ateities kultūros parkas matomas kaip tikra „iš apačios kylanti“ iniciatyva, besiremianti vietos bendruomenėmis ir menininkais, norinčiais būti viešųjų miesto erdvių dalimi.

Organizatoriai: Justinas Kalinauskas, Paulius Tautvydas Laurinaitis, Rasa Chmieliauskaitė

MOKSLO SALA / SCIENCE ISLAND

Šalia nuolatinių interaktyvių ekspozicijų salių Mokslo centre bus keičiamos ekspozicijos salė, kurioje eksponuojami naujausi technologiniai pasiekimai, bei kūrybinių laboratorijų erdvės. Centras pradės veikti 2019 metais. 2020 – 2022 m. inicijuosime specialios meninės programas / rezidencijas, kurių metu menininkai bendradarbiaus su mokslininkais tarptautiniu mastu ir sukurs naujus meno kūrinius, kuriuos Centre eksponuosime 2022 metais. Mokslas yra daugybės šiuolaikinio meno eksperimentinių praktikų pamatas. Nors daugybę amžių menas ir mokslas buvo laikomi labai autonominėmis sritimis, šiandien skirtis tarp abiejų laukų profesionalų nyksta. Mokslo salos projektas skatins bendradarbiauti tiek mokslininkus su menininkais, tiek ir žiūrovus įsitraukti į kūrybines laboratorijas ir eksperimentus.

Partneriai: Kauno bienalė, įvairūs Lietuvos ir Europos universitetai, CERN, verslo partneriai.

© RŠ

---

14. Kaip bus atrinkami metų kultūros programą sudarysiantys renginiai ir veikla?

Šiuo metu parengta programa remiasi tyrimu, kurį atliko kūrybinė paraiškos komanda, ir daugiau nei 70 skirtingų pasiūlymų iš įvairių Kauno ir Lietuvos kultūros organizacijų ir menininkų. Prieš paskelbiant atvirą kvietimą teikti pasiūlymus, *Kaunas 2022* komanda analizavo vietas, regioninį ir Europos kultūros aktualijų kontekstą ir į pasiūlymų teikimo aprašą įtraukė pagrindines temas bei tikslus.

Kultūros institucijų pasiūlymai ne automatiškai įtraukti į programą. Beveik visi iš jų bus integruoti į didesnius renginius bei tarpdisciplininius veiksmus ir programas, kurioms įgyvendinti prireiks tampraus kultūros operatorių bendradarbiavimo. Šio etapo paraiškoje aprašyta programos dalis sudarys apie 50–60% baigtinės *Kaunas 2022* programos. Kiti 40% yra planuojami išvystyti su bendruomenėmis ir vietos bei tarptautiniais kultūros operatoriais 2017–2021 metais. „Naujojo kultūros tempo mokykla“ (*The New Cultural Tempo School*) pasitarnaus kaip platforma naujoms partnerystėms ir iniciatyvoms gimti.

Kaunas 2022 internetiniame puslapyje (www.kaunas2022.eu), veikiančiame nuo 2016 m. pradžios, kiekvienas yra kviečiamas parsiųsti klausimyną ir pasiūlyti savo idėją, veiklą ar partnerystę Kaunui 2022-iems. Šis klausimynas bus pasiekiamas mūsų svetainėje iki 2019 metų pabaigos. *Kaunas 2022* biuras reguliariai priima norinčius paklausti ar pasiūlyti idėjų ir tai darys kasmet su vis didesniu intensyvumu. *Kaunas 2022* komanda ir toliau rengs formalius ir neformalius susitikimus su organizacijomis, verslo sektoriumi ir bendruomenėmis aiškindama programos tikslus ir siūlydama potencialias bendradarbiavimo formas (nuo 2015 m. sausio iki 2016 m. gegužės jau turėjome daugiau nei 200 privačių ir grupinių susitikimų). Facebook, Instagram ir kiti socialiniai tinklai yra reguliariai atnaujinami žiniomis ir informacija bei kvietimais prisijungti.

Po atrankos procedūrų (tikėtina 2017 m. pradžioje) Kauno miesto ir rajono sėkmės atveju, paraiška anglų ir lietuvių kalbomis bus patalpinta *Kaunas 2022* internetinėje svetainėje. Kiekvienas norintis dalyvauti programos parengiamuosiuose procesuose bei įgyvendinime, galės kreiptis, nurodydamas konkrečią programos kryptį ar netgi ją dominantį projektą. Pagrindiniai tikslai, taigi ir reikalavimai, naujiems pasiūlymams yra šie:

Europos aspektai ir Europai aktualios temos, europinės partnerystės, pasikeitimas idėjomis ir atlikėjų tarptautinis bendradarbiavimas, atminties aktualizavimas, jungiančio paveldo projektai, kūrybinių industrijų sektoriaus stiprinimas, *Dizaino visiems* iniciatyvos, Kauno legendos kūrimas, bendruomenės stiprinimas, tarpdisciplininis ir tarp sritis bendradarbiavimas, meno ir mokslo sektorių bendradarbiavimas.

Naujų pasiūlymų atranką vykdys Kūrybinė *Kauno2022* komanda, kuriai vadovauja Programos vadovas.

---

15. Kaip kultūros programoje bus suderintas vietos kultūros paveldas ir tradicinės meno formos su nauja, inovatyvia ir eksperimentine kultūros raiška?

Seno ir naujo derinys bei privaloma tarpusavio priklausomybė yra neatskiriama įtampos tarp ŠIUOLAIKIŠKUMO IR LAIKINUMO zonos dalis. Šiuolaikinės sostinės sąvoka ir šūkis nepalieka jokio kito pasirinkimo kaip tik kurti naujas ir naujoviškas kultūrinės veiklas, jas pristatyti ir jose dalyvauti. Naujoves suprantame keleriopai: kaip naujausias technologijomis ir priemonės (ypač skirtas komunikacijai ir informavimui) ir kaip inovatyvų požiūrį į tradicines kultūros formas ir jų panaudojimą. Mes turime daug prieštarų. Tačiau tai nėra viena iš jų.

Naujas požiūris į tai, ką vadiname tradiciškumu

- Tradicinius renginius, pvz., Kauno / Hanza dienas, kurių metu pristatoma viduramžių kultūra ar liaudies šokiai ir dainų šventės praturtinsime naujausiomis technologijomis: 3D mūšiais ir kompiuteriniais žaidimais, kuriuose dalyvavimo principu atkuriami istoriniai įvykiai. Šventės papildysime nauju mitologiniu atspalviu, o renginiai bus skirti papasakoti miesto istorijai, sukurti legendai, naujam mitui.
- Naujausių technologijų pagalba animuosime kultūros paveldo objektus ir pasakojimus apie juos – *Kaunas 2022* interneto platformoje bus galima rasti garso ir vaizdo maršrutų po miestą, animacinių filmų, animuotų paveldo vaizdų ir skaitmeninių komiksų.

- Tradicinės kultūros šventės (pvz., Baltijos dainų šventė; angl. *Baltic Song Festival*) papildysime vaizdo, medijų, grafikos ir lazerių technologijomis, sustiprindami turinį gyvomis transliacijomis kitoms Europos valstybėms. Tradicinė praktika bus kūrybingai interpretuojama, pridedant šiuolaikinio šokio ir muzikos elementų. Festivalio metu bus rengiami tradicinių (liaudies) ir šiuolaikinių šokių turnyrai. Bendras su Esch-sur-Alzette meno komanda projektas „Skaitmeniniai langai į Europą“ (angl. *Digital Windows to Europe*) užtikrins galimybę dalintis tradicine kultūra, gatvės kultūra ir šokiu, piešimu, pantomima ir pan. su kitais Europos miestais, naudojantis gyvų transliacijų kanalais viešosiose erdvėse.
- Skatinsime muziejų skaitmenizaciją, tačiau ne vien dėl grynai technologinių ar archyvavimo priežasčių. Pagrindinis tikslas bus animuoti muziejus ir jų kolekcijas, sujungti muziejus su bendruomenėmis. Muziejai „tradicinius“ veiklos principus, skirtus tik išsaugoti ir pristatyti turinį praturtins, atverami savo kolekcijas ir personalą (žmogiškuosius išteklius) bendruomenėms, išnešdami dalį kolekcijų už muziejaus sienų, skatindami bendruomenes kurti savo parodas ir pristatinėti savo kultūrą kaip nematerialiojo vietos ir Europos paveldo dalį (pvz., „Muziejus miestui“; angl. *Museum for the City*).
- Viešasis menas: piešiniai ant pastatų sienų, gatvės šokis, laikinos skulptūros, instaliacijos ir gatvės šokio spektakliai įsiterps į tradicinį gyvenimo būdą, įtraukiant ir išnaudojant miesto aplinką.
- „Gyvosios bendruomenės kultūros“ (angl. *Community Culture in Action*) programa ir jos po visą rajoną pasklidusios 30–35 kultūros laboratorijos (angl. *Cultural Labs*) sujungs profesionalus ir neprofesionalus, vietos ir užsienio veikėjus, tradicinės kultūros elementus ir šiuolaikinį meną. Tarptautinis bendruomenių persipynimas vyks skaitmeninių technologijų pagrindu. Nutolusiose bendruomenėse bus rengiamos šiuolaikinio cirko ir šokių programos, pagrįstos kaimo kultūra ir vietos istorijomis.

---

16. Kaip miestas įtraukė arba planuoja įtraukti vietos menininkus ir kultūros organizacijas į kultūros programos konceptualizavimo ir įgyvendinimo veiklą?

Pateikite konkrečių pavyzdžių ir nurodykite kelis vietos menininkus ir kultūros organizacijas, su kuriais numatoma bendradarbiauti bei patikslinkite, koks tai bus bendradarbiavimas.

Idėją aplikuoti dėl EKS vardo Kaune iškėlė vietos kultūros operatoriai dar 2012 metais, kai buvo paskelbtas EKS šalių sąrašas 2020–2030 metams. Ji ne kartą buvo pristatyta savivaldybės administracijai, kuri iniciatyvinei komandai suteikė visą reikiamą paramą. *Kaunas 2022* iniciatyvinę komandą sudaro vietos kultūros profesionalai, atstovaujantys įvairias kultūros sritis – vizualiuosius ir performatyviuosius menus, literatūrą, paveldą ir architektūrą, filosofiją, šiuolaikinį cirką ir kt. Idėjos, kurios buvo suformuluotos iniciatyvinės grupės diskusijų metu, buvo pristatytos kultūros darbuotojams ir plačiam visuomenės ratui dviejų susitikimų metu Kauno Žalgirio arenoje. Susitikimai sugeneravo didelį visuomenės dėmesį ir pademonstravo didelį visuomenės palaikymą Kauno siekiui tapti EKS. Po pirmojo viešo pristatymo paraiškos komanda paskelbė atvirą kvietimą teikti temų, projektų, partnerysčių pasiūlymus *Kaunas 2022* programai. Šis kvietimas padėjo surinkti idėjų iš įvairių nevyriausybinių organizacijų, bendruomenių, viešų įstaigų, menininkų iš Kauno miesto ir rajono, o taip pat kitų miestų. Visi gauti pasiūlymai buvo apsvarstyti, išdiskutuoti ir plačiau išvystyti daugiau kaip 200 individualių ir grupinių susitikimų, teminių darbo grupių metu bei įtraukti į vientisą meninę programą. Surinkti projektų pasiūlymai padėjo įtraukti į programą 60 vietos organizacijų.

Be to, mes nuolat plečiame projekto ambasadorių, palaikančių Kauno kandidatūrą, ratą. Jų tarpe yra rašytojų, filosofų, režisierių, muzikantų ir kitų kultūros profesionalų.

Keletas programoje dalyvaujančių vietos kultūros organizacijų:

KAUNO KINO CENTRAS „ROMUVA“ – tai seniausias veikiantis kino teatras Kaune, įkurtas 1939 m., prieš pat karą, naudojant moderniausias laikmečio technologijas ir architektūrines tendencijas. „Romuva“ – įkvepiantis modernistinės architektūros pavyzdys. Šiandien kino teatras reprezentuoja nekomercinį, alternatyvųjį kiną ir yra viena iš Kauno bohemos pamėgtų vietų. Kasmet kino teatre rodomi lenkų, prancūzų, vokiečių, animaciniai, trumpametražiai filmai. Čia vykta įvairios edukacinės dirbtuvės, koncertai ir kiti renginiai.

Numatomi veiksmai:

- Vladislavo Starevičiaus animacijos laboratorija – animuoto istorijų pasakojimo dirbtuvės įvairioms amžiaus grupėms ir animacinių filmų repertuaras;
- Filmų repertuaras, dedikuotas įvairioms subkultūroms, mažumoms, etninėms kultūroms, įtraukiant bendruomenes į repertuaro kūrimą, remiantis jų kolektyvine atmintimi, istorija ir aktualijomis.

KAUNO ŠOKIO TEATRAS AURA yra šiuolaikinio šokio teatras, remiamas savivaldybės. Teatras kasmet pristato apie 4–5 premjeras, organizuoja didžiausią šiuolaikinio šokio festivalį Lietuvoje, renka istorinę medžiagą apie Lietuvos šiuolaikinio šokio istoriją.

Numatomi veiksmai – Šiuolaikinis šokis ir paveldas:

- Vieši šokio spektakliai ir interaktyvios šoki improvizacijos viešose ir industrinėse erdvėse, paveldo objektuose, atveriant mažai pažintas miesto kertes. Šokio turai – gidų vedami turai po įvairias Kauno miesto vietas, kuriose šokėjai atlieka performansus, sukurtus kartu su tarptautiniais choreografais.
- Bendradarbiavimas su Izraelio choreografais Renana Raz, Yosi Berg ir Oded Graf kuriant naują šokio spektaklį, paremtą Kauno žydų ir Holokausto istorija. Spektaklis pristatomas 9-ojo forto muziejuje.

KAUNO VALSTYBINĖ FILHARMONIJA kasmet pristato iki 200 koncertų. Čia vyksta įvairių festivalių programos, kurių tarpe – Pažaislio muzikos festivalio, Tarptautinio jaunų atlikėjų festivalio, E. Griego ir M. K. Čiurlionio muzikos festivalio, Šiuolaikinės muzikos festivalio Iš arti koncertai.

Numatomi veiksmai:

- Filharmonija planuoja Kaune organizuoti Baltic Sea Youth Philharmonic (Baltijos šalių jaunimo orkestro, kurį sudaro talentingiausi jauni atlikėjai iš visų 10 Baltijos regiono šalių) vasaros stovyklą. 2 savaitių trukmės rezidencijos metu orkestras repetuotų savo koncertinę programą, atliktų improvizuotus muzikinius pasirodymus / flešmobus viešosiose erdvėse.
- Naujo muzikinio kūrinio užsakymas iš Lietuvos kompozitorių, kuris būtų dedikuotas EKS metams. Šią kompoziciją atliktų Baltic Sea Youth Philharmonic orkestras, be to, ji būtų įtraukta į orkestro koncertinę programą ir atliekama jų tarptautinio turo koncertuose.

NAUJA TARPTAUTINĖ PLATFORMA MATTERS bus skirta industrinės (sub)kultūros mąstytojams, menininkams ir aktyvistams. MATTERS festivalio programa įtrauks vietos garso menininkus (tokius kaip Arma, Artūras Bumšteinas, Body Cargo, Budrūs, Extravaganza, N.O., Ganzer Machine, Girnų Giesmės), vizualiųjų menu kūrėjus (Darius Žiūra, Gabrielė Gervickaitė, Saltmira, Danius Kesminas) ir mąstytojus (Audronė Žukauskaitė, Jurijus Dobriakovas ir kiti).

Bendradarbiaudami su **viešąja įstaiga „KITOKIA GRAFIKA“**, kuri siekia populiarinti konceptualiųjų komiksų kultūrą, inicijuosime komiksų meno dirbtuves vietos ir tarptautiniams menininkams, menininkų rezidencijas ir parodą. Visi projekto veiksmai bus siejami su Kauno istorija ir svarbių kauniečių biografijoms, kurie siejį Kauną su kitais Europos miestais.

Mes taip pat planuojame įtraukti kaip galima daugiau vietos menininkų ir atlikėjų **keturiuose pagrindiniuose viešuosiuose renginiuose**, mobilizuojant tūkstančius vietos jaunųjų talentų ir profesionalų. Pavyzdžiui, įvairovės išlaisvinimo paradas Laisvės alėjoje, dedikuotas Kauno dienų šventei įtrauks daugiau kaip 2000 dalyvių, kurių tarpe – miesto ir nacionaliniai muzikiniai kolektyvai ir atlikėjai (orkestrai, chorai, solistai), atliksiantys Europos kompozitorių kūrinius apie laisvę pro Laisvės alėjos pastatų langus. Tą patį savaitgalį menininkai pristatys savo skaitmeninius kūrinius 3D animacijos seansuose atvirose miesto erdvėse, o Kauno valstybinio lėlių teatro režisieriai ir aktoriai kartu su tarptautiniais partneriais atliks lėlių spektaklius.

---

17. Patvirtinkite ir pateikite įrodymų, kad jūsų paraiška yra visapusiškai ir tvirtai remiama politiniu lygmeniu ir jos atžvilgiu yra tvirtai įsipareigojusios vietos, regioninės ir nacionalinės valdžios institucijos.

Idėją aplikuoti dėl EKS titulo ir paraiškos koncepciją suformavo grupė nepriklausomų įvairių kultūros sričių profesionalų. Nuo pat pradžių ši iniciatyva buvo vieningai palaikoma įvairių politinių partijų ir valdžios atstovų. **2015 m. pavasarį** Kauno miesto taryba balsavimo būdu patvirtino Kauno miesto strateginį plėtros planą ir kultūros

strategiją 2015–2022 metams, kuriuose siekis užsitikrinti Europos kultūros sostinės titulą 2022-iesiems metams yra įvardijamas kaip vienas iš uždavinių ir traktuojamas kaip galimybė suvienyti miestiečius ir kultūros paslaugų teikėjus bei didinti kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą. Po 2015 m. pavasarį įvykusių rinkimų, dabartinė miesto valdžia palaiko šios strategijos įgyvendinimą ir teikia visokeriopą pagalbą Kauno paraiškos komandai.

2016 m. kovo 15 d. Kauno miesto taryba vienbalsiai pritarė suteikti paraiškos komandos siūlomą 12 mln. eurų biudžetą EKS programai (Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimas nr. T-98, 2016 m. kovo 15 d.). Kauno rajono taryba taip pat išreiškė savo palaikymą projektui, **2016 m. kovo 24 d.** nubalsuodama už dalyvavimą EKS programoje kaip paraiškos bendrateikėjas ir patvirtindama siūlomą 4 mln. eurų biudžetą (22 balsai už ir 3 susilaikę).

2015 m. rugsėjo mėn. LR Kultūros ministerija organizavo informacinį seminarą EKS tema, kuriame dalyvavo 17 šalies savivaldybių atstovai. Seminaro metu kultūros ministras ragino visus miestus dalyvauti konkurse, teigdamas, kad ši programa gali padėti miestams pasitelkiant kultūrą paspartinti pozityvius pokyčius ir kiekvienas Lietuvos miestas, nepaisant jo dydžio ar kultūrinio profilio turi šansą į šį titulą. **2016 m. balandžio 20 d.** Vyriausybės strateginis komitetas pritarė valstybės lėšų skyrimui programai „Europos kultūros sostinė 2022“. Šis indėlis neturėtų viršyti 50 proc. bendro miesto planuojamo kultūros programos biudžeto, o valstybės indėlio dydis Europos kultūros sostinei 2022 programai įgyvendinti neturėtų viršyti 10 mln. eurų, nepaisant to, kuriam miestui bus suteiktas EKS titulas.

---

18 Patvirtinkite ir įrodykite, kad jūsų miestas turi ar turės tinkamą ir gyvybingą infrastruktūrą kultūros sostinės veiklai vykdyti. Šiuo tikslu prašome atsakyti į klausimus:

---

a) Trumpai paaiškinkite, kaip Europos kultūros sostinė panaudos ir plėtos miesto kultūros infrastruktūrą

Bendra vietų ir kultūros infrastruktūros miesto renginiams pasiūla jau pakankamai plati. Pavyzdžiui, „**Žalgirio**“ arena. 2011 m. miesto centre, Nemuno saloje pastatytoje arenoje telpa net 20 000 žiūrovų; ją galima pritaikyti įvairiems renginiams: sportui, teatro spektakliams, mugėms, kino festivaliams, koncertams ar privatiems renginiams. Dėl gerai suplanuotos akustikos ir šiuolaikiškiausių technologijų arenoje galima sutalpinti net pačius didžiausius renginius. Arena bus naudojama pagrindiniams mūsų programos renginiams, ypač šaltuoju metų laiku. Joje vyks pagrindiniai atidarymo ir uždarymo renginiai, koncertai, konferencijos dizaino ir ateities miesto temomis, meno parodos.

Kai kurios pagrindinės miesto kultūros erdvės glaudžiai siejasi su mūsų architektūriniu paveldu. Pavyzdžiui, **Kauno valstybinė filharmonija**, kurioje telpa 530 žiūrovų. Kaunas 2022 programos metu filharmonijos salėje vyks speciali Baltijos jaunimo filharmonijos orkestro seminarų ir koncertų programa. Nemažai mėgėjų kolektyvų įsikūrę **Kauno kultūros centre „Tautos namai“**. Tai dar vienas neseniai rekonstruotų vietos modernistinės architektūros pavyzdys, kuriame yra gerai įrengta scena ir salė, talpinantis 500 žiūrovų. Šis miesto širdyje įsikūręs centras bus puiki vieta pagrindinėms Baltijos dainų šventės repeticijoms ir koncertams. **Kino teatras „Romuva“** yra seniausias veikiantis kino teatras Kaune ir įkvepiantis modernistinės architektūros pavyzdys. Netrukus jį ketinama iš esmės rekonstruoti, o vėliau jame vyks kai kurios pagrindinės *Kaunas 2022* programos dalys, įskaitant Vladislavo Starevičiaus animacinių filmų festivalį, specialius filmų repertuarus ir sporto filmų festivalį.

1939 m. pastatyta **Kauno sporto halė**, kurioje įvyko vienas pirmųjų Europos vyrų krepšinio čempionatų, netrukus taip pat taps daugiavfunkcine renginių erdve. Šią erdvę planuojame išnaudoti šiuolaikinio cirko ir šokio pasirodymams bei padaryti viena pagrindinių vietų naujai rengiamam Kauno bendruomenių sporto čempionatui. Dar viena svarbi *Kaunas 2022* programos vieta yra **Raudondvario pilis**. Šiuo metu ji yra viena šiuolaikiškiausių ir populiariausių susibūrimo vietų rajone. Rūmų istorijos šaknys slypi XVI–XIX a., kuomet joje gyveno viena iškiliausių Lietuvos didikų giminių – Tiškevičiai. Pilis neseniai renovuota ir šiuo metu jos kompleksą sudaro: pilis, kurioje įsikūręs Kauno rajono muziejus ir ceremonijų salė, arklidės, kurios naudojamos kaip vieta renginiams (koncertų salė, alpinanti 500 žmonių ir parodų salė) bei meno inkubatorius, oranžerija su nuostabiu restoranu bei erdvus parkas, kuriame vyksta kasmetinis žemės meno festivalis (angl. *Land Art Festival*). Planuojame palaikyti

žemės meno tradiciją Raudondvario parke ir pakviesti tarptautiniu mastu pripažintus menininkus prisidėti prie šio projekto naujai užsakytais kūriniais. Pilies pastate įsikūrusiame rajono muziejuje taip pat numatome surengti antikvarinių ir retų spaudinių parodą. Rūmuose taip pat vyks kameriniai koncertai, teatro spektakliai, tarptautiniai *Kaunas 2022* atidarymo ir uždarymo ceremonijų pietūs.

Mieste gausu apleistų ar nūdienos reikmėms nepritaikytų unikalaus paveldo pastatų, kuriuos būtų galima kūrybingai įtraukti į *Kaunas 2022* programą. Pavyzdžiui, **Centrinio pašto** pastatas, vienas svarbiausių apleistų Lietuvos modernistinio paveldo perlų; 2015 m. Kauno bienalei atidarius pagrindinę parodą šiame pastate, susilaukta tūkstančių smalsių paveldo ir meno entuziastų. 2016 m. pagrindiniai Kauno dizaino savaitės renginiai įvyko tiek pat svarbiame „**Pieno centro**“ pastate; tai atgaivino pastatą ir pritraukė daugiau žmonių aplankyti šį svarbų, tačiau nenaudojamą pastatą. Planuojame išsaugoti šią plataus masto kultūrinių intervencijų tradiciją, nes tikime, kad ji ne tik paskatina didelę auditoriją sužinoti apie savo paveldą, bet ir didina visuomenės dėmesį bei skatina imtis jų išsaugojimo veiksmų. Kauno **Nacionalinis dramos teatras** ir **Vytauto Didžiojo universiteto** didžioji salė (abu po 700 vietų) taip pat yra svarbūs infrastruktūros objektai, kuriuose telpa didelės auditorijos ir kurie dažnai naudojami teatro bei muzikos festivaliams. **Bibliotekų ir bendruomenių centrų** tinklas visame mieste bei rajone yra puikus pagrindas bendruomenių įtraukimo programai, o įvairios viešosios erdvės, aikštės ir parkai – puiki aplinka lauko renginiams ir paradams.

Nors aplink Kauną yra patenkinamas skaičius kultūros erdvių, visgi šiandien susiduriame su **neišvengiamu poreikiu permąstyti kultūros infrastruktūros planus**. Nepaisant plataus kultūros veikėjų ir renginių tinklo, **Kaunui vis dar trūksta keletu reikalingiausių erdvių šiuolaikinei kultūrai klestėti:**

- Eksperimentinio teatro scenos meno atstovams. Dėl renginių ir perklausų erdvės nebuvimo garsusis šokio teatras „AURA“ yra vienintelis miesto teatras, kuris neturi scenos savo spektakliams rodyti, o kylantys choreografai bei šokėjai neturi erdvės savo kūrybai ir repeticijoms. Akivaizdų tokios erdvės trūkumą galima panaikinti, pertvarkius kurį nors iš vietos pramoninių/paveldo pastatų;
- Atsižvelgiant į šiuolaikinio meno renginių ir festivalių įvairovę Kaune, stebėtina, kad mieste nėra šiuolaikiniam vaizduojamajam menui skirtos parodų erdvės. Daugelį metų tokie tarptautinio masto renginiai kaip didžiausias šiuolaikinio meno renginys Baltijos šalyse, Kauno bienalė, vykdavo per mažise muziejų erdvėse, nepritaikytuose šiuolaikinio meno parodoms.
- Dar vienas trūkumas yra vietų kūrybinėms dirbtuvėms ir rezidencijoms stoka. Pašalindami šį trūkumą, paskatintume tarptautinį bendradarbiavimą, naujoviškus kolektyvinius menininkų projektus ir pakviestume daugiau menininkų apsilankyti mūsų mieste ir įsilieti į vietos praktiką. Visus šiuos skubius klausimus būtina išspręsti ir jie jau sprendžiami. Galimybės išnuomoti, nusipirkti ar pastatyti patalpas daugiafunkciniam šiuolaikinio meno (vaizduojamojo ir scenos) centrui svarstomos savivaldybėje. Iki 2022 metų norime sukurti erdvę plačiai pripažintiems pagrindiniams šiuolaikinio meno renginiams kaip Kauno bienalė, Kaunas mene, „Auros“ šokio festivalis, Kaunas Photo, Kauno architektūros festivalis ir Medijų meno festivalis „Centras“. Naujajame meno centre atsirastų vietos kylantiems menininkams, renginiams, edukacinei veiklai ir menininkų rezidencijoms. Konkretūs galimi objektai, įskaitant ir keletą svarbių privačių bei valstybinių paveldo pastatų, kuriems trūksta investicijų ir kuriuos būtų galima pritaikyti mūsų kultūriniais poreikiams, jau žvalgomi, bendradarbiaujant su savivaldybe ir architektais. Jei nepavyktų rasti šios infrastruktūros trūkumo problemos sprendimo, per laikinas kūrybines intervencijas ir specialius projektus ketiname susikoncentruoti ties viešomis erdvėmis ir apleistais ar nenaudojamais paveldo pastatais (fortais, modernistiniais statiniais, pramoniniais pastatais) bei nestandartinėmis erdvėmis.

---

b) Kokiomis priemonėmis bus užtikrinamas miesto pasiekiamumas (regiono, šalies ir tarptautinis transportas)?

Miesto pasiekiamumas lėktuvais

Vos 14 km už miesto yra Kauno oro uostas, į kurį ir iš kurio galima nuvykti automobiliu, autobusu (iš miesto centro per šiek tiek daugiau nei pusvalandį už 1 eurą) arba taksi (vidutinė kaina 18 eurų). Neseniai užbaigtas stambus oro uosto plėtros projektas, kuriuo buvo siekiama sukurti darbo vietų ir pagerinti gyventojų gyvenimo kokybę. 2016 m. „Ryanair“ ir „Wizzair“ yra vieninteliai oro linijų operatoriai Kauno oro uoste. Šios bendrovės siūlo skrydžius 19

skirtingų krypčių visoje Europoje. Daugiausia keleivių į Kauną atkeliauja iš didžiosios Britanijos, Airijos, Norvegijos, Vokietijos, Ispanijos ir Italijos. Nors neturime duomenų, kiek iš šių keleivių yra užsieniečiai, Kauno oro uostas yra neabejotinai svarbus objektas, siekiant pritraukti turistus iš Europos.

Vis dėlto, beveik 80 % visų keliautojų oru į Lietuvą patenka per Vilniaus oro uostą (100 km nuo Kauno), kuris yra antrasis svarbus prieigos į Kauną taškas. Traukiniu ar autobusu į Vilniaus oro uostą galima nuvažiuoti per 1,5 valandos (vidutinė kaina traukiniu 6 eurai, autobusu – 12 eurų).

Automobiliu

Kaunas įsikūręs šalies centre ir yra viena svarbiausių logistikos sankirtų. 2 milijonai žmonių arba 2/3 Lietuvos gyventojų turi galimybę patekti į Kauną per vieną valandą. Pro Kauną eina keletas pagrindinių magistralių. Europos greitkelis E67 nuo Prahos iki Helsinkio per Lenkiją, Kauną, Rygą ir Taliną, nuo Varšuvos iki Talino 670 km vadinamas „Via Baltica“, yra svarbiausias kelias, jungiantis Baltijos šalis. Kauną su Vilniumi rytuose ir su Klaipėda Baltijos jūros pusėje jungia magistralė A1, o su Daugpiliu – magistralė E262 (A6). Iš viso Kauną su kitais miestais jungia 17 nacionalinės reikšmės kelių.

Traukiniu

2015 m. Kaune užbaigtas svarbus geležinkelio projektas „Rail Baltica“. Šiuo projektu ketinta sujungti Suomiją, Baltijos valstybes ir Lenkiją bei pagerinti geležinkelio jungtis su centrine ir Šiaurės Europa. Projektas įgyvendinamas dalimis. Jis apima ankstesnės vėžės rekonstrukciją į europinę vėžę, kuri suteiktų galimybę važinėti greitajam transportui. „Rail Baltica“ projekto uždavinys – nutiesti ištisinę geležinkelio liniją iš Talino į Varšuvą per Rygą ir Kauną. 2016 m. vasarą keleiviai iš Kauno jau galės nuvažiuoti į Balstogę (Lenkija), o 2019 m. naujasis geležinkelis turėtų pasiekti šiaurinę valstybės sieną ir būti tiesiamas toliau. Traukiniu į Kauną galima atvykti iš kitų didžiųjų Lietuvos miestų – Vilniaus, Klaipėdos ir Šiaulių.

Laivu

Kaune yra penkios keleivinio upių transporto prieplaukos. Vis dėlto, vandens maršrutai ir vandens turizmas vystosi itin lėtai, iš esmės dėl per mažo susidomėjimo iš verslo pusės ir silpnos turizmo infrastruktūros. Kadaise iš Kauno būdavo galima nukeliauti laivu Nemuno upe per Kuršių marias į Nidos uostą. Šis maršrutas buvo daug kartų nutrauktas ir vėl atnaujintas. Šiuo metu ši turistinė paslauga neveikia, tačiau esama kitų sėkmingai veikiančių vandens turizmo paslaugų. Pavyzdžiui, sezoninis maršrutas iš Kauno į kurortinį Birštoną, kuris toks populiarus, kad, net likus keliems mėnesiams iki išplaukimo, sunku gauti bilietą. Vis dėlto, jau deramės su Kauno miesto ir rajono turizmo skyriais dėl galimybių atnaujinti maršrutą į Nidą, sukurti daugiau patrauklių maršrutų ir pasiūlyti daugiau panašių paslaugų turistams.

Viešuoju transportu

Kaunas yra kompaktiškas miestas, tad kone kiekvieną kultūros objektą galima pasiekti viešuoju transportu, kuris iš miesto centro į priemiesčius nuveža per mažiau nei 30 minučių už mažiau nei 1 eurą, taigi, vietiniai gali atvykti į centrą net iš tolimiausių pakraščių už prieinamą kainą. Kauno viešojo transporto sistema sudaryta iš autobusų ir troleibusų (iš viso 29 maršrutai), mikroautobusų ir taksi. Ji apdovanota ES „CIVITAS“ prizų už transporto sistemos modernizavimą, daugelyje viešojo transporto stotelių yra skaitmeninės informacinės lentos su išvykimo laikais ir pranešimais apie vėlavimą, o atskirus maršrutus galima susiplanuoti, naudojantis specialia mobiliojo telefono programėle. Tolimesnius rajono pakraščius galima pasiekti autobusais ir mikroautobusais, kurie nuolat kursuoja iš centrinės Kauno autobusų stoties ir atgal.

Alternatyvus transportas

2016 m. ketinama įdiegti naują nebrangių miesto automobilių nuomos paslaugą, kad kiekvienas turintis galiojantį vairuotojo pažymėjimą galėtų išsinuomoti automobilį, naudodamasis kompiuterio ar mobiliojo telefono programėle, bet kokiam laikotarpiui nuo keleto minučių pasivažinėti miesto centre iki viso savaitgalio – ilgesnėms kelionėms.

Miesto ir rajono savivaldybės vis daugiau dėmesio skiria dviračių infrastruktūrai. Nuo 2010 m. savivaldybė išplėtė dviračių takų tinklą miesto teritorijoje iki 176 km. Šiandien dviračių takai jau jungia miesto centrą su vienu

pagrindinių miegamųjų rajonų Šilainiais, o Nemuno pakrante galima pasiekti Panemunės parką ir praleisti laiką čia esančiame paplūdimyje. Dviračių takai neseniai nutiesti Nemuno pakrante iki vaizdingojo Raudondvario, iš Kauno centro dviračiu galima nuvykti ir į kurortinius miestelius Kačerginę bei Zapyškį, rajono savivaldybė taip pat planuoja nutiesti dviračių taką, jungiantį Kauną su dar vienu kurortiniu miesteliu Kulautuva. Iki 2020 m. naujasis keltas per Nemuną sujungs kurortinius miestelius Kulautuvą ir Zapyškį. Jis turėtų tapti turistų traukos vieta.

Plečiantis dviračių takų tinklui, vienintelė trūkstama grandis yra savitarnos dviračių nuomos sistema, kurią ketinama įdiegti šią vasarą. Specialiuose po visą miestą išdėstytuose savitarnos taškuose bus galima išsinuomoti dviratį. (Pastaba: paraiškos pristatymo metu sistema jau veikia).

Vieni pagrindinių Kauno traukos centrų yra du funikulieriai. Tai yra vieni seniausių Europoje išlikusių funikulierių. 4-ajame XX a. dešimtmetyje pastatytais funikulieriais galima pakilti į Žaliakalnio ir Aleksoto kalnus, ant kurių įrengtos miesto panoramos. Šie funikulieriai yra ne tik turistų traukos centrai – kasdien į darbus ir iš darbų jais keliauja nemažai miestiečių.

---

c) Kokie yra miesto pajėgumai apgyvendinti turistus?

Remiantis oficialiais statistikos duomenimis, į Lietuvą atvykstančių turistų skaičius nuo 2009 iki 2013 metų palaipsniui didėjo, kol, galiausiai, ėmė viršyti 1 mln. per metus. Tai rodo, kad Lietuva kol kas nėra klasikinė turizmo kryptis. Be to, nepaisant didelės pasiūlos turistams, gero miesto pasiekiamumo ir pagrindinių turistų traukos vietų artumo, Kaunas išlieka tik laikina stotele užsienio turistams, atvykstantiems čia praleisti popiečių tarp apsilankymų Vilniuje, Trakuose ir pajūryje.

Naujausi statistikos duomenys rodo lėtą, tačiau stabilų Kaune nakvoti pasiliekančių turistų skaičiaus augimą:

Metai	Iš viso	Užsieniečiai	Vietiniai
2014	215 130	145 993	69 137
2013	204 186	138 250	65 936
2012	179 414	128 493	50 921

Turistų skaičius per metus pasiskirsto nevienodai. Daugiausia jų (vietinių ir užsieniečių) apsilanko antrąjį ir trečiąjį metų ketvirtį.

Apgyvandinimo galimybės

Remiantis oficialia statistika, Kauno mieste yra 60 apgyvendinimo įtaigų: 28 viešbučiai, 4 moteliai, 2 kempingai, 6 nakvynės namai, 1 sanatorijos ir reabilitacijos centras ir 19 privačių apgyvendinimo vietų. 2014 m. Kaune iš viso buvo 1235 viešbučio kambariai su 2450 lovų. 2014 m. viešbučių užimtumo statistikos duomenimis, priklausomai nuo sezono, jų užimtumas svyruoja nuo 25,1 % iki 40,8 %, taigi apgyvendinimo pajėgumai visiškai atitinka dabartinius miesto poreikius ir bus visiškai pakankami net jei turistų srautas daugiau nei padvigubės sezoninio piko metu. Viešbučiai yra nuo 1 iki 4 žvaigždučių, kai kuriuose jų yra itin aukštos klasės liukso numeriai.

Kauno rajone yra dar 16 apgyvendinimo vietų su 720 lovų ir 23 kaimo turizmo sodybos netoli Kauno, kuriose galima patyrinėti vietos virtuvę, etnines tradicijas ir architektūrą, pasimėgauti gamtos ramybe ar aktyviomis turizmo formomis.

Apgyvandinimas Kaune itin prieinamas jauniems žmonėms; pigiausia apgyvendinimo vieta yra nakvynės namai centre, kuriuose galima apsistoti vos už 10 eurų per parą. Studentų vasaros atostogų metu taip pat galima nebrangiai apsistoti universitetų bendrabučiuose. Kaune yra nemažai kitų apgyvendinimo galimybių, pavyzdžiui, „AirBnB“, siūlanti išsinuomoti daugiau nei šimtą privačių apartamentų, ir daugiau nei tūkstantis „Couch Surfing“ platformos dalyvių.

Kalbant apie šiuolaikines sistemas, specialaus dizaino projekto metu ketiname tyrinėti kitas alternatyvias apgyvendinimo koncepcijas ir naujoves. Su jaunaisiais dizaino ir architektūros kūrėjais įsteigsime keletą laikinų apgyvendinimo sistemų, siūlančių turistams ne tik priimtina kainą, bet ir neįprastas patirtis. Norime išnaudoti apleistas ar neefektyviai veikiančias vietas bei pastatus arba lengvai pasiekiamose vietose visame mieste įrengti tokias eksperimentines aplinkas draugiškas sistemas kaip permatomi burbulai, nameliai medyje ar jūriniai konteineriai, taip dar labiau padidindami apgyvendinimo galimybes EKS metais. Savime suprantama, žinome, kad tokio pobūdžio apgyvendinimas bus ne kiekvieno skoniui, tačiau tikimės, kad studentai ir nuotykių ištroškusios sielos surizikuos. Sniego pilys Skandinavijoje iš pradžių irgi susilaukė nemažai skeptiškų atsiliepimų.

d) Kokius projektus kultūros, miesto planavimo ir turizmo infrastruktūros srityse (įskaitant renovacijos projektus) jūsų miestas planuoja įgyvendinti siejant juos su Europos kultūros sostinės veiksmis nuo dabar iki kultūros sostinės metų? Koks numatomas šių darbų grafikas?

NR.	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo laikotarpis	Preliminari sąmata (Eur)	Finansavimo šaltiniai	Vykdytojas
	Kultūros infrastruktūra				
1	Nacionalinio mokslo ir inovacijų centro steigimas Nemuno saloje	2016–2018	23 076 500	ES, Valstybės investicijų programa VIP, Kauno miesto savivaldybės administracija KMSA, privati parama	Švietimo ir mokslo ministerija ŠMM, KMSA
2	Nacionalinio M.K Čiurlionio dailės muziejaus padalinio M. Žilinsko dailės galerijos modernizavimas	2016–2020	4 923 369	Integruotų teritorijų vystymo programa ITVP: ES, Kultūros ministerija KM	Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus
3	Kauno valstybinio lėlių teatro modernizavimas	2016–2020	1 000 000	ITVP: ES, KM	Kauno valstybinis lėlių teatras
4	Kauno valstybinio muzikinio teatro modernizavimas	2016–2020	4 982 000	ITVP: EU, MC	Kauno valstybinis muzikinis teatras
5	Lietuvos zoologijos sodo modernizavimas	2016–2020	13 032 900	ITVP: ES, Aplinkos ministerija AM	BĮ "Lietuvos zoologijos sodas"
6	Kauno kino centro „Romuva“ kultūros paveldo aktualizavimas	2016–2018	1 505 309	ITVP: ES, KM, privačių įmonių parama	Kauno kino centras „Romuva“
7	Šv. Arkangelo Mykolo (Soboro) bažnyčios pritaikymas kultūrinei, turistinei ir socialinei edukacinei veiklai	2016–2019	1 580 000	ITVP: ES, KMSA, privati parama	VŠĮ "Soboro projektai"

8	VšĮ „Girstučio“ kultūros ir sporto centro, Kovo 11-osios g. 26 Kaune kultūrinės dalies rekonstravimas	2016–2018	1 345 312	ITVP: ES, KMSA	VšĮ „Girstučio kultūros centras“
Bendruomenių infrastruktūra					
9	Kauno kultūros centro „Tautos namai“ infrastruktūros pritaikymas vietos bendruomenės reikmėms	2016–2018	1 027 512	ITVP: ES, KMSA	KMSA
10	Kauno apskrities viešosios bibliotekos pastato aktualizavimas ir modernizavimas	2016–2020	4 998 000	ITVP: ES, KMSA	Kauno apskrities viešoji biblioteka
Parkai ir viešosios erdvės					
11	Laisvės alėjos rekonstrukcija (6 etapai)	2015–2021	23 248 641	VIP, KMSA	KMSA
12	Kauno pilies amfiteatro įrengimas	2015–2016	150 000	ES, KMSA	KMSA
13	Kompleksiškai rekonstruoti Ažuolyno parke esamą infrastuktūrą pritaikant ją visuomenės poreikiams (pėsčiųjų, bėgimo takų, apšvietimo įrengimas, želdinių tvarkymas), rekonstruoti Dainų slėnio teritoriją, siekiant esamas erdves pritaikyti kultūros, poilsio ir rekreacijos reikmėms	2016–2017	3 475 440	ITVP: ES, KMSA	KMSA
14	Nemuno salos išvystymas į multifunkcinį sveikatinimo ir kultūros kompleksą pritaikant jį visuomenės poreikiams	2016–2020	5 000 000	ITVP: ES, KMSA	KMSA
Sporto ir laisvalaikio infrastruktūra					
15	Lengvosios atletikos maniežo statyba	2016–2017	9 525 963	VIP, KMSA	KMSA
16	Daugiafunkcio S. Dariaus ir S. Girėno sveikatinimo, kultūros ir užimtumo centro rekonstrukcija	2015–2018	14 118 000	VIP, KMSA, ITVP per Vidaus reikalų ministeriją VRM	KMSA
17	Kauno sporto halės išvystymas į daugiavfunkcij centrą visuomenės poreikiams	2016–2018	5 000 000	ITVP lėšos per VRM	KMSA
18	Lietuvos krepšinio namų statyba	2016–2018	1 700 000	KMSA, Lietuvos krepšinio federacija LKF	KMSA, LKF
19	Dviračių tako nuo Šilelio kaimo iki Kulautuvos įrengimas	2016	175 000	Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos lėšos	KRSA

---

19. Paaiškinkite, kaip vietos gyventojai ir jūsų pilietinė visuomenė buvo įtraukta rengiant paraišką ir kaip dalyvaus vykdant metų veiklą.

Parengiamuoju laikotarpiu susitikome su daugiau nei 300 bendruomenių ir kultūros atstovų, surengėme eilę rimtų (ir keletą linksmų) diskusijų bei programos rengimo sesijų su menininkais, nuolat dirbančiais su bendruomenių projektais Kauno mieste. Šių sesijų metu gimė ypatinga programa, kuri paskatintų **bendruomenę ir kultūrą imtis veiksmų**, toliau remdama kylančius bendruomenės valdomus pokalbius, galinčius tapti nauju kultūrinio dalyvavimo modeliu. „Gyvoji bendruomenės kultūra“ (angl. *Community Culture in Action*), žinoma, yra vienas pagrindinių mūsų projektų (klausimas nr. 13), kurie bus įgyvendinami viešosiose erdvėse europietiška dvasia.

Kaunas suskirstytas į 11 mikrorajonų, dar 24 yra Kauno rajone. Įdiegsime visapusišką jų kartografavimą bendruomenių potencialui nustatyti ir vykdysime visų Kauno zonų **KULTŪROS RESURSŲ AUDITUS** (2017–2018). Žinome, kad visoms kaimynystėms būdingos unikalios savybės, lobiai ir poreikiai – nuo unikalių ir sudėtingų paveldo atvejų, pramonės dominavimo gyvenamosiose zonose, apleistų ar užterštų viešųjų erdvių iki aukšto nusikalstamumo lygio, turtingos ir daugiakultūrinės istorijos ir kt. Vis dėlto, reikia su šiais dalykais dirbti toliau, nustatyti tipinius visų zonų bruožus ir sugretinti juos su gyvosios bendruomenės kultūros (angl. *Community Culture in Action*) poreikiais. Norėdami tai padaryti, suformuosime **menininkų ir animatorių komandas** miesto ir rajono kaimynystėse dirbsiančias su visais skirtingais atvejais ir scenarijais, rengsiančias vietovėms pritaikytus projektus, skirtus vietos bendruomenių įtraukiamumui ir dalyvavimui.

2016–2017 m. padėti mums pagerinti bendruomenės kultūrinio tobulinimo galimybes pasikviesime bendruomenės plėtros ir kultūros ekspertus, pavyzdžiui, Jeanne van Heeswijk (NL), Mary Jane Jacob (JAV), Peter Sellars (JAV), Steve Powers (JAV), Gediminą Urboną ir Nomedą Urbonienę (US), Lorraine Leeson, „Walk the Plank“, „Grizedale Arts“ (JK), Marie Barrett, „Macnas“ (IE), Nils Norman, Mick Wilson (Skandinavija) serijai kūrybinių pokalbių ir **strategijos parengimui su vietos suinteresuotais asmenimis**.

Taip pat planuojame į miesto plėtros planus įterpti **gyvosios bendruomenės kultūros strategiją ir teikti jai pirmenybę**. Bus dirbama su savivaldybe, Kultūros, Sveikatos ir Socialinių reikalų ministerijomis, kuriant specifinius kelius ir skatinant gyvosios bendruomenės kultūros strategijos vykdymą.

PLATESNĖ KOMUNIKACIJA

Svarbu pripažinti poreikį pasiekti visas kaimynystes, ypač kultūriškai atitolusius žmones. Taigi, panaudojome visus medijų kanalus žinomumui pagerinti.

Paskelbę, kad Kaunas dalyvauja nacionaliniame EKS konkurse, surengėme keletą atvirų diskusijų ir vieną spaudos konferenciją. Po jos nacionaliniu ir komerciniais kanalais buvo parodyti keli televizijos žinių reportažai ir laidos, kuriose dalyvavo Kaunas 2022 atstovai.

Intensyviai publikavomės rašytinėse medijose: laikraščiuose ir interneto platformose.

Kaunas 2022 turi savo skyrelį nemokamame vietos mėnesiniame žurnale ir svetainėje *Kaunas pilnas kultūros* (www.pilnas.kaunas.lt); 2016 m. sausį startavo dvikalbė Kaunas 2022 svetainė (www.kaunas2022.eu). Tai yra informacijos apie komandų vizitus ir susitikimus, programos partnerius, komandų ir programos ambasadorių pristatymų šaltinis, taip pat kviečiantis visus norinčius siūlyti programos dalis ar iniciatyvas. Sukūrėme šią svetainę taip, kad gyventojai galėtų dalyvauti, generuojant idėjas Kaunas 2022, ir suteikėme galimybę uždavinėti klausimus bei teikti pasiūlymus Kaunas 2022 konkurso komandai.

---

20. Koku būdu kultūros sostinės vardas jūsų mieste sudarys naujas ir tvarias galimybes lankyti kultūros renginiuose ar dalyvauti kultūros veikloje įvairioms lankytojų grupėms, visų pirma jaunimui, savanoriams ir socialiai atskirtiems bei pažeidžiamiausiems asmenims, įskaitant mažumas? Taip pat išsamiau paašškinkite apie galimybes tokioje veikloje dalyvauti neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus asmenims. Nurodykite atitinkamas šioms grupėms skirtas programos dalis.

Nepaisant sunkumų, su kuriais susiduriame kaimynystėse, turime ir itin pozityvių vykstančių projektų pavyzdžių. Kurdami įtraukimo programą, siekiame labiau pripažinti bendruomenių grupes, sistemas ir žmonių išties vertinamus dalykus, kad programa taptų strateginė ir įtakinga. Pavyzdžiui, taip gimė „Gyvosios bendruomenės kultūros“ projektas, kuriame matome galimybes įtraukti visas bendruomenes. Mūsų muziejų projektas taip pat įprasmina mūsų tvirtą pasiryžimą kurti stipresnius ryšius su miegamaisiais rajonais ir „kultūriškai apsnūdusiomis“ bendruomenėmis. Taigi, parengėme planus, kaip bendrauti su visomis pagrindinėmis grupėmis ir paskatinti jas įsitraukti ir dalyvauti. Kadangi laikotarpiu, kurį drįstame vadinti antruoju konkurso etapu, šis procesas vis gilėja, numatome kur kas aktyvesnį bendros kūrybos procesą.

KULTŪRINĖ SAVANORYSTĖ. Šiuo metu tai yra trūkumas. Mes tai pripažįstame. Savanorystė nepopuliari nei tarp jaunų, nei tarp vyresnių žmonių. Norėtume tai pakeisti. Kitose valstybėse matėme, kaip savanorystė suteikia miestui gyvumo. Ji gali padėti studentams tobulėti profesinėje srityje, o vyresniems – dalintis žiniomis ir grįžti į visuomeninį gyvenimą. Vis dėlto, mes tik pradėdame. Mėginsime išnaudoti esamas platformas ir tinklus. Pavyzdžiui, bendradarbiausime su vietos ESP (Europos savanorystės paslaugų) operatoriais, įtraukdami tarptautinius savanorius, nukreipsime mūsų savanorius į EKS organizacijas ir ekspertus kituose kandidatuojančiuose miestuose, kad padėtume jiems daugiau sužinoti apie programos kūrimo galimybes ir reikiamus įgūdžius. Bendradarbiausime su esama internetine savanorystės informacijos platforma www.kulturossavanoriai.lt, skirstančia pakvietimus ir atvirus skelbimus dėl savanorystės kultūros ir meno srityse. Pradėsime atsargiai, pripažindami, kad turime daug ko išmokti, suburdami savanorystės ekspertų komandą, kuri nustatytų, ką tiksliai mes galime pasiūlyti savanoriams, ir parengtą programą 2017–2022 m. Kuriamą programą panaudosime skirtingiems požiūriams išmėginti ir tam tikroms grupėms, kurios, mūsų nuomone, gautų daugiausiai naudos iš savanorystės, įtraukti. Toliau pateikiame keletą pavyzdžių.

JAUNOJI KARTA. Naujų įgūdžių sukūrimas, savanorių mainai, auditorijos, komunikacijų ir kiti su jų studijų profiliu susiję tyrimai. Norime iš naujo sujungti jaunąją kartą su miestu ir bendruomene, paskatinti juos dalyvauti ir rengti savo bendruomenių projektus jiems patiems svarbiomis temomis.

Jaunieji kultūros savanorių (angl. *Culture Volunteers*) programos dalyviai ne tik padės surengti svarbiausius *Kaunas 2022* programos renginius, bet ir patys įgyvendins ypatingą jaunimui skirtą programą „Šimtmetininkai“ (angl. *Centuryans*) (2017–2022) bei vieną iš pagrindinių renginių „Prieš srovę“ (angl. *Contraflow*) 2022 m. rugsėjį. Ši programos dalis taps tikra jų lyderystės, kolektyvinio darbo, dalijimosi atsakomybe, kūrybinio mąstymo ir mokymosi iš klaidų platforma, kuri, tikimės, į kultūros sritį įneš naujoviškumo, netradicinių eksperimentų, naujų vadybos modelių ir šviežio meninio turinio. Ši 2017 m. prasidėsianti programa taps vienu iš *Kaunas 2022* programos akcentų, skatinančių jaunosios kartos integraciją, stiprinančių jos savivertę ir lyderystės žinias, suteikiančių jiems reikalingas priemones, tutorius ir mokymus.

Naudosime internetinę savanorystę ir mikrosavanorystę, kurios užima mažiau laiko, bet gali stipriai paveikti komunikaciją ir rinkodaros rezultatus. Kuo labiau virtualiai įsitrauks savanoriai, tuo didesnė auditorija prisijungs prie projekto per socialinius tinklus, naujienų portalus, elektroninį paštą ir kitas virtualias komunikacijos priemones.

VYRESNIŲ SUAUGUSIŲJŲ SKATINIMAS SAVANORIAUTI. Turime daug stereotipų apie senąją kartą ir jos dalyvavimą kultūriniame mūsų miesto gyvenime. Vyresniems suaugusiesiems trūksta pasitikėjimo savo gebėjimu prisidėti savo įgūdžiais arba jie baiminasi, kad fiziniai trūkumai neleis jiems išpildyti programos lūkesčių. Norėtume sulaužyti keletą šių stereotipų ir išlaisvinti vyresnės kartos potencialą aktyviai dalyvauti kultūrinėje ir bendruomeninėje veikloje.

NEĮGALIEJI. Mūsų savanorių komanda nustatys neįgaliesiems tinkamiausias savanorystės galimybes ir paskatins juos dalyvauti savanorystės veikloje. Šitaip įvairesnės gyventojų grupės ne tik aktyviai kurtų kultūrą ir laužytų

stereotipus, bet ir pasiektų tam tikras sunkiai pasiekiamas bendruomenės. Savanorių centre vyktų specialūs švietimo ir savanorystės specialistų vedami mokymai, kaip įtraukti skirtingų tipų neįgaliųjų grupes ir nugalėti jų dalyvavimo kultūroje kliūtis.

AUKŠTO LYGIO PROFESIONALAI. Neseniai pradėjome kurti *Kaunas 2022* ambasadorių tinklą, sudarytą iš aukšto lygio Lietuvoje gimusių specialistų, padėsiančių *Kaunas 2022* programai viso projekto metu. Tinklas pagrįstas dalijimosi informacija, žmonių suartinimo, organizacijų suartinimo ir savanoriško indėlio naujoviškais ir unikaliomis mintimis, idėja. *Kaunas 2022* projektą jau remia aktorė Beata Tiškevič, virtuvės meistrai Ali Gadžijevs ir Inga Šimkevičiūtė, fotožurnalistas Artūras Morozovas, menininkė Jolanta Šmidtienė, choreografė ir šokio teatro „Aura“ vadovė Birutė Letukaitė, JK kultūros atašė Rita Valiukonytė, televizijos žurnalistas ir rašytojas Rytis Zemkauskas, filosofai Leonidas Donskis ir Arūnas Gelūnas bei kiti žymūs specialistai, kurie prisideda prie programos turinio kūrimo ir dalijasi informacija apie *Kaunas 2022*, tokiu būdu didindami programos matomumą.

Šalia savanorystės, nustatėme, kokie, mūsų nuomone, dar būtų

EFEKTYVŪS IR PATRAUKLŪS BŪDAI ĮTRAUKTI PAGRINDINES BENDRUOMENIŲ NARIŲ GRUPES:

MAŽUMOMS DRAUGIŠKAS KAUNAS (angl. *Minority Friendly Kaunas*). Mūsų tautinės mažumos sudaro vos 6 procentus gyventojų, tačiau jos itin didžiuojasi savo paveldu, istorija, pasakojimais ir mielai pasidalintų visu tuo su kauniečiais ir Europa. Taigi, parengiamaisiais metais pakviesime mažumų bendruomenes kurti „bendruomenių kultūros konsulatus“, susietus su programos „Skaitmeninio konsulato“ (angl. *Digital Consulate*) koncepcija. Taigi, praėjus lygiai šimtui metų nuo tikrųjų užsienio šalių konsulatų įkūrimo Laikinojoje sostinėje, Šiuolaikinė sostinė suteiks galimybę didžiai vertinamų mažumų bendruomenių nariams rengti jų kultūrą nušviečiančius ir Kauną praturtinančius projektus. Norėtume ypač akcentuoti žydų ir rusų paveldą, kad, bendrai kuriant kultūrą, galėtume patyrinėti ir išspręsti dabartinius nesusipratimus bei atskirumus (vėlgi, išsamiau apie tai kl. nr. 13). 2022 m. „kultūros konsulatai“ susiburs į pagrindinį vasaros renginį Laisvės alėjoje.

BENDRUOMENĖMS DRAUGIŠKAS KAUNAS (angl. *Community Friendly Kaunas*). Kitas mūsų pagrindinis projektas taip pat skirtas jungtiniam bendruomenių kūrybos procesui 2017–2021 m. „Gyvajai bendruomenės kultūrai“ (angl. *Community Culture in Action*) vadovaus meno vadovas Lewis Biggs (JK) ir kuratoriai Vita Gelūnienė (Lietuva) bei Ed Carroll (Airija). Projektas bus pagrįstas dabartine Kauno seniūnijų sistema ir įtrauks rajono seniūnijas. Mūsų tikslas – pradėti kultūrinę bendruomenių veiklą (diskusijas, dalijimąsi maistu, chorą, skaitymo klubus, viešus meno renginius) kiekviename rajone, atsižvelgiant į vietos žmonių poreikius ir lūkesčius. Įgūdžių kūrimo laikotarpiu (2017–2018 m.) komandų nariai (menininkai, mokslininkai, muziejų ir teatrų darbuotojai, medijų specialistai ir, žinoma, vietos bendruomenių atstovai) bus mokomi šiuolaikinėje bendruomenių meno praktikoje taikomų metodų. 2019–2022 m. kultūriniai renginiai ir iniciatyvos, pvz., visuomeninis gyvenimas, skaitymo projektai, poezijos skaitymais, plenerai, šeimoms skirti renginiai, svetingumo renginiai (labdara, savanorystė, kultūros žygių dalyvių maitinimas) bus skatinamos visose kaimynystėse.

Kaip jau esame minėję, toks modelis, kai veiksmai, tikslai ir renginiai planuojami, organizuojami ir įgyvendinami su vietos bendruomenėmis, suteikia galimybę tvariai įtraukti įvairias tikslines grupes, ugdo vietinių įgūdžius ir gebėjimus, plečia atsakomybę ir stiprina didžiavimąsi būnant tam tikros bendruomenės nariu.

JAUNIMUI DRAUGIŠKAS KAUNAS (angl. *Youth Friendly Kaunas*). Studijuoti Kaune ir pasilikti jame po studijų jaunimo grupes skatinsime, įtraukdami į programą „Šimtmetininkai“ (angl. *Centuryans*), tapsiančią jaunimo kultūros platforma. Aktyvus dalyvavimas, savanorystė ir su *Kaunas 2022* susijusios darbo vietos taps mūsų miesto kartų pusiausvyros varikliu.

AMŽIUI DRAUGIŠKAS MIESTAS (angl. *Age Friendly City*). Daugelis miesto senjorų turi patirties ir žinių, tačiau nebesijaučia naudingi visuomenei. Siekiant sugrąžinti naudingumo pojūtį, šiuo projektu įtrauksime senjorus į šiuolaikinės kultūros mokymus ir paskatinsime juos imtis aktyvesnio vaidmens, pavyzdžiui, savanorystės, svetingumo ir informacijos teikimo miesto lankytojams, svečiams bei menininkams. Taip pat įtrauksime juos į bendruomenių sujungimo projektus ir įvairių kartų projektus, kurių metu senjorai turės galimybę pasidalinti turimomis žiniomis: bendruomenės sodininkystės, liaudies šokių, rankdarbių seminarų metu ir pan. Bibliotekos pasiūlys specialius skaitymo ir bendruomenės kūrimo užsiėmimus, tarptautinius internetinius susitikimus senjorams jų amžių atitinkančiomis temomis, aktualiomis visos Europos senjorams.

Mūsų planai pagyvenusiems miesto žmonėms ir jų įtraukimas į aukščiau aprašytus projektus pabrėš tobulėjimo svarbą, dirbant su itin sėkminga pagyvenusiems žmonėms skirta **Trečiojo amžiaus universiteto** (angl. *Third Age University*) **programa**. Glaudžiai bendradarbiaudami su universiteto vadove Prof. Janina Andriušiene, planuojame įkurti **naują universiteto skyrių, kuriame ypatingas dėmesys bus skiriamas vyresnių žmonių dalyvavimo kultūrai**. Šitai apims ir darbą su išorės ekspertais, pavyzdžiui, EKS savanorystės tinklo nariais, tarp kurių yra patyrusių kolegų iš Liverpulio, Pilzeno, Materos, Maltos ir Orhuso. Mums ypač patinka darbas, kurį dalis šios grupės narių atliko su Čekijos nacionalinėmis NVO, išnaudodami EKS savanorystės kultūrai toje šalyje stiprinti. Esame įsitikinę, kad Trečiojo amžiaus universiteto projektas tam idealiai tinka ir labai juo džiaugiamės.

NEJGALIESIEMS DRAUGIŠKAS KAUNAS (angl. *Disability Friendly Kaunas*). Greta neįgaliųjų įtraukimo programos įgyvendinimo ir kūrimo laikotarpiu, ypač įtraukimo į „Gyvosios bendruomenės kultūros“ (angl. *Community Culture in Action*) veiklą, neįgaliesiems tiesiogiai pasitarus „Dizaino potvynio“ (angl. *Design Flood*) programos, o ypač projektas „Dizainas visiems“ (angl. *Design for All*), kurio tikslas **kaip įmanoma labiau pagerinti kultūros paveldo vietų pasiekiamumą**, siūlant išmanių sprendimus infrastruktūrai atnaujinti ir informacijos spragoms užpildyti. Nacionaliniai ir miesto muziejai įsigis ir sumontuos specialius lifthus, kuriais būtų galima patekti į nuolatinės ekspozicijas ir kurių vis dar nėra daugelyje muziejų. Nacionalinio dramos teatro programa 2018–2022 m. ir vėliau pastebimai padidins neįgaliųjų įtraukimą (**„Teatro fluxas“; angl. *Theatre Flux***). Nuo 2016 m. jie pradėjo vertimus į ženklų kalbą žmonėms su klausos sutrikimais, keletas ypatingų spektaklių bus sukurta ir skirta akliesiems, kurie bus supažindinami su pasakojimu garso ir lytėjimo pagalba.

---

21. Paaiškinkite savo bendrą auditorijos formavimo strategiją, visų pirma sąsajas su švietimu ir mokyklų dalyvavimu.

Mūsų auditorijos pritraukimo strategiją galima apibūdinti paprastais žodžiais. **Norime pažadinti kultūriškai apsnūdusius priemiesčius** ir priversti juos: nuo alaus ir krepšinio pereiti prie baletu ir *Bauhaus*; pakilti nuo sofos į kūrybą; „sukultūrinti“ dienotvarkę; sugrąžinti šypseną į Kauno kultūros veidą.

Žinoma, tai turbūt skamba pernelyg supaprastintai, nes krepšinis nėra blogis. Jis mums sekasi ir mes jį mylime. Bet lygiai taip pat galime mylėti kultūrą. O šiuolaikinė kultūra padės sukurti naują santykį su miesto siūloma kultūros įvairove. Didžioji dalis mūsų darbo principų paaiškinta ankstesniuose atsakymuose į klausimus, o mūsų meninė programa parodo, kaip mūsų muziejų programa ir panašūs projektai sieks įtraukti žmones, kurie tebesėdi ant sofučių prie televizorių. Vis dėlto, mes suvokiame programos svarbą, šalinant ženklus kultūrinio įsitraukimo mokyklose trūkumą, ir tai iliustruojame toliau.

Link naujojo kultūrinio švietimo

Padarysime, ką tik galėsime, kaip minėta prie ankstesnių įtraukimo klausimų, kad įtrauktume visų kultūrų ir amžiaus grupių atstovus. Vis dėlto, norint sukurti natūralų kultūros ir bendruomenės ryšį plačiausia prasme, būtina pradėti kuo anksčiau – nuo jaunų žmonių darželiuose, pradinėse ir vidurinėse mokyklose. Planuojame kultūrinio švietimo programą, dėl kurios aktyvus dalyvavimas kultūroje taps toks pat natūralus kaip mokymasis skaityti ir rašyti. Mūsų tikslas – glaudžiai bendradarbiauti su vietos švietimo institucijomis, skiriant daugiau dėmesio neformaliajam ugdymui, siūlant daugiau valandų ir galimybių mokytis už mokyklos ribų, dalyvaujant ilgalaikiuose tarptautinių mainų projektuose, lankantis specialiose parodose, diskusijose ir renginiuose (šiuo metu formaliojo ugdymo grafikas yra itin įtemptas, popamokinei veiklai skiriama vos keletas valandų per semestrą).

Sukūrėme **3 PAGRINDINES VEIKLAS** požiūriui, kurį ketiname įgyvendinti, iliustruoti:

VLADISLAVO STAREVIČIAUS ANIMACIJOS LABORATORIJA: 7–14 metų vaikai (pradinės ir vidurinės mokyklos mokiniai) dirba su menininkais ir IT specialistais, kurdami pasakojimus (apie savo aplinką, mokyklą, šeimą, kaimynystę ir miestą), animuodami juos ir sukurdami animacinius vaizdo filmus.

Kiekvienos mokyklos mokiniai bus pakviesti tapti animacinių filmų kūrėjais. Su mokytojais ir ekspertais (dizaineriais, IT specialistais, menininkais, muzikantais, režisieriais) jie kurs pasakojimus apie savo aplinką, mokyklą, miestą. Dirbtuvės turėtų trukti 1 metus (pradedant 2021–aisiais ir rezultatus atšvenčiant 2022 m. Vladislavo Starevičiaus animacijos festivalio metu). Seminarai apims istorijos sukūrimą, scenarijaus parašymą, piešimą, skulptūrų kūrimą, garso įrašymą, garso ir muzikos kūrimą, suskaitmeninimą ir išdėstymą, vertimą ir subtitravimą, rezultatų reklamą ir galutinį pristatymą vaikų animacijos festivalyje, kuriame taip pat bus pristatinėjami Gruzijos, JK ir kitų Europos valstybių vaikų animaciniai filmai. Kūrėjų komandoms prizus įsteigs privačios verslo įmonės.

ŠIMTMETININKAI (angl. *CENTURYANS*) projektas prasidės 2016 m. gimnazijos klasėse, tęsis po mokyklos, sklisdama po Kauno, Lietuvos ir užsienio universitetus, o finišuos 2022 m. EKS programos metu. Programa bus valdoma, bendradarbiaujant su mokyklų parlamentais, universitetų ir kolegijų studentų sąjungomis, jaunimo savanorystės centrais; ją itin remia kultūros institucijos. „Šimtmetininkai“ gali tęstis ilgiau nei tik kelerius metus ir tapti viso gyvenimo patirtimi projekto dalyviams.

SKIRTINGŲ KARTŲ BENDRADARBIAVIMO VEIKLA. Vaikai, paaugliai ir senjorai dalinsis įgūdžiais ir žiniomis, vykdydami bendras veiklas, tokias kaip sodininkystė, rankdarbiai, programavimas, tarptautiniai ryšiai, dainavimas, gatvės meno kūrimas. Ši iniciatyva bus integruota į daugelį projektų, pradedant „Santakos“ (angl. *Confluence*) krypties projektais, kurių metu jaunosios kartos padės pagyvenusiems naudotis technologijomis, ir baigiant Painiavos (angl. *Confusion*) projektais, kurių metu senjorų atsiminimai ir gyvenimiška patirtis padės jaunesiems suprasti istoriją bei miesto, vietovės, kaimynystės tapatybę. *Kaunas 2022* susikoncentruos į specialias šviečiamąsias programas šeimoms, siūlydama turtingas skirtingoms kartoms pritaikytas patirtis: šokio teatrą šeimoms su vaikais, 4 mėnesių lėlių teatro programą seneliams su vaikais, tėvui ir sūnui ir pan. Vaizduojamojo meno parodos bus praturtintos plačiu spektru galimybių įtraukti mažus vaikus.

22. Koks buvo metinis miesto kultūros biudžetas pastaruosius 5 metus (išskyrus šiai Europos kultūros sostinės paraiškai skirtas išlaidas)? Užpildykite toliau pateiktą lentelę:

Metai	Metinis miesto kultūros biudžetas (eurais)	Metinis miesto kultūros biudžetas (procentais nuo bendro miesto biudžeto)
2012	11 640 263	5.00 %
2013	10 770 447	5.00 %
2014	9 866 920	4.20 %
2015	11 107 500	4.40 %
2016	14 500 000	5.29%

Viršuje esančioje lentelėje yra išvardyti metiniai asignavimai laisvalaikiui, kultūrai ir religijai.

Šios sumos apima kultūros infrastruktūros išlaikymo, o taip pat kultūrinių programų išlaidas. Šios sumos neapima kai kurių svarbių infrastruktūros projektų, kurie buvo arba yra finansuojami skirtingų šaltinių.

Didžioji dalis kultūros biudžeto yra paskirstoma organizacijoms ir asmenims per įvairias kultūros finansavimo programas:

- Visuomeninės paskirties objektų pritaikymo gyventojų bendrajai kultūrai puoselėti programa

Pavyzdys: 2014 m. vienas iš pagrindinių Kauno turistų traukos taškų, Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčia gavo finansinę paramą bažnyčios pritaikymui kultūrinei, turistinei, socialinei edukacinei veiklai. Taip pat buvo finansuoti Kauno Šv. Pranciškaus (jėzuitų) bažnyčios bokštų fasadų tvarkomieji paveldosaugos darbai, buvo skirtas dalinis finansavimas paveldinio pastato (Radvilėnų pl. 1b) rekonstrukcijai įrengiant Kauno menų inkubatoriaus kūrybinės patalpas.

- Profesionaliojo meno projektų dalinio finansavimo programa

- Jaunųjų menininkų skatinimo programa

- Mėgėjų meno projektų dalinio finansavimo programa

- Kauno centro pėsčiųjų zonos ir senamiesčio kultūrinės ir kūrybinės erdvės kūrimo skatinimo projektų dalinio finansavimo programa

- Pagrindinių 2013–2015 metų Kauno miesto kultūros renginių organizavimo ir dalinio finansavimo programa

- Kauno miesto savivaldybės viešųjų kultūros įstaigų dalyvavimo ugdant bendrąją gyventojų kultūrą programa

Dalis metinio kultūros biudžeto yra nukreipiama savivaldybės kultūros įstaigų daliniam administracijos ir pastatų išlaikymui. Savivaldybė yra 17-os kultūros įstaigų steigėja arba bendrasteigėja: Kauno miesto muziejus, Kauno šokio teatras „Aura“, Kauno simfoninis orkestras, Kauno miesto V. Kudirkos viešoji biblioteka, Kauno kamerinis teatras, Kauno kultūros centras „Tautos namai“, Koncertinė įstaiga „Kauno santaka“, VŠĮ Artkomas, Kultūros ir sporto rūmai „Girstutis“, VŠĮ Kauno mažasis teatras, Kauno kino centras „Romuva“, VŠĮ Mano teatras, VŠĮ Prezidento Valdo Adamkaus biblioteka-muziejus, VŠĮ Teatro projektai, VŠĮ Ažuolyno Meškučių Cirkas.

Metinis kultūros biudžetas pastaraisiais metais augo ir šiuo metu yra vienas aukščiausių kultūrai skiriamų biudžetų lyginant su kitomis Lietuvos savivaldybėmis. Be nurodytų sumų, Kauno kultūros operatoriai taip pat gauna paramą iš nacionalinio kultūros biudžeto (Lietuvos kultūros tarybos finansavimo programos). Štai keletas pavyzdžių, atspindinčių vietos kultūros operatorių metines įplaukas.

Pvz.: 2015 m. kai kurių skirtingo valdymo Kauno kultūros organizacijų metiniai biudžetai (Eur)

Organizacijos pavadinimas	VšĮ Kauno bienalė	VšĮ Meno Parkas	VšĮ Atminties vietos (jauna organizacija)	Kauno šokio teatras „Aura“ (savivaldybės įstaiga)
Finansavimo šaltinis				
Subsidijos iš savivaldybės biudžeto				241 540
Pajamos:				
Kauno miesto savivaldybė	32 000	13 785	3 000	25 000
Lietuvos kultūros taryba	90 000	51 000	7 000	54 000
ES finansavimas	100 000			139 540
Verslo parama	21 500	16 727		5 500
Pajamos iš pardavimų	16 500	35 915		49 300
Privačių asmenų aukos				4, 000
Pajamos iš partnerių organizacijų		15 000		

Kaune taip pat veikia eilė nacionalinių ir valstybinių kultūros institucijų, iš dalies išlaikomų iš nacionalinio biudžeto: Kauno valstybinis muzikinis teatras, Nacionalinis Kauno dramos teatras, Kauno valstybinis lėlių teatras, Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus ir kt.

---

23. Jei finansuojamas Europos kultūros sostinės projektą miestas planuoja naudoti savo metinio kultūros biudžeto lėšas, nurodykite šią sumą nuo tų metų, kuriais pateikėte paraišką dalyvauti konkurse, iki Europos kultūros sostinės metų.

Savivaldybės metinis kultūros biudžetas nebus naudojamas EKS programos tikslams.

---

24. Kokią bendro biudžeto dalį miestas planuoja skirti kultūrai kitais metais po Europos kultūros sostinės metų (eurais ir procentais nuo bendro metinio biudžeto)?

Kauno miesto savivaldybės kultūros biudžetas yra vienas aukščiausių kultūrai skiriamų biudžetų Lietuvos savivaldybių tarpe ir pastaruosius dvejus metus buvo kasmet didinamas. Mūsų siekis – kad finansavimas kultūrai augtų toliau ir iki 2023 metų padidėtų dar 1,5% (kultūrai skiriamas biudžetas išaugtų iki 6,79%). Skaičiuojant nuo 2016 m. metinio Kauno miesto biudžeto, toks prieaugis sudarytų 4 mln. Eur ir reikštų finansavimo padidėjimą nuo 14,5 mln. Eur iki 18,5 mln. Eur.

Be to, 2017–2023 m. į EKS programos projektų įgyvendinimą bus įtraukta daug vietos kultūros operatorių, kuriems už pagalbą įgyvendinant EKS projektus bus suteikiamas papildomas finansavimas iš EKS programos biudžeto. Mes taip pat tikime, kad EKS programa suteiktų galimybę vietos organizacijoms praplėsti savo tarptautinių partnerysčių tinklą ir įgyti daugiau tarptautinės patirties, kas galimai paskatintų juos organizuoti europinius projektus ir gebėti pasinaudoti įvairesnėmis finansavimo galimybėmis.

---

25. Pateikite viso veiklos biudžeto (t.y. lėšų, kurios specialiai skirtos veiklos išlaidoms padengti) analizę. Biudžetas turi apimti parengiamąjį etapą, pačius Europos kultūros sostinės metus, vertinimą ir su veiklos tęstinumu susijusias lėšas. Taip pat užpildykite toliau pateiktą lentelę:

Bendros pajamos veiklos išlaidoms padengti (eurais)	Iš viešojo sektoriaus (eurais)	Iš viešojo sektoriaus (procentais)	Iš privataus sektoriaus (eurais)	Iš privataus sektoriaus (procentais)
30 000 000	28 000 000	93.3 %	2 000 000	6.7 %

26. Kokias lėšas veiklos išlaidoms padengti planuojama gauti iš viešojo sektoriaus?

Pajamos iš viešojo sektoriaus veiklos išlaidoms padengti	Eurais	Procentais
Centrinė valdžia (LR Vyriausybė)	10 000 000	33.3 %
Miestas (Kauno miesto sav.)	12 000 000	40.00 %
Regionas (Kauno rajono sav.)	4 000 000	13.3 %
ES (išskyrus Melinos Mercouri apdovanojimą)	2 000 000*	6.7 %
Iš viso	28 000 000	93.3 %

*Skaičiuojama tikėtina parama, kuri būtų surenkama kartu su programos partneriais, tokiais kaip universitetai, teatrai, muziejai ir kitos kultūros organizacijos, su kuriomis būtų aplikuojama į įvairius ES fondus koprodukuojamų Kaunas EKS projektų finansavimui surinkti.

27. Ar valdžios finansų institucijos (miesto, regiono, šalies) jau patvirtino arba prisiėmė finansinius įsipareigojimus padengti veiklos išlaidas? Jei ne, kada jos tai padarys?

Kauno miesto savivaldybė balsavo dėl pasiūlyto Kauno EKS programos biudžeto 2016 m. kovo 15 d. ir vieningu nutarimu priėmė sprendimą finansuoti Kauno EKS programą 12 mln. Eur suma, 2017–2023 m. laikotarpiu, pagal sudarytą finansavimo grafiką (Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimas nr. T-98, 2016 m. kovo 15d.).

Kauno rajono savivaldybės taryba taip pat pritarė dalyvavimui EKS programoje ir pasiūlytam jos biudžetui. 2016 m. kovo 24 d. taryba balsavo ir priėmė sprendimą (22 balsai už, 3 susilaikę) suteikti programai 4 mln. Eur finansavimą 2018–2022 m. laikotarpiu pagal sudarytą finansavimo grafiką. Vyriausybė patvirtino savo finansinį įsipareigojimą garantuodama iki 10 mln. Eur paramą bet kuriam 2022 m. EKS titulą gavusiam Lietuvos miestui (2016 m. balandžio 20 d. Vyriausybės strateginio komiteto posėdžio sprendimas).

28. Kokia yra jūsų lėšų pritraukimo strategija siekiant pasinaudoti galimybe kreiptis finansinės paramos, teikiamos iš Europos Sąjungos programų / fondų veiklos išlaidoms padengti?

Jeigu Kaunas bus atrinktas antram konkurso etapui, 2016 m. pabaigoje arba 2017 m. pradžioje įsteigsime *Kaunas 2022* įstaigą. Pagal taisykles naujai įsteigtos institucijos keletą metų neturi teisės pretenduoti į pagrindinių Europos fondų lėšas. Tačiau *Kaunas 2022* meno komandos nariai ir pagrindiniai kultūros renginių operatoriai bei partnerių organizacijos nuolat rengia tarptautinius projektus, jiems vadovauja ir juose dalyvauja, tad turi nemažai patirties su įvairiomis Europos Sąjungos paramos programomis. Pirmojo pasirengimo etapo metu (2016–2019 m.) pritraukti lėšų programai padės partnerių organizacijos ir Kauno miesto savivaldybė. *Kaunas 2022*, kaip pagrindinis organizatorius, turės teisę prašyti Europos fondų paramos tik 2019 m. ir vėliau. Jei prašymai bus patenkinti, ES remiami *Kaunas 2022* organizuojami renginiai vyks 2020–2023 m. Visi žinome, kad kreipiantis į ES fondą nėra garantijų, kad parama bus gauta, taigi, galime pasikliauti tik ankstesne patirtimi ir sėkmingų ankstesnių paraiškų sėkmės rodikliais.

Pirmaisiais pasirengimo metais keletas Kauno kultūros renginių operatorių (Kauno bienalė, Kauno fotografijos galerija, galerija „Meno parkas“ ir kt.) kreipsis į „Kūrybiškos Europos“ (angl. *Creative Europe*) programą dėl dviejų tipų projektų: bendradarbiavimo ir Europos platformų. Paskutinės paraiškos šių programų 2014–2020 m. laikotarpio finansavimui gali būti teikiamos šių metų spalį. Kauno bienalė su kitomis 10 Europos organizacijų

rengia prašymą viešųjų erdvių susigrąžinimo/įveiklinimo tema, kuri glaudžiai susijusi su mūsų Šiuolaikinės sostinės bendruomeniškumo skatinimo koncepcija ir „Gyvosios bendruomenės kultūros“ (angl. *Community Culture in Action*) programa. Jei gautume lėšų, projektas būtų įgyvendinamas 2017–2020 m. ir taptų ilgamete tarptautine menininkų mainų platforma, o menininkai vietos ar miesto aplinkoje kurtų naujus meno kūrinius, glaudžiai bendradarbiaudami su vietos bendruomenėmis. Taip *Kaunas 2022* koncepcija išplistų į 10 Europos valstybių, surinkdama 100 temų ir su projektu susijusių menininkų bei atverdama kultūrą Kauno ir aplinkinėms bendruomenėms.

Kauno fotografijos galerija ketina 2017 m. kreiptis paramos smulkaus bendradarbiavimo projektams, siūlydama fotografijos menininkų rezidencijų programą, kurios rezultatas būtų keletas fotoalbumų su tekstais, analizuojančiais šiuolaikinio miesto bruožus.

Kaunui paskelbus literatūros konkursą miesto tematika, geriausi kūriniai bus išversti į keletą Europos kalbų ir pristatomi tarptautinėse knygų mugėse. Vertimo išlaidoms padengti Kaunas 2022 kreipsis į „Kūrybiška Europa: Literatūros vertimų projektai“ (angl. *Creative Europe: Literary Translations*) finansavimo programą (2019–2020 m.), kurią taip pat ketinama pasitelkti keleto Emanuelio Levino knygų vertimams iš prancūzų kalbos į lietuvių.

Kaunas 2022 taip pat kreipsis į Kūrybiškos Europos programos „MEDIA“, vaizdo žaidimų kūrimo programą (2019 m.), siekdamas sukurti realią įtaką paveldo animavimui. Norime, kad mūsų kultūros paveldas per naujausias technologijas, žaidimus ir kitas naujas jaunajai kartai įdomias formas susietų istoriją, dabartį ir ateitį. Paraiška finansavimui gauti bus parengta, bendradarbiaujant su UNESCO Kūrybingų miestų tinklo (angl. *UNESCO Creative Cities Network*), kurio dalimi Kaunas tapo 2015 m., Dizaino miestais.

Pirmaisiais pasirengimo metais (2017–2018 m.) Kauno savivaldybė kreipsis į Kūrybiškos Europos paprogramę „Europa piliečiams“ (angl. *Europe for Citizens*). Savivaldybė nuolat kreipsis į šias programas, turėdama aiškią viziją, kaip atnaujinti partnerystes ir sujungti miestų partnerių ir kandidatuojančio Liuksemburgo miesto Esch-sur-Alzette bendruomenes. 2019–2023 m. *Kaunas 2022* organizacija įgis teisę kreiptis į minėtus fondus papildomos paramos nutolusių bendruomenių kelionėms ir kultūriniais mainams.

Mūsų partneriai universitetai nuolat naudoja ES lėšas mokslo ir studijų reikmėms: „Erasmus+“, mokymosi visą gyvenimą programa (angl. *Lifelong Learning Programme, LLP*) (MVGP), tarpinės „Comenius“, „Erasmus“, „Grundtvig“, „Jean Monnet“ ir „Leonardo da Vinci“ programos. Šios lėšos ypač pasitarnaus „Šimtmetininkų“ (angl. *Centuryans*) programai, pagrįstai studentų iniciatyvomis ir programuojančiai miesto ateitį. MVGP programos lėšos naudojamos trečiojo amžiaus universitetams paremti.

Mūsų akademiniai partneriai panaudos „Horizon 2020“ finansavimo programą tiriamiesiems Kauno architektūros, urbanistikos, viešojo meno ir bendruomenių meno projektams įgyvendinti. „Naujojo kultūros tempo mokykla“ (angl. *The New Cultural Tempo School*) bus glaudžiai susijusi su Kauno universitetų ir jų partnerių darbuotojais. Universitetai rengs specialistų konferencijas *Kaunas 2022* kontekste, pvz., Vytauto Didžiojo universiteto Menų fakultetas surengs *IFTR konferenciją* bei pristatys tarptautiniu mastu naują universiteto modelį ir sąvoką „nomadinis universitetas“ (angl. *Nomad University*); Kauno technologijos universitetas organizuos dizaino forumą (angl. *Design Forum*); Vilniaus universitetas surengs tarptautinę konferenciją kūrybingų miestų (angl. *Creative Cities*) tema, inicijuojant Kauno kūrybiškumo indekso tyrimą ir publikuojant konferencijos pranešimus. Šiai tiesiogiai su programa susijusiai veiklai universitetai prašys paramos iš „Horizon 2020“ ir Lietuvos mokslo tarybos, administruojančios Europos fondų lėšas mokslui, pvz., ERA-NET *gretutinis fondas „Išmanioji miesto ateitis“* (angl. *Smart Urban Futures*) ir pan.

Neskaitant šių pagrindinių fondų, *Kaunas 2022* organizacija teiks paraiškas į Europos Kultūros fondą (*European Cultural Foundation, ECF*), kai veikla bus aiškiai susijusi su kultūros naujovėmis Europos kontekste, Mondriaano fondą, kai veikloje dalyvaus Nyderlandų menininkai, ir Šiaurės šalių kultūros fondą (angl. *Nordic Culture Fund*) dėl paramos specialioms projektams, jungiantiems Baltijos ir Šiaurės šalių regiono kultūros institucijas ir veikėjus. Projektams susijusiems su Japonijos kultūra pasitelksime į pagalbą Japonijos ambasadą, administruojančią specialią paramos programą dalyvavimui EKS (ES ir Japonijos švenčių komitetas; angl. *EU-Japan Fest Committee*). Kaunas palaiko artimus ryšius su Japonija: dirbdamas Kaune, Japonijos konsulas Čijunė Sugihara išgelbėjo apie 2000 žydų, išduodamas jiems Japonijos visas 1940 m. (<http://www.sugiharahouse.com>). Japonų parama labai pagelbės mūsų skaitmeninės diplomatijos (angl. *Digital Diplomacy*) programai, įprasminančiai ir sureikšminančiai su žydų istorija susijusias Kauno istorijos akimirkas (platforma „Yiddishe Mame“).

29. Pagal kokį tvarkaraštį miestas ir (arba) už Europos kultūros sostinės projekto parengimą ir įgyvendinimą atsakinga įstaiga turėtų gauti lėšas veiklos išlaidoms padengti, jei miestui būtų suteiktas Europos kultūros sostinės vardas?

Pajamų šaltiniai veiklos išlaidoms padengti	2017	2018	2019	2020	2021	2022 EKS metai	2023	Vėliau	Viso
ES			500 000	500 000	500 000	500 000			2 000 000
Centrinė valdžia			500 000	500 000	1 000 000	8 000 000			10 000 000
Miestas	474 400	1 000 000	500 000	2 400 000	2 400 000	3 903 600	1 103 000	219 000	12 000 000
Kauno rajonas		310 000	594 000	739 000	1 037 000	1 320 000			4 000 000
Rėmėjai			50 000	200 000	750 000	1 000 000			2 000 000
Viso EUR	474 400	1 310 000	2 144 000	4 339 000	5 687 000	14 723 600	1 103 000	219 000	30 000 000

30. Kokia yra lėšų pritraukimo strategija siekiant pasinaudoti privačių rėmėjų teikiama parama? Kaip planuojama į Europos kultūros sostinės projektą įtraukti rėmėjus?

Privataus finansavimo trūkumas yra viena pagrindinių kliūčių, su kuriomis susiduria Kauno kultūros organizacijos. Beveik nėra mecenatystės tradicijos remti kultūrą, tad operatoriams **sudėtinga pritraukti verslo partnerių**. Pavyzdžiui, Kauno savivaldybės kultūros institucijos vargiai besurenka 3 % privačių fondų ir panašių lėšų į savo metinius biudžetus. Vis dėlto, pamažu ši tendencija keičiasi. Vis daugiau verslininkų ir investuotojų supranta, kad kultūros projektai taip pat gali nešti finansinę grąžą, ir ima rasti abipusiai naudingų paramos santykių. Vis dėlto, mecenatystės tradicijas dar tikrai reikia stiprinti, todėl tikimės, kad *Kaunas 2022* programa sustiprins **verslo ir kultūros sektorių partnerystes**.

Ruošiamės sukurti platų mūsų programos **ambasadorių tinklą**. Jau tapome *Global Lithuanian Leaders* – įtakingos, pelno nesiekiančios Lietuvos platformos, jungiančios tarptautinius specialistus, kuriančius pasaulines galimybes Lietuvos ekonomikai (700 narių iš beveik 40 pasaulio valstybių) – partneriu. Įtraukdami GLL bendruomenės narius, tikimės sulaukti daugiau galimybių bendradarbiauti su privačiais asmenimis.

Kiti mūsų partneriai yra **Lietuvos pramonininkų konfederacija** ir „Rotary“ klubų tinklas – kiekvienas Kauno ir kito Lietuvos miesto klubas galėtų tapti skirtingo masto bendruomenės projektų globėju.

Be to, Kauno miestas ir rajonas pritraukia vis daugiau tarptautinių ir vietinių investicijų klientų aptarnavimo, gamybos ir skaitmeninių technologijų srityse. Atsižvelgiant į vietos verslo ir investicijų sektoriaus augimą, mūsų tikslas – paskatinti labiau socialiai ir kultūriškai atsakingo verslo modelius. Kai kurios bendrovės jau sutiko paremti programą, rengdamos tam tikrus projektus ar prisidedamos prie jų rengimo, teikdamos tiesioginę paramą (pvz., patalpas renginiams, apgyvendinimą, reklamą, gamybos paslaugas), informuodamos apie mūsų projektą ir vykdydamos jo rinkodarą.

Smulkusis verslas gyvybiškai svarbus *Kaunas 2022* programai. Jį skatinsime prisijungti prie programos įvairiais lygmenimis. Kiekviena norinti įmonė galės gauti rinkodaros pasiūlymą ir specialų plakatą ar lipduką, kuriame skelbiama apie jos dalyvavimą programoje, su sąlyga, jog sutiks platinti informacinę *Kaunas 2022* projekto medžiagą (lankstukus ir renginių programas) ar suteikti specialias nuolaidas *Kaunas 2022* dalyviams. Įmonės taip pat galės inicijuoti programos renginius savo erdvėse. Pavyzdžiui, planuojame eilę renginių, pagrįstų idėja, kad mokytis galima bet kur (tai bus neformalios paskaitos, seminarai ar kalbų pamokos vietos kavinėse ir baruose) ir pakviesime įmones siūlyti renginių tipus, kuriuos reklamuosime *Kaunas 2022* medijų priemonėmis.

Siekdami papildomos paramos specialiesiems programos projektams, panaudosime **minios finansavimo** (angl. *crowdfunding*) priemones. Pavyzdžiui, norėtume įsteigti labdaros fondą viešųjų paveldo objektų atnaujinimui remti. Parėmusieji bus apdovanojami pakvietimais į kultūros renginius atnaujintuose pastatuose. Minios finansavimas gali padėti suburti pasišventusią auditoriją ir pasitarnauti kaip rinkodaros priemonė.

31. Pateikite veiklos išlaidų analizę užpildydami toliau pateiktą lentelę

Programos išlaidos (eurais)	Programos išlaidos (procentais)	Reklama ir rinkodara (eurais)	Reklama ir rinkodara (procentais)	Atlyginimai, pridėtinės sąnaudos ir administravimas (eurais)	Atlyginimai, pridėtinės sąnaudos ir administravimas (procentais)	Bendros veiklos išlaidos
19 500 000	65%	6 000 000	20%	4 500 000	15%	30 000 000

32. Numatomas veiklos išlaidų tvarkaraštis:

Išlaidų tvarkaraštis	Programos išlaidos (eurais)	Programos išlaidos procentais	Reklama ir rinkodara (eurais)	Reklama ir rinkodara procentais	Atlyginimai, pridėtinės sąnaudos ir administravimas (eurais)	Atlyginimai, pridėtinės sąnaudos ir administravimas (procentais)	Viso
2017	296 400	1,52%	60 000	1,00 %	63 000	1,40 %	474 400
2018	856 050	4,39%	120 000	2,00 %	180 000	4,00 %	1 310 000
2019	1 677 000	8,60%	120 000	2,00 %	360 000	8,00 %	2 144 000
2020	2 659 800	13,64%	1 200 000	20,00 %	630 000	14,00 %	4 339 000
2021	3 550 950	18,21%	2 400 000	40,00 %	990 000	22,00 %	5 687 000
2022	9 907 950	50,81%	1 620 000	27,00 %	2 142 000	47,60 %	14 723 600
2023	464 100	2,38%	420 000	7,00 %	90 000	2,00 %	1 103 000
Vėliau	87 750	0,45%	60 000	1,00 %	45 000	1,00 %	219 000
Viso	19 500 000	100,00%	6 000 000	100,00 %	4 500 000	100,00 %	30 000 000

---

33. Kokias lėšas kapitalo išlaidoms padengti, susijusias su Europos kultūros sostinės vardo metais, planuojama gauti iš viešojo sektoriaus?

Pajamos iš viešojo sektoriaus kapitalo išlaidoms padengti	Eurais	Procentais
Centrinė valdžia	26 397 299	22.55%
Miestas	31 589 780	26.99%
ES (išskyrus Melinos Mercouri apdovanojimą)	57 400 674	49.04%
Lietuvos krepšinio federacija	1 657 500	1.42%
Iš viso	117 039 253	100,00 %

PASTABA. Sudarinėjant lentelę, nebuvo įtraukti projektai, kurie šiuo metu yra planavimo fazėje ir kuriems numatomos lėšos nėra patvirtintos. Neįtraukti projektai daugiausiai susiję su Kauno rajono infrastruktūros plėtra ir šiuo metu yra planavimo etape. Šiems projektams preliminariai numatomos lėšos sudaro dar 18,969,028 Eur (viešojo sektoriaus lėšos), iš kurių Kauno rajono savivaldybė numato padengti 3,520,697 Eur dalį (18.56 %), 5,784,786 Eur (30.5 %) planuojama gauti iš valstybės biudžeto ir 9,663,545 Eur (50.94 %) – iš įvairių ES finansavimo programų.

---

34. Ar valdžios finansų institucijos (miesto, regiono, šalies) jau patvirtino arba prisiėmė finansinius įsipareigojimus padengti kapitalo išlaidas? Jei ne, kada jos tai padarys?

35. Kokia yra jūsų lėšų rinkimo strategija siekiant pasinaudoti galimybe kreiptis finansinės paramos, teikiamos iš Europos Sąjungos programų / fondų kapitalo išlaidoms padengti?

Visi infrastruktūros projektai, išvardinti šioje skiltyje ir 18 klausime buvo patvirtinti atitinkamų valdžios institucijų.

Šiame paraiškos etape nevardijami projektai, kurie dar nėra patvirtinti, bet yra planuojami Kauno rajone. Kauno rajono infrastruktūros plėtros projektų planavimu rūpinasi savivaldybės investicijų skyrius, kuris rengia projektines paraiškas įvairiems ES fondams, susijusiems su urbanistine plėtra (parkų ir viešųjų erdvių projektams), paveldo aktualizavimu (kultūros objektams), kaimo vietovių plėtra.

Didžioji dalis Kauno miesto savivaldybės vykdomų infrastruktūros projektų yra arba bus finansuojami per Valstybės investicijų programą (VIP) ir/arba Integruotų teritorijų vystymo programą (ES finansavimas). Finansavimas šiems projektams jau yra numatytas, jie yra įtraukti į šių finansavimo programų biudžetus, kuriuos patvirtino LR Seimas, Ministras Pirmininkas, kiti ministrai ir/ar atsakingi valdžios organai. Kauno miesto taryba yra numčiusi lėšas daliniam šių projektų finansavimui ir nubalsavusi už jų įgyvendinimą. ES parama bus naudojama ir vystant vieną reikšmingiausių dabartinių infrastruktūros projektų – Nacionalinį mokslo ir inovacijų centrą. Projektams finansuoti bus siekiama pritraukti ir privačias investicijas.

36. Pagal kokį tvarkaraštį miestas ir (arba) už Europos kultūros sostinės projekto parengimą ir įgyvendinimą atsakinga įstaiga turėtų gauti lėšas kapitalo išlaidoms padengti, jei miestui būtų suteiktas Europos kultūros sostinės vardas?

Pajamų šaltiniai kapitalo išlaidoms padengti	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 EKS metai
ES	2 577 648	24 006 939	18 515 753	6 148 956	6 148 956		
Centrinė valdžia	851 500	12 818 142	10 579 669	1 085 110	1 085 110		
Miestas	5 529 882	7 876 694	7 636 962	4 806 200	3 310 215	915 320	
Rėmėjai	37 500	846 620	846 620				
Lietuvos krepšinio federacija	157 000	1 000 000	500 000				

37. Atitinkamais atvejais toliau pateikite lentelę, nurodant konkrečias sumas, planuojamas išleisti naujai kultūros infrastruktūrai, kuri būtų naudojama įgyvendinant Europos kultūros sostinės projektą.

Pavadinimas	Įgyvendinimo laikotarpis	Preliminarus biudžetas	Finansavimo šaltiniai	Vykdytojas
Nacionalinio mokslo ir inovacijų centro steigimas Nemuno saloje	2016–2018	23 076 500	ES, Valstybės investicijų programa VIP, Kauno miesto sav. administracija KMSA, privati parama	Švietimo ir mokslo ministerija ŠMM, KMSA
Kauno pilies amfiteatro įrengimas	2015–2016	150 000	ES, KMSA	KMSA
Lengvosios atletikos maniežo statyba	2016–2017	9 525 963	VIP, KMSA	KMSA

38. Kokia yra numatyta veiklos valdymo ir įgyvendinimo struktūra įgyvendinant Europos kultūros sostinės projektą?

EKS vardo laimėjimo atveju, 2016 m. pabaigoje arba 2017 m. pradžioje, bus įsteigta autonominė *Kaunas 2022* projekto organizacija Kauno miesto savivaldybė steigs viešąją įstaigą „Kaunas 2022“.

Įkvėpimas ir nuostatos, kurios mus vedė rengiant šią paraišką ir programą ir kuriomis tęsime, jeigu būsime pakviesti antrajam etapui, bus pagrindas ir organizacijos modeliui. Nepriklausomi profesionalai dirbantys su aiškiu savivaldybių palaikymu. Sujungti, bet nepriklausomi.

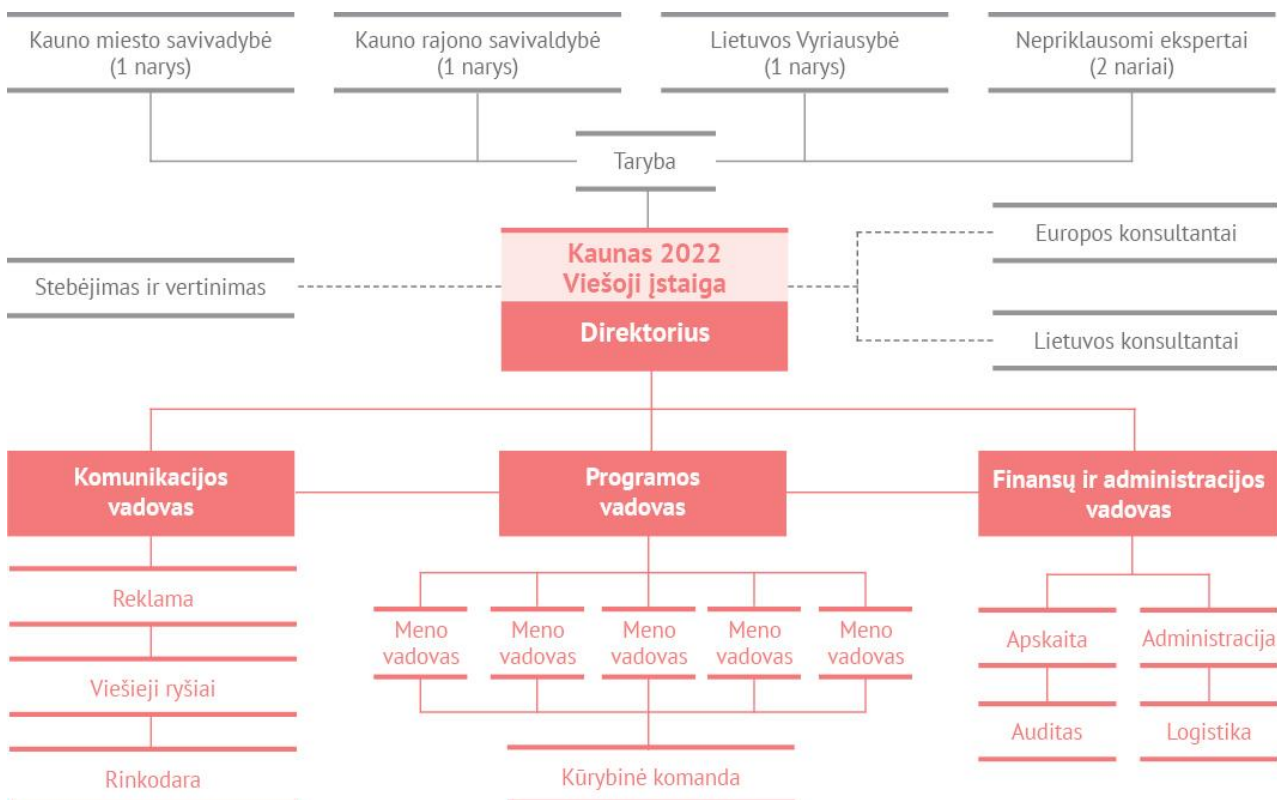
Kaunas 2022 organizacijai vadovaus direktorius, kuris bus atsakingas Kaunas 2022 valdymo organui Valdybai. Valdybą sudarys 5 nariai, reprezentuojantys viešą ir privatų sektorius: 1 Kauno miesto savivaldybės atstovas, 1 Kauno rajono savivaldybės atstovas, vienas LR Vyriausybės atstovas, 2 nepriklausomi kultūros srities ekspertai.

Valdyba rinksis keletą kartų per metus arba pagal aktualų poreikį su tikslu stebėti ir palaikyti Vykdančiąją komandą. Valdyba taip pat reguliariai inicijuos finansinius auditus ir užsakys bei tikrins ataskaitas bei glaudžiai dirbs su

projektą finansuojančiomis institucijomis, kad padėtų garantuoti sklandų numatytų ir patvirtintų lėšų pervedimą įstaigai.

Kaunas 2022 organizacijoje Miesto, Rajono ir Vyriausybės interesai dėl skaidraus organizacijos valdymo bus prioritetiniai, tačiau Valdyba negalės daryti įtakos vidinių įstaigos sprendimų (ypatingai – meninių) priėmimo savarankiškumui. Meno programa yra formuojama Programos vadovo ir Meno vadovų (3–5 asmenys) komandos. Direktorius bus atsakingas už sklandų Europos kultūros sostinės projekto įgyvendinimą 2017–2023 metais. Kasmet Valdyba patvirtins metinį programos biudžetą. Finansų ir administracijos vadovas parengs išsamų finansinį *Kaunas 2022* planą. Meno vadovai ir kai kurie meninės komandos atstovai (programų kuratoriai) bus pasamdyti po galutinio žiuri komisijos sprendimo. Kauno 2022 meninę komandą, tikėtina, sudarys 10–12 įvairių kultūros sričių profesionalų iš Lietuvos, kitų Europos šalių ir ne Europos sąjungos šalių.

Programos vadovas, Finansų ir administracijos bei Komunikacijos vadovas bus atsakingi direktoriui. Iki šiol buvome labai sėkmingi formuodami komandą – iki vardo skyrimo mes būsime pajėgūs įvardinti pagrindinius programos ir projekto vykdančiuosius asmenis bei meno vadovus.

39. Kaip ši struktūra bus organizuota valdymo lygmenyje? Nurodykite konkrečiai, koks asmuo (-ys) bus galutinai atsakingas (-i) už visuotinį vadovavimą projektui?

Direktorius yra asmuo, prisiimsiantis visišką atsakomybę už projekto vadovavimą. Programos vadovas, Komunikacijos vadovas ir Finansų bei administracijos vadovas bus atsakingi direktoriui.

Tikėtina, kad šio projekto etapo vadovė Virginija Vitkienė eis Programos vadovės pareigas. Ji yra atsakinga už projektą šiuo paraiškos rengimo metu ir bus atsakinga už galutinį kultūros programos suformavimą ir įgyvendinimą visų projekto laikotarpiu iki 2023 metų.

Programai valdyti numatoma samdyti nuo trijų iki penkių meno vadovų, kurie dirbs glaudžiai tarpusavyje ir su Programos vadovu. Meno vadovams padės Meno kuratorių komanda (10–12 žm.), kurie atsakingi už detalių programų kryptį vystymą bei glaudų bendradarbiavimą su vietos ir užsienio kultūros operatoriais bei menininkais.

---

40. Kaip jūs užtikrinsite, kad įgyvendinimo struktūroje dirbtų tinkamos kvalifikacijos personalas, turintis patirties Europos kultūros sostinės metų kultūros programai planuoti, valdyti ir įgyvendinti?

Mums labai pasisekė, kad jau susilaukėme milžiniško susidomėjimo tapti komandos nariais iš gausybės patyrusių nepriklausomų Lietuvos kultūros veikėjų ir kai kurių aukšto lygio tarptautinės kultūros lyderių pusės (žr. toliau), kurie yra įgyvendinę svarbius ankstesnių Europos kultūros sostinių projektus ir „Kūrybiškos Europos“ programos projektus. Mūsų vizija – tvirtos partnerystės pagrindu sukurti pagrindinių programos operatorių tinklą, taip siekiant išplėsti partnerystes Europoje tiek, kad jos galėtų pasitarnauti kiekvienam Kaunas 2022 programos projektui.

Tuo atveju, jei Kaunui būtų suteiktas Europos kultūros sostinės vardas, bus paskelbtas atviras tarptautinis konkursas direktoriaus, finansų ir administracijos vadovo bei komunikacijos specialistų pareigoms užimti su aiškiai nurodytais išsilavinimo, įgūdžių ir patirties (iš esmės tarptautinės kultūros vadybos srities) reikalavimais.

Jau suradome nemažai galimų kandidatų eiti meno vadovų pareigas.

Siūloma programos vadovė. Dr. Virginija Vitkienė yra meno kritikė, tarptautinių projektų kuratorė, mokslininkė, lektorė (kuratorystės, šiuolaikinio meno ir teorijos paskaitos), meno leidinių sudarytoja. Virginija yra Kauno bienalės meno vadovė (www.bienale.lt), o bienalė šiuo metu yra didžiausias tęstinis šiuolaikinio meno renginys Baltijos ir Šiaurės šalių regione. Kandidatė turi vadovavimo ilgalaikiams tarptautiniams projektams ir jų įgyvendinimo bei darbo su ES programomis patirties: Kauno bienalei triskart suteikta „Kultūra 2007–2013“ ir „Kūrybiškos Europos“ programų parama, vykdyti bendri projektai su JK, Italijos, Portugalijos, Estijos, Kroatijos, Vokietijos, Prancūzijos ir Airijos kultūros organizacijomis. Virginija taip pat yra Kauno Kultūros ir meno tarybos narė ir Lietuvos kultūros instituto valdybos pirmininkė. Iki pradėdant rengti Kaunas 2022 programą ji buvo Vytauto Didžiojo universiteto Menų fakulteto dėstytoja ir aktyvi mokslininkė, neseniai vadovavusi moksliniam – meniniam projektui „Nematomos bendruomenės: bendruomenių menų atvejai“ (angl. *[In]Visible Communities: study cases of community arts*) (2013–2014).

Siūlomas meno vadovas (1). Lewis Biggs vadovaus vaizduojamojo ir viešojo meno bei bendruomenių kultūros programoms. Lewis šiuo metu yra laisvai samdomas kuratorius, rašytojas ir kultūros patarėjas. Anksčiau dirbo Liverpulio „Tate“ muziejaus direktoriui ir Liverpulio bienalės vadovu, buvo 1998 m. bienalės patikėtinių fondo steigėjas. Lewis aktyviai kūrė unikalų pagrindinių Liverpulio meno institucijų konsorciumą, vadinamąjį Liverpulio Meno ir regeneracijos konsorciumą (angl. *Liverpool Art and Regeneration Consortium* (LARC)), parengusį nemažai reikšmingų Liverpulio 2008 programos ir, svarbiausia, paveldo programos, dalių, ir jam vadovavo. Lewis taip pat vadovavo Kultūros miesteliui (angl. *Culture Campus*), sujungusiam Liverpulio meno sektoriaus dalyvių ir tris Liverpulio universitetus. Dabartinės pareigos: Folkestono trienalės 2017 kuratorius; Viešojo meno instituto pirmininkas; Meno ir dizaino kolegijos ir Šanchajaus universiteto dėstytojas; John Moores Liverpulio parodų tresto patikėtinis; IAAC valdybos narys ir kt.

Siūloma meno vadovė (2). Gintarė Masteikaitė yra labai motyvuota prodiuserė, scenos ir vaizduojamojo meno projektų koordinatorė bei vadovė. Ji vadovaus tarptautinių kultūros projektų, didžiųjų renginių ir bendruomenių iniciatyvų kūrimui. Daugiausiai dėmesio bus skiriama partnerysčių kūrimui (tarptautiniu ir šalies lygmeniu), naujų iniciatyvų įgyvendinimui (naujos iniciatyvos, rezidencijos, festivaliai, šiuolaikinio šokio ir cirko projektai ir kt.) bei lėšų rinkimui. Ji vadovaus ir kuruos scenos meno programos dalį: šiuolaikinius šokius, šiuolaikinį cirką, dramos, lėlių ir muzikinio teatro projektus. **Jos tikslas – visais lygmenimis įtraukti vietos bendruomenę į mūsų programą.**

Siūlomas meno vadovas (3). Profesorius **Leonidas Donskis** bus atsakingas už vadovavimą intelektualiam diskursui apie vertybes, tapatybę, diplomatiją ir neišvengiamą šiuolaikiybę bei konferencijos „Laikinojo palikimas“ organizavimą. Leonidas Donskis yra Lietuvos filosofas, idėjų istorikas ir rašytojas, buvęs Europos Parlamento narys (2009–2014). L. Donskis parašė ir išleido daugiau nei keturiasdešimt knygų, iš septyniolika – anglų kalba. Savo

tekstuose jis sujungia politikos teoriją, idėjų istoriją, kultūros filosofiją, literatūros filosofiją ir esė stilių. 2004 m. Europos Komisija jam suteikė Tolerancijos ir įvairovės ambasadoriaus Lietuvoje titulą.

Siūlomas Mito skyriaus vadovas (4). Ne, tai ne komunikacijų vadovas! **Rytis Zemkauskas** (LT), lingvistas, rašytojas ir garsus televizijos laidų vedėjas, sukūręs, prodiusavęs ir vedęs daugiau nei tuziną televizijos laidų socialinėmis ir kultūros temomis. Per daugiau nei dvidešimtį karjeros televizijoje, radijuje ir spaudoje metų jam suteikta gausybė profesinių apdovanojimų, įskaitant „Pragiedrulių“ apdovanojimą už geriausią Lietuvos metų kultūros programą, kuris per pastaruosius kelerius metus jam buvo įteiktas tris kartus. Šiuo metu jis yra: „The IQ Life“ žurnalistas, INFO TV televizijos laidos „Mano kiemas“ prodiuseris, televizijos ir kino scenarijų autorius, scenarijų redaktorius, Vytauto Didžiojo universiteto docentas. Rytis Zemkauskas gimė ir užaugo Kaune. Jis antros kartos kaunietis.

KAUNAS 2022 MENO KOMANDA

Meno komanda bus sudaryta iš 10–12 kuratorių ir daugiau nei 20 prodiuserių iš Lietuvos ir kitų Europos valstybių, atstovaujančių įvairius kultūros sektorius ir ne tik. Jau turime keletą galimų kandidatų, kai kurie jų bus šių metų birželį vyksiančios Kauno paraiškos prezentacijos komandos nariai.

Jei Kaunui pasisektų būti atrinktam į antrąjį paraiškų teikimo etapą, imsimės formalaus proceso, kurio metu Lietuvos žmonės galėtų išreikšti norą tapti komandos dalimi. Jau turime numatę 20–30 vietinio ir tarptautinio lygio asmenybių, kurie jau yra prisidėję. Vis dėlto, norime užtikrinti, kad jie atitiks nustatytus toliau išvardintus kriterijus. Taigi, keleto tikrai išmanančių patarėjų padedami, pradėsime kultūros renginių operatorių atrankos ir, svarbiausia, identifikavimo procesą, kad kelias iki 2022-ųjų taptų unikaliu tobulėjimo ir gebėjimų kūrimo keliu.

Minėjome, kad norime būti besimokančiu miestu. Žinome, kad dar daug ko reikia išmokti. Kitaip kultūros, bendruomenės ir švietimo sektorių prieštarų paprasčiausiai nebūtų. Ir mes nekantriai to laukiame. Siūlome tai, kas, mūsų įsitikinimu, taps **unikalia ir nuoseklia veiksmis pagrįsta kultūros mokymosi programa**. Ketiname pavadinti ją Kauno **Strateginę kultūros kokybės programa** (angl. *Strategic Programme of Cultural Quality, SPoCQ*)!

Daugiau darbo šiuo klausimu bus įdėta 2 etapo metu. Bet mes jau pradėjome veikti. Nustatėme keleto sričių reikšmingų trūkumų:

- Muziejų turinys, jo prezentacija ir lankytojų priėmimas.
- Bendruomeninės kultūros kūrimas.
- Įspūdingesnių ir reikšmingesnių miesto renginių pristatymas.
- Kultūros savanorystė.
- Turizmo sujungimas su programos rinkodara.

Tai tik keletas pavyzdžių. Jų yra daugiau. Bet mes jau pradėjome veikti. Su keletu kitų EKS ir kandidatuojančių miestų Kaunas tapo projekto „Spektaklio mokykla“ (angl. *School for Spectacle*) partneriu; tai neseniai sėkmės susilaukusi „Kūrybiškos Europos“ programa, kurios metu per metus maždaug 30 kultūros vadybininkų išmoks kurti spektaklius ir susieti juos su bendruomenėmis.

Aprėpties / Informavimo (angl. *Outreach*) ir muziejų projektų dalyje jau aptarėme savo planų mastą ir užmojus bendradarbiauti su didžiausiais ekspertais, remiant ir ugdant savus kultūros lyderius. Taip pat dirbsime su savo susijusių sričių (tarptautinių santykių, kultūros, turizmo ir pan.) vadovais miesto ir rajono ir administracijose. Mes taip pat norime kūrybingų ir lanksčių biurokratų. Mūsų partnerystės priklausys nuo jų. Galbūt galėtume sukurti SKBP – Strateginę kūrybingos biurokratijos programą!

Šiaip ar taip, tai rimta programa. Investicija, kuri suteiktų pasitikėjimo, kad galime pasiūlyti kokybišką, EKS poreikius atitinkančią programą ir programos valdymą. Ir kuri pasitarnautų naujų žinių įgijimui ir motyvuotų kultūros lyderių rato susiformavimui, kad mūsų 2022-ųjų paveldo programa būtų saugiausiose rankose ir kad jų įpėdiniai jau turėtų panašų žinių bagažą.

---

41. Kaip užtikrinsite, kad vietos valdžios institucijos ir įgyvendinimo struktūra, įskaitant už meno programą atsakingus darbuotojus, tinkamai bendradarbiautų?

Organizacijos direktorius bus tiesiogiai atsakingas *Kaunas 2022* valdybai, kuri bus sudaryta iš Kauno miesto savivaldybės, Kauno rajono savivaldybės (įtraukiant merus arba jų atstovus) ir centrinės valdžios atstovų. Siekiant nuolatinio apsikeitimo aktualia projekto informacija, bus rengiami reguliarūs valdybos ir kūrybinės komandos susitikimai.

Paraiškos rengimo metu projekto komanda reguliariai ir produktyviai bendradarbiavo su Kauno miesto ir rajono savivaldybėmis. Kauno vicemerai, Kultūros ir turizmo plėtros skyrius, Valdymo ir bendruomenių komitetas ir daugybė administracijos darbuotojų iš kultūros, komunikacijos ir turizmo srities deda dideles pastangas siekdami prisidėti prie *Kaunas 2022* projekto, integruodami jo tikslus į miesto strateginius dokumentus, skatindami infrastruktūros plėtros projektus, glaudžiai dirbdami su Lietuvos kultūros ministerija siekiant UNESCO paveldo ženklo.

Tuo atveju, jei *Kaunas* pelnytų Europos kultūros sostinės titulą, mes ketiname tęsti bendradarbiavimą su savivaldybėmis remiantis jau nusistovėjusiu komunikacijos modeliu, oficialiais kontaktais laikydami miesto ir rajono vicemerus. Bus rengiami reguliarūs projekto atstovų susitikimai (kartą į mėnesį) su vicemerais ir Kultūros ir turizmo plėtros skyriumi.

---

42. Remiantis kokias kriterijais ir kokia tvarka buvo arba bus paskirti generalinis direktorius ir meno vadovas? Kokie yra arba bus jų atitinkami pareigybių aprašymai? Kada jie pradės eiti savo pareigas? Kokios bus jų atitinkamos veiklos sritys?

Kaunas 2022 paskelbs atvirą konkursą direktoriaus pareigoms užimti viešosios įstaigos steigimo metu. Pagrindiniai reikalavimai direktoriaus kandidatūrai yra:

- Tarptautinė kultūros vadybos patirtis;
- Europos sąjungos ir Lietuvos kultūros politikos išmanymas bei ekspertinės žinios;
- Stiprūs komunikaciniai ir marketingo gebėjimai;
- Gera dalyvavimo ankstesniuose tarptautiniuose projektuose reputacija.

Meno vadovė Virginija Vitkienė (mes paraiškoje ją vadiname Programos vadove) yra pasiūlyta kaip atitinkanti šiuos kriterijus ir turinti patirties kultūros edukacijos bei bendruomenių menų srityje (žr. kl.40). Kiti meno vadovai (Lewis Biggs, Gintarė Masteikaitė, Leonidas Donskis, žr. kl.40) buvo pasiūlyti šioms pareigoms analizuojant programos ŠIUOLAIKINĖ SOSTINĖ idėjas, tikslus ir veiksmus. Programai reikalingi vadovai, kurie turėtų tarptautinės patirties ir įgūdžių atskleidžiant meno ir mokslo santakas, pasiekiant ir įtraukiant vietos bendruomenes, pažadinti atmintį bei inicijuojant naujus projektus, susijusius su projekto aktualijomis, sukuriant naują kultūros dinamiką / tempą mieste. Minėtieji meno vadovai jau šiame etape prisidėjo prie programos kūrimo ir sutiko vadovauti programos dalims, jeigu *Kaunas* laimės EKS 2022 vardą.

---

43. Ar atlikote / suplanavote rizikos vertinimą?

44. Kokie yra pagrindiniai jūsų projekto privalumai ir trūkumai?

45. Kaip planuojate šalinti trūkumus, be kita ko, naudodami rizikos mažinimo ir planavimo priemones, nenumatytų atvejų planavimą ir kt.

Mūsų požiūris į riziką ir nenumatytus atvejus:

- *Kruopščiai išanalizuoti privalumus ir trūkumus;*
- *Identifikuoti, su kokiais sunkumais ir pavojais susiduria kitos Europos kultūros sostinės, juos pašalinti ar bent pasimokyti iš jų;*
- *Parengti rizikos įvertinimą, įvardijant pagrindinius pavojus, jų atsiradimo tikimybes, poveikio stiprumą ir veiksmus rizikai sumažinti.*

Todėl atsakymus į šiuos klausimus sujungėme

2022 m. Lietuva antrą kartą surengs EKS programą, tad jau turime Vilniaus, Europos kultūros sostinės 2009 pavyzdį ir EKS 2009 komandos pagalbą. Daug ko išmokome, diskutuodami su Vilnius 2009 komanda, kuri visų pirma paskatino apsvarstyti teisinę EKS organo pusę, organizacijos valdymą, pagrindinių sprendimų priėmimą, stabilesnio projekto finansavimo užsitikrinimą ir kaip vengti ilgai trunkančių sprendimų priėmimų (būdingo vietos administracijai).

Susitikome su buvusių ir esamų EKS programų organizatoriais (Monso, Rygos, Vroclavo, Donostijos San Sebastiano, Lilio, Liverpulio, Eseno), kad pasimokytume iš jų patirties. Šie susitikimai su EKS miestų atstovais daug ko išmokė ir atkreipė dėmesį į organizacijos modelio, visuomenės mobilizavimo ir neigiamo žiniasklaidos dėmesio valdymo klausimus. Svarbiausia, tai padėjo mums pastebėti ilgalaikius poveikius ir įtakingiausius kultūros plėtrai projektus, tapusius šių miestų kolektyvinės atminties dalimi.

Susitikimų, skirtų projekto pristatymui plačiajai visuomenei, metu pastebėjome bendrą pritarimą kandidatavimui, bet ir nemažą specialaus dėmesio bendruomenės įtraukties temai poreikį, kadangi vis tiek trūko teigiamo įsitraukimo.

Remdamiesi diskusijomis apie EKS programą su buvusiomis EKS ir visuomene, įvertinome riziką ir nustatėme toliau išvardintas stiprybes ir silpnybes.

STIPRYBĖS:

- Miesto ir rajono savivaldybių parama ir nusiteikimas pokyčiams;
- Programos tarptautiškumas, kuris leistų sukurti daugiau, tvirtesnių ir aktyvesnių regiono ir Europos partnerysčių ir ryšių;
- Programa skirta pagrindinėms kultūros institucijoms, jų valdymo metodams ir santykiams su bendruomenėmis pagerinti;
- Solidi, patyrusi darbo grupė, turinti platų paramos tinklą ir užtikrintas kultūros ir bendruomenės organizacijų dalyvavimas;
- Kultūros paslaugų ir kūrybos potencialo įvairovė, materialusis ir nematerialusis kultūros paveldas;
- Šiuolaikiški meno festivaliai, platus bibliotekų tinklas, didelė vietos teatrų kompetencija;

- Platus tarptautinių partnerių tinklas, ilgalaikiai kultūriniai ryšiai su kitais Europos miestais ir valstybėmis;
- Stiprus akademinės ir mokymosi aplinkos pojūtis bei didelis mokslo potencialas;
- Puiki vieta šalies centre, lengvai pasiekiami visomis transporto rūšimis;
- Pakankamai gera turizmo infrastruktūra atvykstantiems lankytojams priimti;
- Realistiškas EKS projekto biudžetas, apsvarstytas ir patvirtintas Kauno miesto ir rajono savivaldybių;
- Jau priimtas Vyriausybės sprendimas finansuoti projektą;
- Tvirtas pasiryžimas plėtoti pilietinę ir bendruomeninę kultūrą bei įvairovę;
- Kruopštus ir ilgas pasirengimas projektui, atviras ir įtraukiantis pasirengimo procesas.

SILPNYBĖS:

- Vietos kultūros organizacijos: mažas vietos muziejų ir bibliotekų populiarumas, prasta kultūros infrastruktūros būklė;
- Jauni žmonės išvyksta iš miesto: ribotos galimybės naujoms kūrybinėms iniciatyvoms, kvalifikuotų jaunų specialistų stoka, sudėtinga juos pritraukti dirbti Kaune (tai veda prie kultūros specialistų senėjimo problemos);
- Per mažai išvystyta bendruomenių kultūra, nėra savanorystės tradicijų;
- Prasta architektūros paveldo objektų būklė, ribotos lėšos jiems renovuoti, investicijų stoka;
- Nėra privataus kultūros finansavimo ir globojimo tradicijos, prasti kultūros ir verslo sektorių santykiai;

- Prastas miesto matomumas Europos ir tarptautiniu lygiu;
- Per mažai išnaudotos akademinės ir kūrybinės sričių galimybės;
- Prasta Lietuvos gyventojų ekonominė padėtis;
- Infrastruktūros pagrindiniams šiuolaikinės kultūros renginiams ir menininkų rezidencijų stoka;
- Silpnas bendruomenių ir visuomenės aktyvumas;
- Kultūros specialistų žinių ir praktinių vadybos įgūdžių stoka;
- Sunkumai mobilizuoti gyventojus bendrauti ir prisidėti prie kultūrinių ir pilietinių iniciatyvų. Sugrupavome pagrindines rizikas ir sudarėme toliau pateikiamą matricą.

Rizika ir jos valdymo priemonės

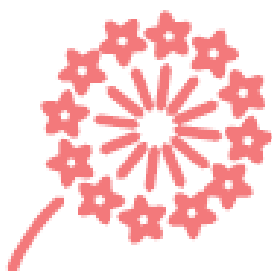
Rizika	Tikimybė	Už rizikos valdymą atsakingas organas	Netikėtumų ir rizikos valdymas
Finansai. Nepavyks užsitikrinti planuojamo biudžeto.	Nedidelė	Direktorius, valdyba	Rizikai išvengti detaliam suplanavome biudžeto sistemą, padedami oficialiai paskirtų miesto ir rajono savivaldybių bei Kultūros ministerijos atstovų. Net ir šio ankstyvo etapo metu biudžetą patvirtino Kauno miesto ir rajono savivaldybės bei Vyriausybė. Tai turėtų neleisti įvykti neplanuotiems finansų planavimo pokyčiams.
Miesto ir valstybės ekonominio stabilumo svyravimai, dėl kurių rėmėjai apkarpo biudžetą ir/arba dėl užsitęsusių metinio biudžeto planavimo ir patvirtinimo procedūrų ima vėluoti rėmėjų indėliai	Vidutinė	Direktorius, valdyba	Jeigu tektų priverstinai keisti programą dėl reikšmingų biudžeto pokyčių, siektume išsaugoti tas programos dalis, kurios turi stipriausių sąsajų su vietos bendruomenėmis ir tas, kurioms būdingi reikšmingi tarptautiniai aspektai.
Politinės ir administracinės paramos praradimas	Nedidelė	Kauno miesto ir rajono merai	Kauno miesto ir rajono savivaldybės paskelbė apie savo palaikymą oficialiais pareiškimais, už kuriuos balsavo miesto ir rajono tarybos. Pasiryžimas įgyvendinti EKS programą įtrauktas į pagrindinius Kauno miesto savivaldybės strateginius planus, jį remia pagrindinės politinės partijos ir judėjimai. Palaikymą visų Lietuvos miestų kandidatavimui EKS programoje keletu oficialių pareiškimų išsakė ir Lietuvos Kultūros ministras. Priimant svarbiausius administracinius, valdymo ir finansinius sprendimus, atsižvelgta į visų aukščiau paminėtų politikos organų atstovų rekomendacijas ir įžvalgas.
Neigiamas žiniasklaidos dėmesys	Didelė	Komunikacijų vadovas	Viena pagrindinių informavimo apie Kaunas 2022 programą užduočių yra išaiškinti visuomenei jos tikslus ir prioritetus. Tai apima gerų EKS pavyzdžių

			<p>demonstravimą ir ankstesnių nesėkmių priežasčių bei jas lėmusių veiksmų paaiškinimą.</p> <p>Didinsime viešumą ir skaidrumą, aktyviai bendraudami su visuomene per spaudą, programos svetainę ir socialinius tinklus, susitikimų ir spaudos konferencijų metu (daugelis šių veiksmų jau atlikta). Skatinsime vietos gyventojus aktyviai įsilieti į programą, dalyvauti ją planuojant ir rengiant projekto programą.</p>
Teisinio EKS organizacijos modelio netinkamumas programai organizuoti	Nedidelė	Kauno miesto ir rajono merai	Surasti EKS programai tinkamą organizacijos modelį buvo vienas pagrindinių programos rizikos planavimo elementų. Pasikonsultavus su Kultūros ministerija, Kauno miesto savivaldybe ir teisininkais, nuspręsta, kad geriausia išeitis bus įsteigti nevyriausybines organizacijos tipo juridinį asmenį (viešąją įstaigą), kuris vietos teisės kontekste ir bus tinkamiausias organizacijos modelis.
Vadyba Netikėti vadovaujančio personalo pokyčiai (atsistatydinimai, ilgalaikės atostogos, asmeninės problemos ir kt.)	Vidutinė	Kaunas 2022 komanda, administracijos vadovas	<p>Vadybos sistema sudaryta taip, kad kiekvienas vadovaujančio personalo narys turės jam padedančių ekspertų komandą. Tai reiškia, kad staigaus personalo pasikeitimo atveju, atsilaisvinus kurio nors vadovo postui, visada atsiras asmuo, galintis laikinai jį perimti.</p> <p>Kiekvienas su programa dirbantis tarptautinis ekspertas (ir kai kurie meno vadovai) turės vietinį pagalbininką, atsakingą už nuoseklų informacijos teikimą ir užduočių skyrimą.</p>
Įdarbinimas Jaunų specialistų stoka ir sunkumas juos pritraukti dirbti Kaune	Vidutinė	Programos vadovas, Administracijos ir finansų vadovas	<ul style="list-style-type: none"> - Naujojo kultūrinio tempo mokykla (2017–2021) padės įtraukti specialistus į EKS metų organizavimo procesą; - Studentų ir jaunimo įtraukimas į savanorystės programą; - Profesinių įgūdžių kūrimo seminarai; - Pastangos sukurti jaunimui palankesnę aplinką, atviris konkursais skatinant jaunimo iniciatyvas; - Kvalifikuotų specialistų pritraukimas iš kitų regionų.
Kultūriniai ryšiai Nepakankamas vietos kultūros renginių operatorių įsitraukimas į programą ir bendradarbiavimas	Nedidelė	Kaunas 2022 kūrybinė komanda	<ul style="list-style-type: none"> - Kultūros renginių operatorių įtraukimas į diskusijas ir ankstyvuosius Kaunas 2022 programos kūrimo etapus (jau įtraukta daugiau nei 60 vietos organizacijų); - Ilgalaikių gebėjimų kūrimo programos, įtraukiant vietos kultūros renginių operatorius, muziejų darbuotojus; - Bendradarbiavimo projektų, rinkodaros ir viešosios komunikacijos tinklo sukūrimas, dėmesys įtraukimo projektams ir suinteresuotų asmenų tyrimams; - Aktyvų vietos operatorių dalyvavimą skatinsime papildomu finansavimu iš Kaunas 2022 biudžeto naujoms Kaunas 2022 programos idėjoms ir projektams kurti.

Įvairių interesų grupių spaudimas organizatoriams programos turinio klausimais	Vidutinė	Programos vadovas ir meno vadovai	<ul style="list-style-type: none"> - Įvairių suinteresuotų asmenų grupių įtraukimas į projekto planavimą ir programos kūrimą; - Nepriklausomų ekspertų dalyvavimas monitoringo grupėje, organizacijos valdybos, vertinimo veikloje.
EKS programos neigiamas poveikis metiniam miesto kultūros biudžetui	Vidutinė	Kauno miesto ir rajono merai	<ul style="list-style-type: none"> - Pastaruosius dvejus metus metinis Kauno miesto savivaldybės biudžetas kultūrai palaipsniui augo ir tinkamomis aplinkybėmis toliau augs iki 2023 m.; - Kaunas 2022 projekto biudžetas atskirtas nuo metinio miesto ir rajono savivaldybių kultūros biudžeto, vengiant bet kokio poveikio vietos kultūros institucijų finansavimui; - Kaunas 2022 programoje numatyta nemažai bendrai su vietos kultūros organizacijomis kuriamų ir įgyvendinamų projektų, o tai reiškia, kad už tokį bendradarbiavimą jos gaus papildomai lėšų iš Kaunas 2022 biudžeto.
Sunkumas pritraukti savanorių ir kurti ryšius su gyventojais dėl silpnos bendruomeninės ir pilietinės kultūros, silpnų savanorystės tradicijų ir aktyvaus dalyvavimo stokos	Didelė	Kaunas 2022 komanda	<ul style="list-style-type: none"> - Bendruomenės įtraukimo programų įgyvendinimas anksčiau nei EKS metais, siekiant sukurti tvirtus ryšius su bendruomenėmis ir iš anksto pradėti keisti įpročius; - Mokymai, gebėjimų stiprinimo programos, profesionalių kūrybingų ir atsidavusių bendruomenių narių grupių tinklo suformavimas; - Esamų visuomeninės kultūros organizacijų, bendruomenių centrų, bibliotekų tinklų išnaudojimas aktyvių Kaunas 2022 programos dalyvių ir rėmėjų ratui plėsti, taikantis į įvairiausias gyventojų grupes; - Savanorystės centro, atsakingo už įvairių gyventojų grupių mobilizavimą savanorystei įsteigimas, savanorių koordinatorių, švietėjų ir animatorių mokymų organizavimas.
Nesugebėjimas užbaigti planuojamų infrastruktūros pokyčių ar išspręsti kultūrinių erdvių stokos problemą	Nedidelė	Kauno miesto ir rajono merai, meno vadovas	<ul style="list-style-type: none"> - Apleistų, nenaudojamų paveldo pastatų ir vietų išnaudojimas, pritaikant projektus šių vietų specifikai; - Projektų pritaikymas atviroms viešosioms erdvėms ir tų erdvių išnaudojimas platesnei auditorijai pasiekti.
Nelaimingi atsitikimai ar nenumatytos situacijos, keliančios pavojų EKS programos renginių metu	Nedidelė	Kaunas 2022 komanda	<ul style="list-style-type: none"> - Visų saugumo priemonių užtikrinimas viešųjų programos renginių metu; - Bendradarbiavimas su vietos sveikatos ir visuomenės saugumo tarnybomis, laikantis taisyklių ir visuomenės saugumo tvarkos; - Mokytų savanorių dalyvavimas, teikiant priežiūrą ir pagalbą viešųjų renginių metu.

Nepaaiškinamas ar neatsakingas projekto biudžeto ar partneriams skirtų lėšų naudojimas	Nedidelė-vidutinė	Finansų vadovas, valdyba, monitoringo komanda	<ul style="list-style-type: none"> - Iš nepriklausomų narių sudaryto stebėjimo komiteto įsteigimas; - Detalaus ir skaidraus finansų planavimo ir viešos atskaitomybės užtikrinimas; - Monitoringo ir vertinimo sistemos sukūrimas, apimant tinkamo projekto biudžeto panaudojimo kontrolę; - Aiškios partnerystės sąlygos ir atsakomybė, didelė projekto partnerių atskaitomybė EKS organui.
Poveikis miesto visuomenės pasitikėjimui savimi tuo atveju, jei nepavyks pelnyti EKS vardo	Vidutinė	Kauno miesto ir rajono merai, Kaunas 2022 komanda	- Nepavykus gauti titulo, planuojame neapleisti savo pasiūlyme išsakytų siekių, tikslų ir strategijų ir, laikui bėgant, įgyvendinti dalį planuojamos programos bei idėjų.

46. Ar jūsų meninę programą būtų galima apibendrinti vienu šūkiu?

Po tiek daug puslapių su faktine medžiaga ir skaičiais... dabar yra laikas pasakyti tai vienu žodžiu. Arba geriau – keturiais. Taigi atsakymas į šį klausimą yra – taip, mūsų programą galima apibūdinti vienu šūkiu.

Štai jis:

KAUNAS 2022. LAIKINOJI Į ŠIUOLAIKINĘ!

KAUNAS 2022. FROM TEMPORARY TO CONTEMPORARY!

Laimei, šūkis gerai skamba ir nekeičia prasmės abiejose kalbose.

47. Kokia yra jūsų miesto numatoma Europos kultūros sostinės metų rinkodaros ir komunikacijos strategija?

Kaunas turi 3D viešosios komunikacijos strategiją, kuri yra:

- *Skaitmeninė (angl. Digital);*

- *Įvairi (angl. Diverse);*

- *Dialoginė (angl. Dialogic).*

SKAITMENINĖ

Dabarties skaitmeninės galimybės bendrauti su žmonėmis, nesvarbu, toje pačioje gatvėje ar kitoje pasaulio pusėje esančiais, ištis nuostabios. Bendradarbiausime su partneriais, pvz., jau su mumis dirbančia penkių Kauno IT įmonių grupe „Blaster“, sieksime naudotis naujausiais šio sektoriaus patobulinimais, atsirasiančiais iki 2022 m. Ši strategijos dalis padės pasiekti plačias auditorijas toli už Kauno miesto ir rajono ribų, kaimyninėse šalyse, partnerių valstybėse, buvusiose ir būsimose EKS ir pagrindines tikslines Kauno turizmo rinkas.

„Skaitmeninė“ taip pat reikš kūrybingas, lengvai prieinamas ir nebrangias bendravimo formas, suteikiančias galimybę pasiekti daugybę žmonių ir transliuoti turinį, negalėsiantiems atvykti 2022 metais.

ĮVAIRI

Taikysimės į tuos, kurie paprastai aplenkiami ar nedalyvauja tradicinės formos bendravime, bet norėtų įvairesnių bendravimo formų. Vietos kultūros renginių organizatoriai dažnai pastebi, kad kultūros renginiuose dažniausiai lankosi ta pati auditorija. Iš dalies taip yra dėl mūsų tradicinės rinkodaros įpročių, iš dalies dėl sunkumo pritraukti naujas auditorijas naudotis kultūros paslaugomis. Nors ir žinome, kad auditorijos plėtrai svarbi ne tik komunikacija, vis tiek norėtume laikytis savo auditorijų plėtros ir pritraukti naujų tikslinių grupių, kurios sužinos apie kultūros paslaugų įvairovę. Naujos tikslinės grupės bus, pvz., gausios sporto gerbėjų, senjorų, nuošalių vietovių gyventojų, miegamųjų rajonų ir rajono gyventojų, verslo įmonių ir, žinoma, vaikų ir jaunimo bendruomenės. Informacijos apie mūsų programą „vertimas“ į joms suprantamą kalbą ir specialios tikslinėms grupėms pritaikytos priemonės padės pasiekti vietos ir regiono auditoriją bei įgyvendinti keletą auditorijos plėtros strategijos tikslų: nuo alaus ir krepšinio pereiti prie baleto ir Bauhaus, nuo sofutės pereiti prie kūrybingumo, „sukultūrinti“ dienotvarkę ir sugrąžinti šypseną į Kauno kultūros veidą.

DIALOGINĖ

Siekiame, kad Lietuvos centre įsikūrusi „Šiuolaikinė sostinė“ taptų švente ne tik pačiam miestui, bet ir visai šaliai. Taikydami dialogo būdą, ne sutraukiantį auditoriją iki „gavėjų“, o kviečiančią pasikalbėti, siekiame įsitraukimo. Pvz., mūsų „Gyvoji bendruomenių kultūra“ projekte siekiama nuolat rengti seminarus su mūsų rinkodaros skyriumi, kurti atsiliepiamus teikiančias darbo grupes, eiti į bendruomenes ir klausinėti žmonių, kaip juos pasiekti ir ko jiems trūksta, kad taptų žinios skleidėjais. Lygiai taip pat mūsų kultūros institucijų požiūris turi tapti labiau dialogiškas, kad ne atbaidytų auditoriją, o pakviestų dalyvauti ir jaustis laukiamais. *Kaunas 2022* nori pakviesti žmones, įtikinti, kad tai yra jų projektas, vykstantis jų mieste ir kad tik jie patys gali paversti jį linksmu ir naudingu sau, savo šeimoms, draugams ir lankytojams. Dialogo būdu siekiame priversti kiekvieną kaunietį suprasti: būtent jų dalyvavimas, šypsenos ir svetingumas atneš *Kaunas 2022* projektui sėkmę.

3D BENDRAVIMO STRATEGIJA SIEKIAME

- Įtraukti kuo daugiau Kauno miesto ir rajono gyventojų į *Kaunas 2022* projektą;
- Pritraukti kuo daugiau „naujų“ dalyvių, kurie toliau naudotųsi kultūros paslaugomis po 2022 metų;
- Pritraukti kitų Lietuvos regionų auditorijas dalyvauti programoje;
- Didinti miesto ir jo programos žinomumą Europoje ir už jos ribų;
- Pritraukti kaimyninių šalių ir visos Europos auditorijas atvykti į *Kauną 2022* metais ir vėliau.

EUROPOS AUDITORIJA

Sunkiausia užduotis, žinoma, pritraukti užsienio šalių auditorijas atvykti į Kauno kultūros renginius. Kaip jau minėjome europinės dimensijos skyriuje, kreipsimės į Europos auditorijas programos turiniu. Šioje komunikacijos strategijoje norėtume apibūdinti, kokiais kanalais į jas kreipsimės.

Remiantis Kauno turizmo departamento ir Lietuvos turizmo departamento informacija, nustatytos Lietuvos ir Kauno turizmo skirtingų lygmenų tikslinės turizmo rinkos. Turizmo tyrimų rezultatai rodo, kad daugiausiai lankytojų į Lietuvą atvyksta iš Rusijos, Vokietijos, Lenkijos, Latvijos, Estijos, Baltarusijos, Suomijos, Jungtinės Karalystės, Italijos ir Prancūzijos. Antrojo lygmens turizmo strategijos rinkoms priskiriama Norvegija, Švedija, Olandija ir Danija. Tai reiškia, kad, dirbdami su turizmo institucijomis, jau galime pasiekti nemažai valstybių ir potencialių Europos lankytojų.

Turizmo mugės, pavyzdžiui, Utrechto „Vakantiebeurs“, Berlyno ITB, Londono WTM, Paryžiaus „Salon du Tourisme“ ir Helsinkio „Matka“ taps platformomis visos Europos ir užjūrio (kadangi vis daugėja lankytojų iš Izraelio ir Japonijos) turizmo operatoriams pasiekti.

Užsienio turistų lankomiausias Lietuvos vietas yra Vilnius ir Kuršių Nerijos pakrantės. Kaune jie retai apsistoja ilgiau nei kelioms valandoms, nors miestas patogiai įsikūręs pusiaukelėje. Individualiai pritaikytais turizmo paketais, siūlančiais pasilikti ir sudalyvauti miesto kultūros renginiuose, bei specialiais *Kaunas 2022* gidų maršrutais, puikiai telpančiais tarp apsilankymų sostinėje ir pajūryje, sieksime į *Kauną* pritraukti naujų žmonių.

Savaime suprantama, žiniasklaida vaidina svarbų vaidmenį, pritraukiant užsienio lankytojus. Šios teorijos bus iš esmės laikomasi, kuriant gerą *Kaunas 2022* sklaidos sistemą su tokiais partneriais kaip vietos tarptautiniai festivaliai ir Kauno bienalė, kad mūsų svetainė ir socialinių medijų kanalai taptų populiariu informacijos šaltiniu ir aktyviai kviečiant žurnalistus dalyvauti ekskursijose po Kauną ateinančiais metais, kad užsitikrintume gerus atsiliepimus, ypač 2020 ir 2021 metais.

Padedami meninės programos partnerių, planuojame pasikviesti tinklaraštininkų ir vaizdo tinklaraštininkų iš visos Europos trumpam apsistoti mūsų mieste ir sukurti teksto ar vaizdo tinklaraštį, sujungtą su mūsų svetaine ir socialinių medijų kanalais. Vietiniai dažnai nepastebi, kas teigiama ar neigiama yra mieste, tad 2021 ir 2022 metais norėtume įtraukti į bendravimą požiūrių iš šalies. Kas žino, kokių rinkodaros idėjų bus galima iš to pasisemti.

DAR KELETAS PRIEMONIŲ, KURIAS PLANUOJAME VIETOS, ŠALIES IR EUROPOS AUDITORIJOMS PRITRAUKTI:

– Jau suderinome partnerystę su vienu pagrindinių **Lietuvos žinių portalų 15min**. Palaikome partnerystę su nemokamu Kaune ir Vilniuje platinamu Kauno kultūros žurnalu „**Kaunas pilnas kultūros**“, kuriame nuolat skelbiamos mūsų pasiruošimo konkursui naujienos, informacija apie vizitus į kitus EKS miestus ir pan. Bendradarbiaujame su keletu televizijos ir internetinės žiniasklaidos kanalų ir toliau nuolat su jais dirbsime. Per Kauno bienalę, „Kaunas Photo“, „Kaunas Jazz“, šokio ir kitus festivalius sukursime stiprų vietinių, šalies ir tarptautinių medijų tinklą, kurį ketiname plėsti, organizuodami žurnalistų vizitus, rengdami komercinę reklamą, straipsnius, televizijos ir radijo transliacijas apie pagrindinius renginius. Ketiname siekti ilgalaikės partnerystės su Lietuvos Nacionaliniu radijui ir televizija. Ieškosime ryšių su tarptautine žiniasklaida, pavyzdžiui, „EU Newsroom“, „The Baltic Times“, „Baltic Review“, ir kaimyninėse bei kai kuriose kitos Europos valstybėse plačiai paplitusiomis žiniasklaidos priemonėmis.

– Surengsime **bendrą spaudos konferenciją programoms ir bendriems su Esch-sur-Alzette 2022** komanda projektams pristatyti (vieną 2021 m., iki EKS atidarymo ir vieną prieš pabaigą, 2022 m. gale).

– **Balionas „Skrajojanti Europa“** (angl. *Flying Europe*) – šiuolaikinės legendos veikėjas, 2021 m. praplauksiantis dangumi virš Europos miestų, o 2022 m. virš Lietuvos ir Kauno.

– Viena iš bendravimo ir rinkodaros priemonių bus ir projektas „**Skaitmeniniai langai į Europą**“ (angl. *Digital Windows to Europe*) (2021–2022 m.). Tai skaitmeninių technologijų pagrindu veikiančios gyvos specialių renginių (koncertų, pokalbių, sąsپیčių, teatro ir šokio spektaklių) transliacijos iš atvirų ir uždarytų Kauno ir Esch-sur-Alzette viešųjų erdvių į įvairius Europos miestus, buvusias ir būsimas EKS. Projektas taps rinkodaros priemone ir padės skelbti meninę programą daugeliui Europos miestų.

– Virtualios ir skaitmeninės bendravimo priemonės tarptautiniu požiūriu yra svarbiausios; vis dėlto, ir vietiniu lygiu vis daugiau žmonių naudojami skaitmeninės priemonės, norėdami sužinoti, kas vyksta mieste. Jau sukūrėme dvikalbę projekto svetainę www.kaunas2022.eu, skirtą informuoti auditoriją apie rengimąsi pateikti paraišką; ketiname ir toliau plėsti jos funkcijas. Taip pat sukursime daugiakalbę mobiliąją programėlę, informuojančią naudotojus apie Kaunas 2022 programą, suteikiančią galimybę įsigyti bilietų, pasitelkti interaktyvų Kauno žemėlapi, susietą su internetiniais paveldo ir istorijos informacijos šaltiniais, ir siūlančią žaisti žaidimus su linksmomis faktais apie Kauną ir jo daugiabriaunę tapatybę.

– Kaunas yra svarbi transporto sankirta ir mes tai išnaudosime kaip privalumą komunikacijos tikslais. Pavyzdžiui, imsime **bendradarbiauti su didžiosiomis transporto įmonėmis, oro, geležinkelio ir kelių transporto paslaugų teikėjais**. Pakviesime pilotus, stiuardus, autobusų ir taksi vairuotojus susipažinti su programa ir padėti svečiams atrasti miestą bei susipažinti su jo kultūrine programa. Planuojame parengti krypties rinkodaros kampaniją su savivaldybės Tarptautinių ryšių skyriumi ir reklamuoti projektą viešajame mieste, tarp miestiniame ir tarptautiniame transporte bei greitkeluose. Planuojame pastatyti specialų pasveikinimo ženklą prie Kauno oro uosto, kuris orlaivių keleiviams būtų matomas iš dangaus. Taip pat mobilizuosime vietos logistikos įmones ir suorganizuosime, kad Kaunas 2022 programą reklamuojantys skydeliai būtų ant po Europą ir toliau važinėjančių jų sunkvežimių.

– Ketiname bendradarbiauti su Kauno miesto ir rajono savivaldybių **Tarptautinių ryšių skyriais**. Pavyzdžiui, šiuo metu Kauno miesto savivaldybė bendradarbiauja su Hanza miestų tinklu, daugiau nei 20 miestų partnerių ir UNESCO Kūrybinių miestų tinklu, o miesto Turizmo departamentas, kaip jau minėta, nuolat

dalyvauja tarptautinėse ir nacionalinėse turizmo mugėse.

– Mes, kaip ir daugelis kauniečių, esame aistringi sporto gerbėjai. Bet kaip priversti sporto entuziastus tapti kultūros renginių gerbėjais ir atvirksčiai? Sieksime **bendradarbiauti su vietos krepšinio, futbolo ir kitų sporto šakų komandomis**, papildydami vieni kitų rinkodaros kampanijas. Jau pakvietėme pagrindinius krepšinio lyderius tapti Kaunas 2022 ambasadoriais. Surengsime eilę su sportu susijusių kultūros renginių, pvz., sporto filmų festivalį „Romuvos“ kino teatre, ir tradicines teatro atlikėjų ir profesionalių krepšinininkų krepšinio varžybas Tarptautinei teatro dienai paminėti.

– **Sukursime partnerių tinklą**, kad turėtume efektyvų informacijos sklaidos vietos įmonėms ir organizacijoms kanalą. Pavyzdžiui, EKS metų pradžioje vietos įmonėms, bibliotekoms ir bendruomenių centrams pateiksime informacijos paketus apie programą ir suvenyrų, skirtų dalintis su jų lankytojais. Kiekviena tiesiogiai programoje dalyvaujanti organizacija visiems metams taps EKS informacijos centru ir turės už šios informacijos perdavimą atsakingą žmogų.

– **Oficialus Kaunas 2022 informacijos centras** bus naujas centre įkurtas taškas, kurį atidarysime parengiamaisiais metais, kad galėtume pareklamuoti vietos kultūros įvykius ir teikti patarimus miesto turistams. Joje bus kavinė, kurioje taip pat vyks mūsų tarpkultūrinio mokymosi „Café du Monde“ renginiai, veiks skaitmeninės informavimo priemonės ir bus dalinama spausdintinė informacija. Tai bus specialių

Kaunas 2022 ekskursijų vietiniams ir svečiams susirinkimų vieta, nuolat vyks šviečiamieji seminarai ir bus reklamuojamos galimybės aktyviai sudalyvauti Kaunas 2022 programoje.

– Susisieksime su aktyviomis Kauno bendruomenėmis, **rengsime susitikimus**, *Kaunas 2022* programos ir galimybių joje dalyvauti pristatymus. Dėl to turėsime bendradarbiauti su trečiojo amžiaus universitetu, rajono bendruomenių centrais ir bibliotekomis, etnines mažumas apjungiančiu Kauno įvairių tautų kultūros centru, Kauno kultūros centru „Tautos namai“, apimančiu populiariausius mėgėjiškus vaikų, suaugusiųjų ir senjorų dainų, šokių ir teatro kolektyvus, mokyklomis ir universitetais. Kaunas 2022 metams paruošime įvairioms žmonių grupėms (moksleiviams, senjorams, kolegų grupėms) pritaikytas ekskursijas ir seminarus.

– Bendradarbiausime su savo **partneriais „Global Lithuanian Leaders“, „Rotary“ klubais ir kt.**, kad pritrauktume sėkmingas įmones ir pakviestume jas tapti *Kaunas 2022* ambasadoriais, šviesti regiono lyderius ir pramonės atstovus mūsų programos pozicionavimo ir jos siunčiamo pranešimo klausimais.

– **Miesto rinkodara**: miesto erdves išnaudosime rinkodaros kampanijoms. Pavyzdžiui, netikėtose vietose eksponuosime Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus kūrinių reprodukcijas, reklamuodami Kaunas 2022 programą ir „Atviro muziejaus“ (angl. *Open Museum*) programą, užsakysime naujus gatvės menininkų piešinius miesto apleistiems pastatams.

---

48. Kaip paskatinsite savo miesto gyventojus skleisti informaciją apie kultūros sostinės metus į išorę?

Atsakydami į klausimus apie vietos bendruomenių įtraukimą (Aprėpties / Informavimo dalis) ir rinkodaros strategiją, jau nurodėme keletą būdų padėti gyventojams pakilti nuo sofutės į kūrybingumą. Gyventojų mobilizavimas skleisti žinių panašus į kultūros institucijų mobilizavimą: privalome sugrąžinti šypsena į Kauno

kultūros ir gyventojų veidus; žmonės turi iš naujo įsimylėti savo miestą ir imti šypsotis, ypač priimdami iš kitur atvykusius svečius.

Mobilizacijos tikslas – paleisti plačią ambasadorių programą, sukurti atsidavusių kauniečių tinklą, kad ir kur jie gyventų, ir priversti kiekvieną žmogų jaustis Kauno šeimininku.

Štai keletas priemonių tam pasiekti:

- Kviesime seniūnus ir visų 11 Kauno ir 24 Rajono seniūnijų prisidėti, tampant Kaunas 2022 ambasadoriais savo bendruomenėse ir teritorijose. Seniūnijos atstovauja savivaldybę įvairiose miesto ir rajono teritorijose, palaiko tiesioginius ryšius su jose gyvenančiomis bendruomenėmis, todėl jų indėlis į projekto ir galimybių dalyvauti programoje viešinimą bus itin prasmingas.
- Jau sukurtas *Kaunas 2022* ambasadorių tinklas sudarytas iš itin kvalifikuotų specialistų ir viešosios nuomonės lyderių, palaikančių *Kaunas 2022* projektą ir padėsiančių skleisti informaciją apie jį savo profesinėse ir socialinėse aplinkose. Šio tinklo nariai pirmieji sulauks svarbių naujienų apie Kaunas 2022 programą, prisidės prie projekto idėjomis ir padės mūsų komandai kurti ryšius su kitais savo sričių specialistais, galimais partneriais ir rėmėjais. Tinkle jau yra muzikantų, žurnalistų, intelektualų, virtuvės meistrų ir kitų 19-ame klausime išvardintų profesijų atstovų. Jis nuolat plečiasi.
- Per pastaruosius keletą metų nemažai mūsų gyventojų išsibarstė po įvairias pasaulio šalis, sudarydami pasaulinį Lietuvai atsidavusių bendruomenių tinklą. Faktiškai, dėl keleto didelių emigracijos bangų įvairiuose žemynuose ir valstybėse yra daugiau nei 40 oficialių lietuvių bendruomenių, organizuojančių Lietuvos kultūros renginius, kalbų kursus ir neformalųjį vaikų švietimą lietuvių kalba. Laikas miestui išeiti į pasaulį ir susijungti su jame gyvenančiais kauniečiais, pakviečiant juos dalyvauti skaitmeninės diplomatijos (angl. *Digital Diplomacy*) programoje. Ši iniciatyva jau startavo mūsų svetainėje, kviesdama registruotis ir tapti oficialiais Kaunas 2022 ambasadoriais. Siūlydami jiems informacijos paketus ir naujienas, norėtume sukurti įvairių Kauno „kultūros diplomatų“ tinklą.
- Parengsime didelę savanorystės programą (ji apibūdinta aprėpties dalyje), įtraukdami skirtingų kartų ir bendruomenių atstovus į visus projekto etapus ir veiklas, įskaitant informavimą apie renginį.
- Kiekvienas gyventojas gaus informacijos paketą, lipdukus automobiliui ir kitų specialios paskirties suvenyrų, o kiekviena mieste ir rajone įsikūrusi įmonė gaus jų paramą Kaunas 2022 patvirtinantį ženklą. Organizuosime konkursus kylantiems dizaineriams ir menininkams, kurių metu jie sukurs specialią parduodamos Kaunas 2022 programos atributikos kolekciją gausiai legendinio Kauno „Žalgirio“ sirgalių bendruomenei (sirgalių vėliavėles, aprangą, naują su Kaunas 2022 šūkiu susijusią skanduotę).
- Surengsime Kaunas 2022 programos raktažodžių („hashtag“) kampanijas, prie kurių jungtusi virtualūs naudotojai, tokiu būdu paskleisdami žinią apie projektą dar platesnėms auditorijoms. Taip pat išnaudosime internetinės savanorystės, apimsiančios informacijos skelbimą socialinių medijų kanalais, tinklaraščių rašymą ir internetinių kampanijų organizavimą, galimybes.
- Nedvejodami imsime revoliucinių bendravimo priemonių. Kalbame apie pozityvius kultūros streikus, kalbame apie viešas gatvės šventes, nukreiptas prieš priklausomybę nuo televizoriaus, ir laikiną greitkelių blokavimą, kad žmonės neišvažiuotų iš miesto, internetines visuomenės patalkos kampanijas už kultūros, o ne prekyženklių vartojimą ir panašias dalyvavimo kampanijas, kuriomis skatinsime gyventojus susiburti dėl kultūros ir atkreipti platesnės publikos dėmesį.

---

49. Kaip jūsų miestas planuoja pabrėžti, kad Europos kultūros sostinė yra Europos Sąjungos veiksmas?

Štai keletas priemonių tam pasiekti:

- Titulo perėmimas iš 2021 EKS Graikijos, Rumunijos ir ne ES miestų ir perdavimas 2023 metais Vengrijos ir JK miestams Kaunas 2022 programos atidarymo ir uždarymo ceremonijų metu. Pakviesime Europos miestų ir ES institucijų atstovus sudalyvauti programoje ir atidaryti keturis pagrindinius renginius.

- Bendradarbiaujame su Kaunas „Europe Direct“ informacijos centru, priklausančiu 9 Lietuvos „Europe Direct“ centrų tinklui, teikiančiu informaciją ir literatūrą apie ES, tarpininkaujantį kitoms ES programoms ir organizuojantį viešus renginius Kauno mieste ir rajone. Toliau dirbsime kartu, skatindami EKS programos suvokimą ir viešinimą žiniasklaidos, spaudos ir kitų informavimo priemonių kanalais per regiono, šalies ir tarptautinius sklaidos tinklus.
- 2022 m. pažymėsime Europos dieną, akcentuodami Europos tapatybę ir programos kilmę renginiais, skirtais Europos tapatybės temoms. Pavyzdžiui, surengsime konferenciją „Laikinumo palikimas“ (angl. *The Legacy of Temporariness*), kurios metu bus skiriama nemažai dėmesio europinei dimensijai. Pakvietę EKS jau buvusių ir dar tik tapsiančių miestų atstovus bei atitinkamų ES institucijų narius, išplėtosime diskusiją apie EKS programos paveldą daugelyje skirtingų lygmenų ir sričių. Pasirengimo metais Europos dieną taip pat pažymėsime viešais projektais, Europos literatūros kūrinių vertimais, ypatingais viešais koncertais ir šokio spektakliais, akcentuojančiais Europos kultūrinės įvairovės temas. Tą pačią dieną Kauno rajone vyksiantis Tarptautinis aitvarų festivalis taip pat išryškins Europos Sąjungos valstybių kultūrų įvairovę ir ES vaidmenį tomis kultūromis dalinantis.
- ES logotipas bus naudojamas įvairiuose *Kaunas 2022* programos renginiuose, „Kaunas – šiuolaikinė sostinė“ svetainėje, socialiniuose tinkluose ir mobiliojoje programėlėje, spausdintinėje reklamoje ir reklamoje žiniasklaidos priemonėmis, afišose ir lankstukuose, vėliavėlėse ir programos renginių ženklukuose.
- Galimo Melinos Mercuri prizo įteikimo ceremonija bus pažymėta spaudos konferencija ir specialių dokumentinių ir meninių filmų, kuriuose vaidino M. Mercuri, repertuaru.

---

50. Labai trumpai paaiškinkite, kuo jūsų paraiška išsiskiria iš kitų?

Pasakyti, kuo mūsų paraiška išsiskiria iš kitų Lietuvos miestų paraiškų, yra nelengva. Visi miestai, žinoma, galvoja, kad jų paraiška yra ypatinga. Tačiau yra **3 dalykai**, kurie daro Kauną išskirtiniu.

ANTRASIS MIESTAS

Kaunas yra antrasis pagal dydį Lietuvos miestas ir šis savitas statusas nulemia daugybę mūsų patiriamų nerimavimų ir prieštarų. Iš dalies taip yra dėl stebėtino sostinės dominavimo politiniame, ekonominiame ir ypač kultūriniame lauke, kuris būdingas ir kitoms, ypač mažesniems ir neseniai įstojusioms į ES šalims. Kauno kultūros lauke nemažai prieštarų susiformuoja ir dėl čia veikiančių nacionalinių kultūros institucijų. Mūsų strategijoje ir vizijoje vienas iš pagrindinių uždavinių yra mėginimas išrasti ir parodyti, kaip galėtume būti antruoju šalies miestu, o ne tik antruoju numeriu.

„LIETUVIŠKIAUSIAS“ MIESTAS

Kauną įprasta vadinti „lietuviškiausiu“ šalies miestu. Manome, kad šis statusas suteikia mums galimybę atskleisti savo unikalų požiūrį į tai, kas yra tikroji Lietuva, jos kūrybinis polėkis ir energija, humoras ir žaismingumas, bet taip pat – paini ir sudėtinga jos istorija. Tačiau ir čia yra prieštarų. Mes nesijaučiame pakankamai pasitikintys savimi, ypač kultūrinės įvairovės aspektu. Dažnai Vilnius kauniečių yra tiesiog pravardžiuojamas „Portugalija“. Ir visgi, kaip galėtume tokį tautiškai gryną miestą priversti jaustis komfortiškai ir pasitikinčiai įvairovės ir skirtumų akivaizdoje?

LAIKINOJI SOSTINĖ

Tai kiek neįprastas statusas. Nors mes ir didžiuojamės, kad esame lietuviškiausias miestas, mūsų geriausi laikai buvo laikotarpis, kuomet buvome žymiai atviresni ir europietiškesni. Štai kodėl ši paraiška mums yra tokia svarbi: tuo metu kai daugybė europiečių (jų tarpe ir lietuvių) atsigręžia į tautiškumo ir tautinio pasididžiavimo sąvokas, mes vis dar norime judėti priešinga kryptimi – kultūriškai turtingos ir įvairios Europos link.

---

51. Pateikite papildomą, jūsų nuomone svarbią, su paraiška susijusią informaciją

Mes pradėjome šią paraišką su tam tikra bravūra. Tuomet palaipsniui surimtėjome. Tai padarėme sąmoningai, norėdami parodyti, kad esame rimtai nusiteikę šiam projektui, tačiau tuo pat metu labai norime atlikti šį darbą džiaugsmingai.

Europos identitetas pasirodė esąs komplikuota tema, o eurooptimizmas – tuo labiau. Daug žmonių kalba apie entuziazmo trūkumą ar jo praradimą. Todėl matome nišą šalims ir miestams, kurie vis dar yra labai entuziastingai nusiteikę kurti savo europietišką identitetą. Mes, kauniečiai, esame būtent tokie. Tiesa, kaip jau minėjome, mes turime savų rūpesčių. Tačiau ne tik jie mus privertė kurti šią paraišką, o labiausiai – priklausomybės Europai jausmas.

Mes tikime tuo, ką darome. Ir tikimės, kad Europos kultūros sostinės metai būtų mūsų paskutinis ir laimingiausias laikinasis laikotarpis, kuris padėtų mums tapti ŠIUOLAIKINIŲ EUROPOS MIESTU. Po to gyventume, galbūt, ne „ilgai ir laimingai“, bet vis laimingiau ir laimingiau.